

1992-04-02/Info/Olson,Bi
tel 76 U

ARCHIVE COPY

MSG NO: 920401-291

DISTRIBUTION STATUS AT: 1992-04-01-12.30

TO: STATUS: TIME: DIARY NO:
UD/INFO DISTRIBUTED 1992-04-01-12.30

FROM: BUDAPEST

POSTED TIME: 1992-04-01-12.28

MSG NO: 920401-291

=LIST
UD/INFO
+

AMBASSADEN BUDAPEST 1992-04-01

UD STOCKHOLM

72✓ FOER VON HEIDENSTAM FRAAN HAAKANSSON

RE HOEGTIDHAALLANDET I BUDAPEST AV RAOUL WALLENBERGS 80-AARSDAG.

P R I M O FOERBEREDELSENA AV ETT SVENSKT-UNGERSKT SEMINARIUM
PAA TEMAT FRAEMLINGSKAP/RASISM LOEPER Vael. FOERSLAGET HAR ROENT
POSITIVT GENSVAR HOS BEROERDA UNGERSKA MYNDIGHETER OCH INSTITU-
TIONER INKLUSIVE KULTURMINISTERIET, WALLENBERG-FOERENINGEN OCH
VETENSKAPSAKADEMIEN.

S E C U N D O I SAMTAL IGAAR MED KULTURMINISTERN ANDRASFALVY.
HAR DENNE UTLOVAT MINISTERIETS STOED OCH MEDVERKAN I DE FOERE-
STAAENDE ARRANGEMANGEN. SAALUNDA HAR MAN REDAN I INLEDNINGS-
SKEDET UTLOVAT 200 000 HUF SOM ETT BIDRAG TILL TAECKANDET AV
VISSA KOSTNADER I ANSLUTNING TILL DEN PLANERADE WALLENBERG-
UTSTAELLNINGEN - LOKALHYRA, MUSEOLOGISK EXPERTIS M M.

UTSTAELLNINGEN BYGGER SOM BEKANT PAA ET PRIVAT INITIATIV, ETT
FOERHAALLANDE SOM F.OE. LIGGER Vael I LINJE MED DAGENS GENOM-
GRIPANDE FOERAENDRINGAR AV DET UNGERSKA SAMHAELLET OCH SOM
KULTURMINISTERN TYDLIGEN VILL SLAA VAKT OM. AEVEN OM SAALUNDA
AMBASSADEN INTE AER DIREKT ENGAGERAD I PLANERINGEN OCH GENOM-
FOERANDET AV SJAELVA WALLENBERG-UTSTAELLNINGEN AER VI NATURLIGT-
VIS ANGELAEGNA ATT I GOERLIGASTE MAAN BIDRA TILL DESS FRAMGAANG.

ORIGINAL TELEGRAM

ORIGINAL TELEGRAM

DET FINNS ETT POSITIVT INTRESSE FOER UTSTAELLNINGEN PAA OFFICIELL NIVAA, VILKET BL.A. FRAMGAAR AV DET FAKTUM ATT PRESIDENT GOENCZ I DAGARNA LAEMNAT POSITIVT BESKED PAA ARRANGOERERNAS FOERFRAAGAN OM HAN VORE VILLIG ATT AATA SIG ROLLEN SOM UTSTAELLNINGENS FRAEMSTE BESKYDDARE.

DAA ARRANGOERERNA I NULAEGET SYNES HA ETT MYCKET STORT BEHOV AV PROFESSIONELL HJAELP FOER ATT SNABBT KUNNA DRIVA FOERBEREDELSEARBETET VIDARE HAR VI BETT DEM PRECISERA SINA BEHOV NAER DET GAELLER FOER STUNDEN AKUTA BEHOV SOM KOSTNADER FOER SKRIVHJAELP, TELEFON, REDOVISNING ETC. SAA HAR NU SKETT OCH AMBASSADEN FAAR HAERMED ANHAALLA OM BEMYNDIGANDE ATT AV HITTILLS OUTNYTTJADE MEDEL UR DEN LOKALA INFORMATIONSBUDETEN FAA ANSLAA HOEGST 25.000 KR SOM ETT BIDRAG TILL ARRANGOERERNAS ADMINISTRATIVA KOSTNADER ENLIGT OVAN.

STROEMHOLM

AMBASSADEN BUDAPEST KL 12.15/LH

- End of printout

ORIGINAL TELEGRAM

1992-04-13/dr Hallqvist, eh

ex t

RW-föreningen

G. von Dardel c/o del Genève

UNIVERSITY of DENVER

Department of History

March 21, 1992

Mr. Martin Hallqvist
Assistant Under-Secretary
Ministry for Foreign Affairs
Utrikes-Departementet
Box 16121
S-103 23 Stockholm
SWEDEN

Pol

57/027
-04 (1)

P 2 EU¹

Dear Under-Secretary Hallqvist,

Thank you very much for your exceedingly kind and most informative letter of March 5, which arrived two days ago. Yesterday, I spoke to Ms. Rachel Oestreicher Haspel, President of The Raoul Wallenberg Committee of the United States over the phone: I am also in your debt for including her name and phone number in your letter as well as for sending her copies of your letter and of my original inquiry too.

Ms. Oestreicher Haspel was good enough to promise to provide me with a copy of the set of documents released by the former Soviet foreign ministry to Sweden and sent by the Swedish foreign ministry to the US Wallenberg Committee. This will enable me to familiarize myself a little better with the present status of affairs and also with the (undoubtedly numerous) problems yet to be solved. I also learned about the existence of an additional ca. 40 volumes of relevant documents, which are in the office of the Committee in New York. As soon as time and circumstances permit, probably in June, since our quarter begins on March 23, I may try to get to New York to take a good look at that massive documentation, part of which, I assume, has appeared in print.

Thanks to your and Press Counselor Lars Romert's good offices and prompt assistance, I can see now that there is plenty of material for me to work with in this country even without imposing on either of you in the near future. Should it, however, turn out in the course of my research that I might be able to benefit from your help and guidance, I shall take the liberty of availing myself of your kindness and turn to you again.

May I conclude by saying that back in the summer of 1967, when I worked a few days in the Royal Military Archives (then under the auspices of Director Dr. Bertil Bromé), and paid my respects to Mrs. Maj von Dardel in Djursholm, I had the most pleasant experiences in beautiful Stockholm. I still cherish those memories.

Once more, allow me to thank you and Mr. Romert for your kind consideration.

Sincerely yours,
George Barany
George Barany
Professor of History

cc. Counselor Lars Romert
Ms. Rachel Oestreicher Haspel

0 2 31
64
ARCHIVE COPY

MSG NO: 920402-552

DISTRIBUTION STATUS AT: 1992-04-03-08.46

TO:	STATUS:	TIME:	DIARY NO:
BUDAPEST	DISTRIBUTED	1992-04-03-08.46	0076 ✓

FROM: UD/INFO

POSTED TIME: 1992-04-02-16.34

MSG NO: 920402-552

BUDAPEST

UD STOCKHOLM 1992-04-02

AMBASSADEN BUDAPEST

ERT 72 ✓ FOER HAAKANSSON FRAAN INFORMATIONSBYRAAN. RE RAOUL
WALLENBERGS 80-AARSDAG.

AMBASSADEN BEMYNDIGAS ATT UR SITT INFORMATIONSANSLAG GE
ETT BIDRAG MOTSVARANDE MOTVAERDET AV HOEGST 25 000 KR FOER
ATT TAECKA ARRANGOERERNAS ADMINISTRATIVA KOSTNADER I
SAMBAND MED HOEGTIDLIGHAALLANDET AV RAOUL WALLENBERGS
80-AARSDAG I BUDAPEST.

CABINET

D STOCKHOLM KL 16.40

INFO/L OLSON/BI

- End of printout

1992-03-27

1992-04-07/dr Hallqvist, eh
ex f kdm t
amb Moskva (u.nr)
Raoul Wallenberg-föreningen
Guy von Dardel c/o del. Genève

Kanslirådet
Martin Hallqvist
Pol 1
UTRIKESDEPARTEMENTET

87/1001

(R)

INKOM UD		
1992 -04- -3		
Avd	Cr	Mål
2	2	Enl

Wallenbergvittne
(2 bil)

Broder,

Ambassaden uppsöktes igår av fru Sjerenez Froma Frojmovna, vars historia framgår av närslutna, på ryska avfattade, handlingar. Fru Frojmovna uppger att hon den 5 februari 1948 sattes i Ljubjankafängelset i Moskva och då under de följande fem månaderna flera gånger såg en man i en korridor som någon förklarade för henne var svensk diplomat. Några ytterligare kontakter med vederbörande hade fru Frojmovna inte haft. Som förklaring till att fru Frojmovna, som sedan 1990 bor i Israel, inte tidigare reagerat i saken, anförde hon att hon nyligen sett något om Wallenberg i en ryskspråkig tidning här och då beslutat sig för att ta kontakt med ambassaden.

Om departementet anser att vi skall försöka gå vidare i saken vore jag tacksam instruktion.

Mats Bergquist
Mats Bergquist

307

Генеральному прокурору СССР в Москве
Николаю Трубину

Просьба о реабилитации

Я, Шеренец Фрома Фроймовна, родилась в 1917 году в местечке Высоком-Мазовецком Белостокской области Польши, обращаюсь к вам с просьбой о реабилитации.

Летом 1947 года я подала документы на выезд в Польшу в милицию по ул.Петровка,38. (Белосток в то время находился под властью России и у меня было советское гражданство). В тот период была добавочная репатриация в Польшу. Мне сказали прийти через неделю. Но через неделю объявили о прекращении репатриации.

А 5 февраля 1948 года я была задержана в Москве агентом НКВД на улице рядом с Арбатским гастрономом. Меня насильно усадили в машину и доставили на Лубянку. При мне была сумочка с документами, которые у меня отобрали: справка с места работы в Калининском госпитале N1238 в должности медсестры с 1944 по 1945 год и орден "За победу над Германией".

Следствие продолжалось 5 месяцев, меня обвиняли в измене родине. Я доказала, что это неправда и Особое совещание присудило мне статью 7-35. В процессе следствия мне был нанесен моральный и материальный ущерб. Таким образом я являюсь жертвой сталинских репрессий.

В июле 1991 года я обратилась с аналогичной просьбой в Архангельское областное УВД МВД СССР, приложив указанную справку, но до сих пор ответа нет. В связи с этим я обращаюсь к вам.

Прошу вас в ближайшее время выслать мне документ о реабилитации заказным письмом на мой адрес.

Приложение: справка N12/1/M-21a от 07.12.88г.

Мой адрес: Israel Holon Hankin st. 108/5

Шеренец Фрома Фроймовна

МВД СССР

Управление внутренних дел
исполнительного комитета

Архангельского областного Совета
народных депутатов
У И Т У

163061 г. Архангельск,
пр. П. Виноградова, 96 «А»
телефон 9-75-04

07.12.88 № 12/1/111-21а

на № _____

С п р а в к а

Выдана настоящая Шеренец Фроме Фраймовне, 1917 года рождения в том, что она действительно была осуждена Особым совещанием при МГБ СССР 12.06.48 года по ст.7-35 УК на 5 лет лишения свободы и находилась в местах лишения свободы Архангельской области с 03.04.1950г. по 05.02.1953 года.

Основание выдачи: сведения ИЦ УВД Архоблисполкома.

И.О. Начальник управления

[Signature] И.В.Грецков

Ст.архивист отделения спец-
фондов

[Signature] А.И.Моторина

OBS! Zsidor

Ang. Raoul Wallenberg

Martin Hallqvist

UTRIKES DEP.	
92-04-07	
98/50	92-04-07
AVD. 2	EU I

(Pol)

Jag översänder den artikel jag har läst i den polska inmännertidningen „POLONIA“ nr. 1, (1992).

Här nämns det R. Wallenberg och en polack som har träffat honom.

Jag kontaktade förra veckan den polske journalisten ZBIGNIEW RÓŻANSKI som arbetar i Polen på en stor tidning i VARSZAWA: Tidningen heter „KURIER POLSKI“

Różanski sagt till mig att polacken har berättat om att han träffade R. Wallenberg år 1949.

Den polacken heter WLADYSLAW BAJ.

Tyvärr, journalisten vill ha pengar för att lämna uppgifter om BAJ's adress och låta oss kontakta honom.

Detta är mycket fullt av honom.

Om Du tycker att detta är intressant, jag kan försöka spåra BAJ på egen hand.

Bedöm om detta kan bli en nyhet som TV AKTUELLT kan ha intresse för att publicera.

ZBIGNIEW RÓŻANSKI kan Du nå på tel. nr:

00348-22-27 24 89 - „Kurier Polski“ - redaktion

00348-22-2920 46 - bostaden i Warszawa.

Med hälsningar

PETER ZOLOCINSKI
Researcher TV 1 AKTUELLT

tel. 784 7491

fax 784 7493

115/001 ✓
1992-04-24/dr Hallqvist, eh
skr/t tit.

DOKUMENTACJA

Zbigniew Różański

Korespondencja specjalna dla kwartalnika "POLONIA"

Gdy Andrzej Gromyko mówił o śmierci, Raoul Wallenberg jeszcze żył...

Naoczny świadek żyje w Polsce

Raoul Wallenberg - szwedzki dyplomata, poszukiwany jest przez cały powojenny okres. W czasie działań II wojny światowej uratował od śmierci tysiące Żydów. Ślad po nim zaginął, gdy w Budapeszcie zaproszony został do siedziby dowódcy wojsk radzieckich, stacjonujących na Węgrzech.

Dwukrotnie władze szwedzkie zwracały się do ministra Spraw Zagranicznych b. ZSRR Andrzeja Gromyki z prośbą o zbadanie akt NKWD, na podstawie których można by ustalić, gdzie znajduje się Raoul Wallenberg. Pierwsza odpowiedź sugerowała, że szwedzki dyplomata po zaginięciu nigdy nie był w ZSRR i że władze tego kraju, jak również NKWD nic w tej materii nie wiedzą. Po drugim wystąpieniu władz szwedzkich, powołującym się na świadków, którzy rzekomo mieli widzieć Raoula Wallenberga w ZSRR, tenże sam Andrzej Gromyko oświadczył, że w świetle nowych badań, szwedzki dyplomata zmarł w więzieniu w Moskwie. Dziś po 45 latach wiemy, że obydwie odpowiedzi Gromyki były obłudne i wykrętne.

W Polsce znalazł się naoczny świadek - Bogusław BAJ, który z Raulem Wallenbergiem siedział w obozie. Bogusław Baj, partyzant z Zamojszczyzny, "zaliczył" wiele obozów na terenie b. ZSRR. Aresztowany w Zamościu

w styczniu 1945 r., wzywany był raz po raz na badania, aby go całkowicie wyczerpać. Po miesiącu przewieziony do Pruszkowa pod Warszawą, do siedziby NKWD, uznany został "winny" (nie podano, jakich przestępstw dokonał) i wraz z większą grupą skierowany do łagru Buchta koło Nachodki.

Jechali tam pociągiem towarowym 63 dni. Nie otrzymali na podróż nic do jedzenia, ale dzielili się z nimi swoją żywnością nowi współwięźniowie, których dołączano do transportu na kolejnych stacjach, a którym pozwolono zabrać na drogę trochę żywności. Gdy transport dotarł wreszcie do ostatniej stacji i wszyscy wysiedli z uczuciem ulgi, okazało się, że nie ma dla nich żadnych baraków, czy chociażby dachu nad głową, a spać mają na ziemi przy ognisku. Tej nocy wielu więźniów zmarło z głodu, wyczerpania i zimna. Niebawem z transportu liczącego 1100 więźniów, zostało tylko 400. Jego przyjaciel, cichociemny pseudonim "Wacek", zmarł na jego rękach.

Następne łagry które go czekały to: Kańsk, Raszoty, Tajszet oraz Bratsk nad Angarą, gdzie przy budowie zapory wodnej bezmyślnie, lub też celowo niszczone zdrowie więźniów. Bogusław Baj spotykał się tam z różnymi ludźmi. Jednym z nich był Czech Oskar Glasowski, b. zastępca szefa konspiracji w Pradze. Polecono mu nawiązać kontakt z Rosjanami. Kontakt nawiązał i... dostał od nich wyrok - 15 lat ciężkich robót...

W innej brygadzie spotkał właśnie szwedzkiego dyplomata Raoula Wallenberga. Widywali się często. Ponieważ Raoul Wallenberg był często przesyłany z obozu do obozu, okazał się dla Bogusława Baja kopalnią przeróżnych wiadomości. Wiedział m.in. bardzo wiele o procesie 16 polskich oficerów, w tym gen. Leopolda Okulickiego, których aresztowano w Pruszkowie, a sądzono w Moskwie. Od niego Baj dowiedział się, że gen. Okulickiego skazano na śmierć.

Raoul Wallenberg nie siedział zbyt długo w Bratsku nad Angarą. Przesłano go - jak mówili niektórzy strażnicy - do innego łagru w pobliżu Chabrowska. Być może chodziło o to, aby zatrzeć po szwedzkim dyplomacie wszelkie ślady. Przesyłanie człowieka z łagru do łagru w tamtejszych warunkach powodowało, że w końcu słuch po nim zaginął...

Zbigniew Różański

P L S

Ch

ARCHIVE COPY

MSG NO: 920408-74

DISTRIBUTION STATUS AT: 1992-04-08-08.58

TO:	STATUS:	TIME:	DIARY NO:
UD/POLCH	DISTRIBUTED	1992-04-08-08.58	
UD/POL 1	DISTRIBUTED	1992-04-08-08.58	

FROM: MOSKVA

POSTED TIME: 1992-04-08-08.58

MSG NO: 920408-74

=LIST
UD/POLCH
UD/POL 1
+

1992-04-13/dr Hallqvist, eh
tgm nr 189 t tit.

AMBASSADEN MOSKVA 1992-04-08

UD STOCKHOLM

318. FOER POL 1 (HALLQVIST). RE 80-AARSDAGEN AV RAOUL WALLENBERGS
FOEDELSE

DET VORE AV INTRESSE VILKA MANIFESTATIONER FOER ATT HOEGTIDLIGHAALLA
80-AARSDAGEN AV RAOUL WALLENBERGS FOEDELSE SOM PLANERAS I SVERIGE,
SAERSKILT SAADANA MED OFFICIELLT DELTAGANDE (AV REGERINGEN). MID
AER INTRESSERAT AV ATT FAA UPPGIFTER HAEROM FOER ATT PLANERA EV
DELTAGANDE I RYSKA ARRANGEMANG.

MAGNUSSON

AMBASSADEN MOSKVA 10.10/EZ

- End of printout

ORIGINAL TELEGRAM

ARCHIVE COPY

MSG NO: 920413-206

DISTRIBUTION STATUS AT: 1992-04-13-11.15

TO:

STATUS:

TIME:

DIARY NO:

MOSKVA

DISTRIBUTED

1992-04-13-11.15

0189

FROM: UD/POL 1

POSTED TIME: 1992-04-13-10.57

MSG NO: 920413-206

MOSKVA

UD STOCKHOLM 1992-04-13

AMBASSADEN MOSKVA

ERT 318. FOER MAGNUSSON FRAAN HALLOVIST, POL 1 RE RAOUL
WALLENBERGS 80-AARSDAG

NAAGON STOERRE MANIFESTATION PLANERAS INTE AEGA RUM I
STOCKHOLM 4 AUGUSTI. DAEREMOT ORDNAS PAA PRIVAT UNGERSKT
INITIATIV UNDER BL.A. AMBASSADENS MEDVERKAN EN
UTSTAELLNING, EV. EN KONSERT SAMT ETT MR-SEMINARIUM
(XENOFOBI I DAGENS MIGRATIONSSAMHAELLE) I BUDAPEST DEN 4
AUGUSTI.

BW-FOERENINGENS LEDNING SAMT TROLIGEN AEVEN HALVSYSKONEN
ELTAR.

VAD SOM KOMMER ATT SKE I STOCKHOLM AER AENNU INTE BESTAEMT.

ABINET

UD STOCKHOLM KL 10.55/EH

- End of printout

32-04-13/du Hallqvist, ek
cc L.
Labs
palch
Hallqvist
amb London (inf. avd) u.n
exp 920413
/m

ARKIVEXEMPLAR

April 13th 1992

Avd Grupp Mål

(Pol)

104/05

P 2 Eu 1

Mr. Morris H. Wolff
Professor of Constitutional Law
Department of Political Science
Morehouse College
830 West View Drive, S.W.
Atlanta, Georgia 30314 USA

KGB document
on Wallenberg

Dear Professor Wolff,

Deputy Under-Secretary Mr. Berndt Fredriksson has asked me to answer your letter to him regarding Raoul Wallenberg.

Let me first tell you that the Swedish Foreign Ministry has released all the documents that have been given to us by the former Soviet Foreign Ministry. One set of the documents have been sent to The Raoul Wallenberg Committee of the United States, 245 Park Avenue, 38th Floor, New York, New York 10167, tel (212) 272-7790. Possibly you could see the documents there. The president is Rachel Oestreicher Haspel. I have sent her the documents in Russian. Possibly the committee has made a summary of the documents in English.

If you encounter difficulties in obtaining the documents through the committee, please let me know, and I shall see what I can send you directly.

Another White Book could possibly be published later on, however, there are no concrete plans as yet

Best regards,

Martin Hallqvist
Assistant Under-Secretary

Ifylles av postexp

Avsänd med

☐ sv kurir

☐ utl kurir

☒ luftpost

☐ vanlig post

Avsändn datum

Sign

920414

Kjv

ARKIVEXEMPLAR

1992-04-15

Avd Grupp Mål

104/004

P 2 Eu I

(Pol)

Mohamed Ali Said
M A International Byrå
Box 12

441 21 Alingsås

Publicering av undersökningar ang. Raoul
Wallenberg-fallet

84/032 int 920324 ✓

Med hänvisning till Ert brev till kabinettssekreteraren Lars-Åke Nilsson får jag härmed meddela att vi från UD:s sida självfallet inte har några invändningar mot att Ni låter publicera resultatet av Era egna undersökningar. Det är ju heller ingen undersökning som vi har beställt av Er.

Vi tar å andra sidan gärna del av redogörelsen, för vår informations skull.

Martin Hallqvist
Departementsråd

Ifylles av postexp

Avsant med

☐ sv kurir

☐ utl kurir

☐ luftpost

☒ vanlig post

Avsändn datum

Sign

16/4-92

Kur

ARKIVEXEMPLAR

Pol

1992-04-13

Dnr	Avd	Grupp	Mål
1992-04-13		f 2	Eu I

Anna-Maria Bielenstein
Fjärilsvägen 10
302 56 HALMSTAD

ink 50/527 8-0228 ✓

Översänder härmed enligt överenskommelse, om än
något försenat, en del dokument som kan vara till
hjälp för Ditt specialarbete.

Med vänlig hälsning

Martin Hallqvist
Departementsråd

Ifylles av postexp

Avsändt med			
☐ sv kurir	☐ utl kurir	☐ luftpost	☒ vanlig post

Avsändn datum	Sign
9204/4	[Signature]

For: Hager
Sh. 1st 92-06-01
✓

702

04-14
replies

THE RAOUL WALLENBERG INTERNATIONAL MOVEMENT FOR HUMANITY

Organizing and Coordinating Centre
701 Grosvenor Avenue
Montreal, Québec, H3Y 2T1, Canada
Tel: (514) 489-4704 Fax: (514) 731-7718
From FAX: (514) 340-9277 RWIMH

To FAX: 0114687231171

Mr. Carl Bildt
Prime Minister of Sweden

INK. UTRIKES DEP.		
D. N:o 100/102		
1992-09-22		
AVD	GR	MAL

1992-04-13

2670/92

Document file no.
72-01-147-0001

Dear Mr. Bildt:

On behalf of THE RAOUL WALLENBERG INTERNATIONAL MOVEMENT FOR HUMANITY,
I ask you to send us copies of the 70 documents concerning Raoul
Wallenberg's imprisonment, which were released in November 1991.

If there are some other additional material, please be so kind as
to inform us. I should like to underline the urgency of the matter.

Thanking you in advance for your consideration and looking forward
to your reply, I remain,

Yours sincerely,

J. Parnes

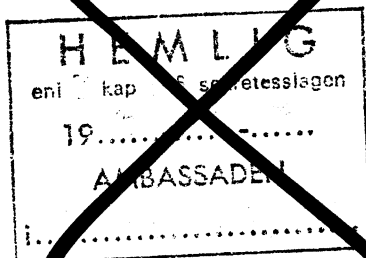
Dr. Vera Parnes - President
Organizing and Co-Ordinating Center
THE RAOUL WALLENBERG INTERNATIONAL MOVEMENT FOR HUMANITY

END

Handläggare: P Krook

Utrikesdepartementet

-04-16

D 2 Ru I

1992-04-23/dr Hallqvist, eh
ex t
RW-föreningen
amb Moskva (u.nr)

Fångkamrat till Raoul Wallenberg
(4 bil)

Ambassaden har uppsökts av en Rudolf Klassen, som hävdar att han suttit i samma fångläger som Raoul Wallenberg.

Rudolf Klassen är ryskspråkig tyskättling, och föddes 1928-06-01 i Don'etskaja oblast i Ukraina. Han uppger sig ha skrivit ned all information, som han känner till i fallet Wallenberg. Klassen uppger vidare att han i sin skrift inte nämner Wallenberg vid namn, eftersom KGB i så fall skulle ha tagit alltihop. Fortfarande känner Klassen flera andra personer, som också uppges ha varit i kontakt med Wallenberg. Dessa är nu utspridda över det forna imperiet, dock främst i Ryssland.

Klassen skulle vilja åka till Stockholm några dagar, för att där överlämna och förklara sin skrift för berörd handläggare. (Han betonar att han ^{inte} avser att stanna i Sverige.) Skriften skulle i ett senare skede kunna publiceras, men först måste man undersöka alla fakta i den. Vände man på turordningen, skulle KGB sopa undan alla spår. Därför var det viktigt att pressen inte informerades. Vidare betonade han, att undersökningen måste göras av någon som verkligen känner till det ryska systemet. Detta för att undvika att det hela, p g a KGB, rinner ut i sanden. Själv kunde han tänka sig att hjälpa till; han var ju pensionär, och hade därför tid. Han ville inte uppge för mycket information i förväg, och än mindre ville han låna ut sin skrift. Det kunde i så fall läcka till KGB, "och då skulle ingen se honom igen".

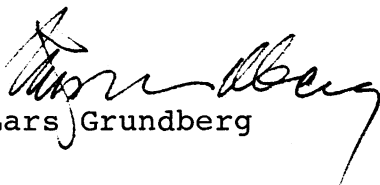
Efter hänvisning till att Stockholm behövde mer information för att kunna behandla ärendet, uppgav Klassen dock följande:

Wallenberg och Klassen hade 1950-1952 suttit i ett fångläger utanför staden Vorkuta i Komi ASSR. Wallenbergs fångnummer hade varit A-206, och Klassens hade varit K-317.

I april 1952 hade Wallenberg flyttats till Vlad'im'irovskaja T'ur'ma i Vlad'im'irovskaja oblast' ca 300 km utanför Moskva. Klassen kände flera som suttit där samtidigt som Wallenberg, bl a tyskar från Görings personliga livvakt. 1964 hade Wallenberg tagits till Moskva för förhör, och där slutar spåren.

Rudolf Klassen saknar telefon, men uppgav följande adress:

Metsa 17-10
EE 2500 Valga

Lars Grundberg

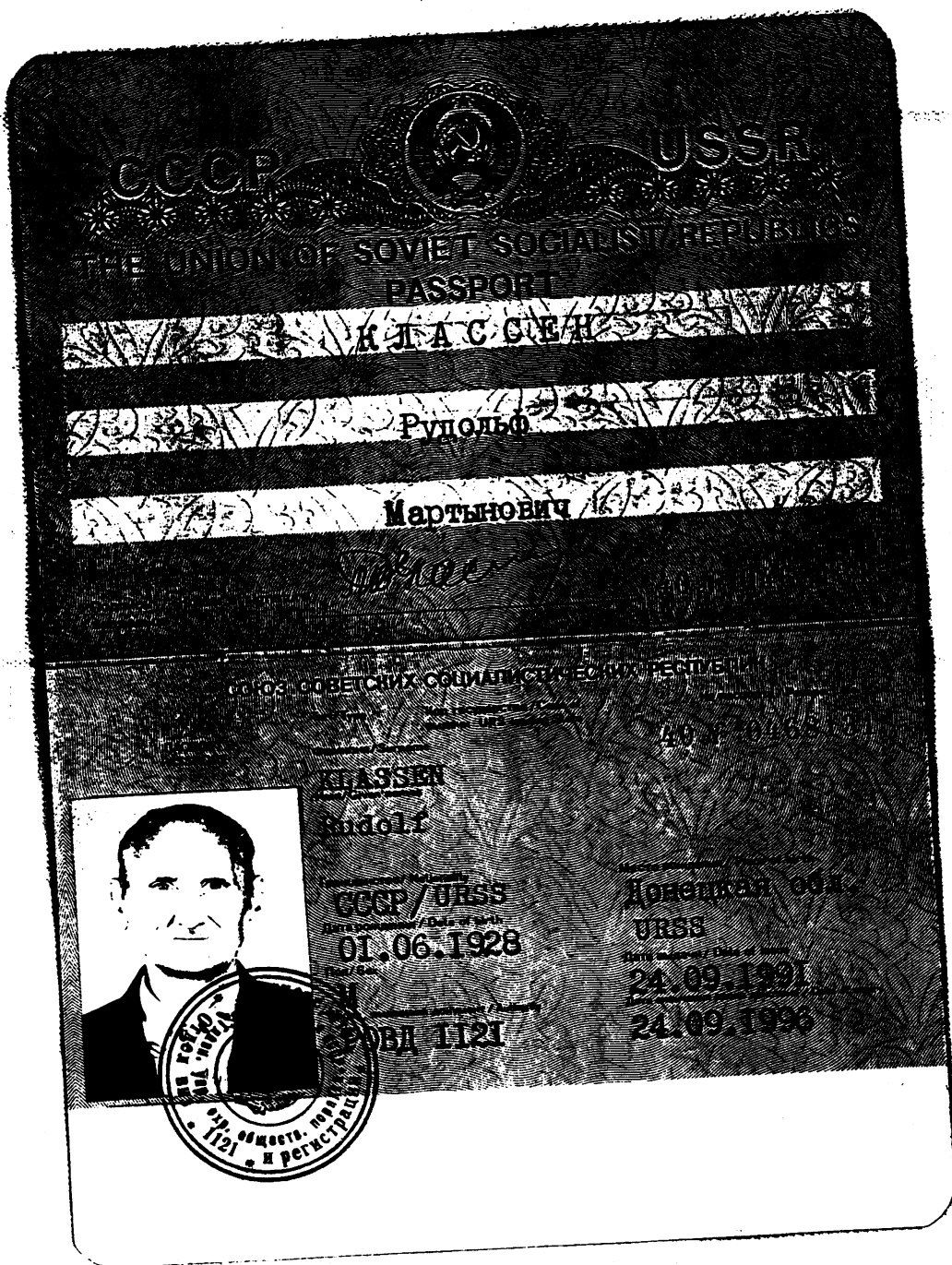
Bilagor:

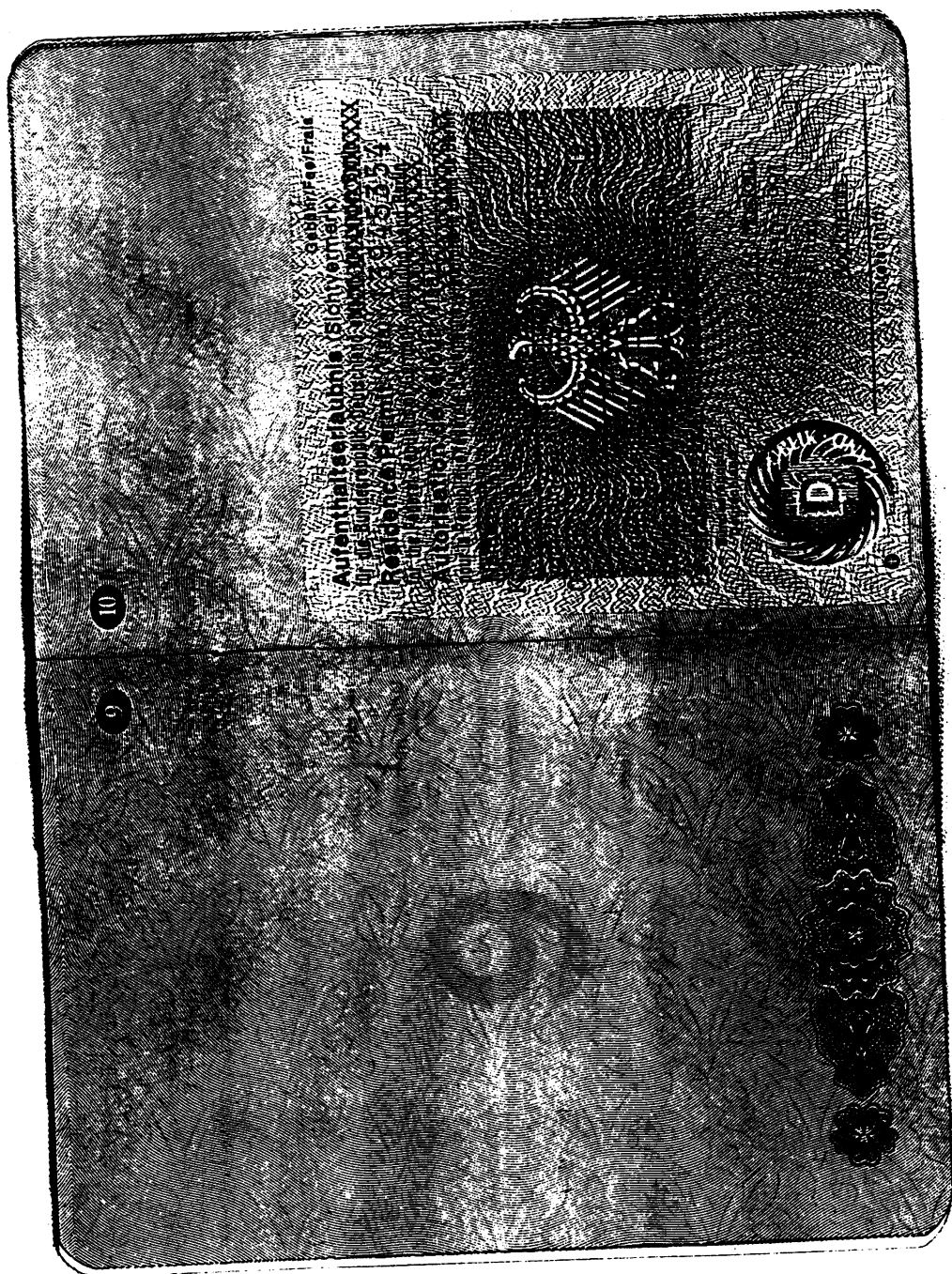
Kopior av Klassens pass

Kopia av Klassens rehabiliteringsbeslut

Handskrivet meddelande

Foto

ВЕРХОВНИЙ СУД

УКРАЇНСЬКОЇ РАДЯНСЬКОЇ
СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РЕСПУБЛІКИ

252024, м. Київ, 24, ГСП
вул. Чекістів, 4

7 мая 90г № 1060H90

Гр. Классену Р.М.

Эстонская ССР, г. Вадга,
ул. Мтса, д. 17, кв. 10

На № _____ от _____

СПРАВКА

Определением судебной коллегии по уголовным делам Верховного суда УССР от 1 марта 1990 г. постановление особого совещания при МГБ СССР от 15 августа 1951 г. в отношении Классена Рудольфа Мартыновича, 1928 г. рождения, работавшего токарем на заводе им. Петровского Донецкой области отменено, а уголовное дело производством прекращено на основании п. 2 ст. 6 УПК УССР за отсутствием состава преступления.

Гр. Классен Р.М. по данному делу реабилитирован.

председателя судебной коллегии
делам Верховного суда УССР

Е. И. Овчинников

001642

Друк. УУБ. Зам. 786—5600. 1990 ф.

Поскольку писал
Я был в лагере в плену
с Р. Валленбергом с 1950
по 1952 г. и потом зная
о нем до 1974 г.

Вероятно никому, я
все объясню.
Мой адрес: Вилла
ул. Мейса 17 кв 10
Классен Рудольф Марти-
нович 1928 г. рождения
Когда можете к вам
приехать на прием
соедините по почте.
Классен
Индия 22500

UTRIKESDEPARTEMENTET
Politiska avdelningen
Första enheten (Pol 1)
Deps Henrik Cederin

113/014
PROMEMORIA

1992-04-22

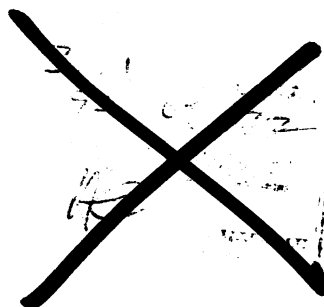
P 2 En 1

(Pd)

Ex till:

Anne Dismorr, utr min kansli

up 920423 / hu

Uppgifter att lämna till Gun Hellsvik om Josef Schmied

Justitieminister Gun Hellsvik har i Raoul Wallenberg-ärendet efterfrågat uppgifter om en viss Josef Schmied, bosatt i Spanien (adress: Nueva Anda Lucia, Calle 17C, Casita 46, Marbella, Malaga).

Denne Josef Schmied är bror till Istvan Schmied som vid samtal med departementssekreterare Leif Leifland och Pär Kettis den 24 november 1967 sade sig ha varit krigsfånge tillsammans med Raoul Wallenberg.

./.

Samtalsuppteckningen från detta möte bifogas för utrikesministern att på lämpligt sätt härom informera justitieministern.

Ingen åtgärd ansågs påkallad med anledning av den av Istvan Schmied under samtalet givna informationen.

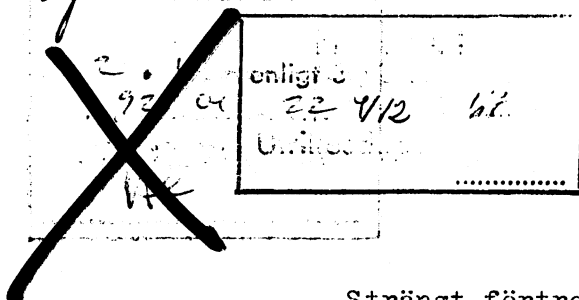
Martin Hallqvist

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

24/11-67

Ex. fril. und. - de. V. inge, RPS.

Exp 7/12. Lfr

Strängt förtroligt

P.M.

Uppteckning från samtal angående Raoul Wallenberg den 24 november 1967.

✓
Närvarande: Istvan Schmied, född den 10 september 1910. Född och bosatt i Satu Mare, Str. Scinteii, Rumänien (nordväst, nära ryska och ungerska gränserna).

✓
Josef Schmied, broder till Istvan, bosatt i Sverige sedan nio år, adress: Tre Kronors Väg 25, Nacka 5, arbetar som förman på kvarnen Tre Kronor.

Departementssekreterare Leif Leifland, UD (ej närvarande vid sista delen av samtalet).

Departementssekreterare Pär Kettis, UD.

Sammanfattning

Istvan Schmied som säger sig ha varit krigsfånge tillsammans med Raoul Wallenberg berättade att en gemensam krigsfångeskamrat, wienaren Karl, uppgivit att han varit med och begravt Wallenberg vid ett krigsfängeläger nära Berezovsky vid Uralbergen sommaren 1946.

Istvan Schmied (förkortas S.), tjänsteman, bosatt i Satu Mare, där han hade sin familj (fru, barn och barnbarn) var för när-

888

varande på ett fyra veckors besök hos brodern i Sverige. Deras mor levde i Ungern alldeles nära den rumänska gränsen. Det var nödvändigt med fullständig diskretion beträffande den redogörelse S. nu ville lämna. Skälet att han inte tidigare lämnat denna redogörelse var att det givetvis var omöjligt att skriva om denna sak till brodern i Sverige och att besök på svenska konsulatet i Rumänien skulle ha framkallat frågor från rumänska säkerhetspolisen.

När S. den 2 december 1946 återvände från krigsfångenskapen i Sibirien till sin hemstad, förhördes han av rumänska säkerhetspolisen. Av rädsla för eventuella följder hade han då inte avslöjat någonting av vad han visste om Raoul Wallenberg (förkortas W.). S. hade träffat W. under en fångtransport från Rumänien till Sibirien och hade arbetat tillsammans med denne i fångläger där.

S. häktades i sin hemstad Satu Mare den 4 januari 1945 och satt fängslad i en gammal skola där till den 12 januari. Han fördes då till ett uppsamlings- och sorteringsläger med tusentals fångar som ryssarna hade i Iași i nordöstra Rumänien nära gränsfloden Prut. S. transporterades från Iași den 15 januari i ett tåg med ryska järnvägsvagnar. I varje järnvägsvagn fanns 62 personer, män och kvinnor, alla främlingar för varandra. Under resan, som varade till den 24 februari började fångarna i transportvagnen lära känna varandra och de berättade sina historier för varandra. S. skrev dagbok under hela resan och fångenskapen i Sibirien samt tillbaka till Rumänien vintern 1946. Han hade emellertid varit tvungen att bränna boken när den rumänska polisen efter hans återkomst gjorde husrannsakan i hans hem.

I järnvägsvagnen blev S. först bekant med "Karl" från Wien. S. kan inte erinra sig Karls efternamn men säger att han var högt bildad, intelligent, kort, satt och blond. S. vet inte om Karl är i livet. Karl pekade för S. ut W. och berättade att denne var sekreterare från ^{svenska} legationen i Budapest. Under resan bildades ett sällskap på sex fångar, förutom W. var det Karl, S., och ett par österrikare och en ungrare (eller eventuellt två

ungrare och en österrikare). S. blev på detta sätt bekant med W., som berättade om hur han blev fängslad. I Budapest hade två familjer, varav åtminstone en välkänd, tagits av ryssarna och då W. gick till ryska kommandaturen för att söka befria de två familjerna häktade ryssarna även W. På natten hade han transporterats med lastbil tillsammans med andra till en godsstation i Budapest och placerats i ett tåg. W. hade ingen bekant med sig.

Under fångtransporten hade fångarna endast ett nummer och det tog sex månader innan ryssarna brydde sig om att registrera namnen. Om under transporten någon fattades i vagnen kunde det inträffa att vakterna ersatte det antal som fattades genom att ta förbi-passerande från gatan och stoppa in dem i transporten.

Transporten från Iași till Sibirien pågick alltså tiden 15 januari - 24 februari och resvägen var följande: Gränsstation vid Prut - Kharkov - Kursk - Tambov - Penza - Sverdlovsk till Berezovsky. Vid ankomsten till Berezovsky sattes fångarna på lastbilar och transporterades till ett läger. Det var 50° kallt och inget arbete utfördes de första dagarna. Många av fångarna var sjuka. Under hela restiden hade man fått varm mat bara tre gånger. De sex bekanta från resan placerades i samma läger, inklusive W. Det första arbete fångarna fick utföra var timmerfällning. Man sågade två och två och S. sågade ihop med W. Detta arbete varade till den 16 maj. Sedan överfördes tre grupper om vardera cirka 250 fångar till arbete på en närbelägen kolschos. Detta pågick till juni 1945 då fångarna överfördes till arbete i gruvor. Fångarna bodde i ett läger som innehöll 15 à 20 baracker. S. och W. hamnade i olika baracker och arbetade i olika gruvor. Under hela tiden var maten dålig och många blev sjuka och mycket svaga. S., som normalt vägde 70-80 kg. gick ner till 41 kg. och samma var förhållandet med de övriga. W. arbetade i samma gruva och bodde i samma barack som ovannämnde Karl. På kvällarna träffades de sex bekanta från järnvägstransporten och ingick "fostbrödralag" och lovade att om någon kom levande hem skulle han försöka kontakta de övrigas familjer och berätta om vad som hänt i Sibirien. 1946

flyttades S. till ett annat läger 5 - 10 km. från det tidigare lägret, där W. och Karl kvarblev. Även efter denna flyttning hade S. då och då kontakt med Karl och fångarna i det tidigare lägret.

Utanför lägret fanns en särskild barack dit de döda fångarna fördes. Baracken var strängt bevakad och det var omöjligt att komma i närheten av den utom för de fångar som frivilligt åtog sig att gräva gravar för sina döda kamrater mot att få en cigarett el.dyl. som ersättning. Den döde fångens identitetsbricka med nummer flyttades vid begravningen från rockslaget på dräkten till ena foten.

Gruvan där S. arbetade innehöll guldmalm och även uranm. Regelbundet kom amerikanare (?) för att hämta det färdiga guldets. I augusti 1946 hade S. råkat ut för en olycka under arbetet i gruvan. Han hade ramlat från hög borrhställning och brutit ett ben och fått skador i ryggen av borrhmaskinen, varför han fick ligga på sjukhus i tre veckor. Under vistelsen på sjukhuset kom Karl på besök och berättade då att han hade varit med och begravt W. S. är ej riktigt säker på tidpunkten men tror att W. hade dött en à två månader tidigare, d.v.s. i juni eller juli 1946. S. anser att det måste ha varit nära nog omöjligt för ryssarna att hålla reda på vilka som dog eftersom det var fråga om tusentals människor. Eftersom S. genom olyckan inte var arbetsför längre blev han hemskad. Tågresan tog 36 dagar och han återvände till Rumänien den 2 december 1946. Han var då så svag och sjuklig att han inte anser att han skulle klarat ytterligare en vinter, knappast ett par månader till i fångläger. S. var i sin ungdom idrottsman sade han, han hade varit landslagsspelare i fotboll. Att han överhuvudtaget överlevt ansåg han mycket berott på stark kondition.

Vid avresan från Berezovsky ställde ryssarna upp de fångar som skulle transporteras hem och inpräntade att om någon efter hemkomsten pratade bredvid mun om vad de hade varit med om under fångenskapen skulle de bli straffade: ryssarnas händer nådde överallt. S. framhöll återigen nödvändigheten av diskretion och sade att om myndigheterna får reda på att han berättat om sina upplevel-

ser kommer han och hans familj att råka mycket illa ut.

S. reser hem under veckan 27/11 - 3/12. S:s bror berättade att han kontaktat polisen på Kungsholmen och fått beskedet att upplysningar om W. borde lämnas till UD. S. hade inget direkt önskemål att få tala med W:s släktingar. Hans bror trodde att det skulle bli mycket uppslitande för brodern att konfronteras direkt med W:s släktingar.

Slutligen sade S. att han var upprörd över de felaktiga rapporter om W:s öde, som han hade hört i utländsk radio, t.ex. om att W. vistats i Ljubljanka-fängelset. Dessa uppgifter var felaktiga eftersom han visste att W. dött i Berezovsky.

Stockholm den 24 november 1967.

Pär Kettis

Kommentarer

Schmieds utsaga innehåller en något förvirrande blandning av en intressant uppgift och en rad uppenbart felaktiga uppgifter.

Intressant är den del som handlar om järnvägstransporten genom Rumänien. Av bl.a. Richter vet vi att Wallenberg i januari 1945 fördes med järnväg från Budapest via Rumänien till Sovjetunionen. På denna punkt stämmer alltså Schmieds utsaga.

På övriga punkter är Schmieds uppgifter felaktiga. Wallenberg fördes inte till Sibirien utan till Moskva och var ovedersägligen vid liv under hela år 1946. Det är omöjligt att avgöra om Schmied talar sanning när han säger att han själv träffat Wallenberg under en järnvägstransport i Rumänien i januari. Han kan vara i god tro även när det gäller Sibirien-avsnittet av berättelsen. Risken för namnförväxling och minnesförlust är naturligtvis stor när

det gäller händelser som ligger mer än 20 år tillbaka i tiden.

Schmied finns inte nämnd i UD:s kortregister i Wal-
lenberg-ärendet.

Ingen åtgärd bedömes påkallas med anledning av utsa-
gan.

Stockholm den 1 december 1967.

Leif Leifland

Arende		Datum	
Wallenbergärendet		1992-04-24	
Avd	Grupp	Mål	
A	2	En	

Adress
Ambassaden Moskva

Text

Pu

11e
Till Magnusson från Pol 1/Cederin Re
Wallenbergärendet

PRIMO. Om det fd ambassadrådet i Stockholm, Statskevitj, får vi inte fram några närmare uppgifter. I dossieerna nämns han enbart i rapporten från arbetsmötet 91-10-11.

SECUNDO. Nedan anges de tjänstemän vid beskickningen i Budapest som i januari-februari 1945 utfrågades av ryssarna.

Intagna för förhör var Margareta Bauer (svensk medborgare) och greve Koutouzoff-Tolstoy (belgisk medborgare verksam vid B-avdelningen). Ingående utfrågades också Per Anger och Lars Berg.

Information finns också om att ett flertal vid beskickningen icke-svenska anställda utfrågades. Uppgifter om deras namn föreligger dock inte.

Cabinet

ARKIVEXEMPLAR

1992-04-04	Avd	Grupp	Mål
115/001	P	2	En

Peter Zolociński
 Researcher TV 1 Aktuellt
 Sveriges Television
 105 10 Stockholm

ex t

amb Warszawa f.v.åtgärd (24.02)

RW-föreningen f. kdm

amb Moskva f. kdm

exp 920404 /ku

Broder,

115/001 92-04-04 ✓

Tack för artikeln i Polonia om Raoul Wallenberg.

I enlighet med den praxis vi har sänder jag den vidare till vår ambassad i Warszawa med begäran att man där undersöker vad som ytterligare går att få fram. Självfallet är vi inte beredda att betala någon ersättning till Rozanski.

Martin Hallqvist

Ifylles av postexp

Avsant med				Avsändn datum	Sign
☐ sv kurir	☐ utl kurir	☐ luftpost	☒ vanlig post	24/4-92	/ku

ARKIVEXEMPLAR

Administrativa avdelningen
Fjärde enheten

1992-04-29

Dnr	Avd	Grupp	Mål
120/007			P 2 Eu 1

Peter Bajtay

B U D A P E S T

Sovjetiska Wallenbergdokument
(\$ bil.)

Broder,

Härmed har jag nöjet att donera kopior av departementets "originalkopior" av de sovjetiska dokumenten i Wallenberg-ärendet enligt framställningen i Ditt brev den 17 mars. Departementets exemplar av dokumenten är således kopior. Originalen befinner sig i ryskt förvar.

y

Sven Johansson

Ifylles av postexp

Avsändt med ☒ sv kurir ☐ utl kurir ☐ luftpost ☐ vanlig post				Avsändn datum 29/4-92	Sign L61
---	--	--	--	--------------------------	-------------

ARKIVEXEMPLAR

Politiska avdelningen
Första enheten (Pol 1)
Handläggare: Ds Cederin

Dnr 121/007 1992-04-30	Avd Grupp Mål P 2 Eu'
------------------------------	--------------------------------

(Pol)

Generalkonsuln Jan Lundvik

Generalkonsulatet BERLIN

Broder,

Åberopande m i s o från Berlin, 1992-01-21.

Om än något försenat vill jag härmed svara på Ditt uppslag i Wallenbergärendet. Det förefaller som en mycket intressant idé att se vad som kan gömma sig i Stasiarkiven och av den uppfattningen är man även på ambassaden i Moskva.

Översänder härmed för efterforskning en förteckning som sammanställdes för drygt ett och halvt år sedan om bl a tyska fångar (förstrukna i texten) som återvänt från ryska fångläger. Skickar även med namn- och material - om fem fångar som omnämndes i den av UD 1957 utgivna dokumentsamlingen om Wallenbergs fångenskap i Sovjetunionen.

Martin Hallqvist

Ifylles av postexp

Avsänt med	Avsändn datum	Sign
☒ sv kurir ☐ utl kurir ☐ luftpost ☐ vanlig post	22/5-92	LL

SVERIGES AMBASSAD
BUKAREST

1992-04-29 Nr 52 / Hp 1

1992-05-15

Pol 1/Ds H Cederin/mjn

Ex t: Amb Moskva unr

Raoul Wallenberg-föreningen

Utrikesdepartementet

INK. UTRIKES DEP.

D.No

92-05-04

AVD.	GR.	MAL
P	2	I Eu

Uppgifter om Raoul Wallenberg

✓ (1 bil)

Jag får härmed anmäla att ambassaden kontaktats av en rumänsk medborgare, Arpad Nagy, som uppger att hans fader, nu avliden, skulle ha träffat Raoul Wallenberg i ett sovjetiskt fångläger. En promemoria bifogas med redogörelse för de uppgifter som Nagy lämnat.

Anita Melin

Anita Melin

Uppgifter om Raoul Wallenberg

(3 bil)

Den rumänske medborgaren Arpad Nagy kontaktade för någon tid sedan ambassaden och meddelade i brev att hans far Rudolf Nagy som dog 1991, mött Raoul Wallenberg den 13 maj 1945 när båda var krigsfångar i Sovjetunionen. Nagy var beredd att ge ambassaden den information han hade om Wallenberg.

I samband med en kontaktresa i de norra delarna av Rumänien besökte jag Nagys hemstad Miercurea Ciuk, Harghita län och sammanträffade där med honom. En redogörelse för samtalet följer nedan. Det kan noteras att vi hade vissa svårigheter att förstå varandra, till en del beroende på att Nagys modersmål är ungerska - han tillhör den ungerska minoriteten i Rumänien - och hans rumänska var svårförståelig för min tolk.

Arpad Nagy förklarade att han kontaktat ambassaden på uppdrag av sin far Rudolf Nagy, född 1922, död i april 1991, som före sin död berättat för honom att han som krigsfånge i Sovjetunionen suttit i samma läger som Raoul Wallenberg. Lägrets nummer var 125/6. Fadern hade vidare uppgivit att han försökt rädda Wallenbergs liv genom att skicka ett - kodat - meddelande till sina föräldrar om Wallenbergs närvaro i lägret. Han skulle i meddelandet ha bett att Internationella röda korset skulle kontaktas, genom hemortens judiska församling.

Nagy uppvisade faderns "livret militar" som bevis på att denne suttit i sovjetiskt fängelse 1944-1948. Han hade vidare i sin ägo två brevkort från fånglägret som fadern

skrivit till föräldrarna, daterade 1944 resp 1946, samt en liten papperslapp, 5 x 4 cm, daterad 13.5.1945, med anteckning att originalet - som skulle skrivits av Wallenberg - förstörts 1944.

Nagy ville överlämna dessa papper till ambassaden och förklarade att han själv inte hade någon användning för dem. Han betonade dock upprepade gånger att de innehöll viktig information om Wallenberg, i kod, speciellt det kort som är daterat 1944, och även visade fånglägrets nummer.

Jag tog emot materialet. Efter att ha låtit översätta det har jag kunnat konstatera att texterna bara delvis överensstämmer med vad Nagy uppgav under samtalet. Det är inte lätt att se att något av de två korten skulle syfta på Wallenberg. Den handskrivna lappen sägs vara en översättning från svenska av en appell från Wallenberg till Röda korset vars original skall ha förstörts 1944.

Jag kunde notera under samtalet att Nagys tidsuppgifter var svävande. Det var uppenbart att han inte kände till tidpunkten för Wallenbergs fängslande, han endast återgav information från fadern. Det datum för faderns möte med Wallenberg som han anger i sitt brev till ambassaden, 13 maj 1945, är uppenbarligen en feltolkning av dateringen av papperslappen.

Nagy frågade till sist om informationen berättigade till någon ersättning, det hade hans far trott, sade han. Jag svarade att det sannolikt inte var fallet. Jag tackade för information och försäkrade att den skulle vidarebefordras av ambassaden till svenska myndigheter.

För ordningens skull bifogas det material som överlämnats av Nagy, i original och översättning.

Anita Melin

Anita Melin

1944.V.24

Kära goda föräldrar,

Brevet som ni skickade har jag fått och det glädde mig mycket. Jag förstod allt ni skrev, men jag är ledsen att jag inte kan vara hemma. Bland annat är de också här i samma stad. Jag har gjort många förfrågningar om Silvester, men har ännu idag inte lyckats få reda på nånting. Den 23:e fick jag brev från Andras och också från er.

När kommandamentet tog fordonet gav Zoltan mig ett papper där det stod att alla skador skulle vara betalade och han förpliktade sig att betala tillbaka pengarns ifall fordonet går sönder. Jag vet inte var detta papper försvann. Jag vet bara att när jag blev skickad till Malnas, i den där röran, lade jag det nånstans och sen dess har jag inte hittat det.

När det var marknad var gamle Tanka där. Han var väldigt intresserad av det här. Fråga honom om han vet nåt eller gamle Subica Miklos. Paketet ska ni göra som jag skrev. Skicka mig cigaretter, tvål, bacon och bli inte arga för nu har de börja få (ta emot), det har jag sett och hört.

Jag kysser er alla.

För presidenten för Sveriges Parlament i Stockholm

U.32. Presidenten för Röda Korset

- för Ögonblicket är jag i läger 125/6 U.K.P.C.C.C.R.
- jag väntar snarast på er hjälp !!! och hjälp också dem som ger er denna lapp

R. Valenberg

1945.V.13.-

Detta meddelande är översatt från svenska. Originallet kommer jag ihåg blev förstört redan 1944 !!

1946, mars 13

Mina kära föräldrar,

Efter 2 år sen ödet skilde mig från er, kan jag nu återigen ge er livstecken, jag kan bara tacka solen Ryssland och Röda Armén som har gett mig liv så jag är vid liv.

Jag är bra och frisk och hälsa Önskar jag Er också ! Hur är det med er ? Vad är nytt hemma ? Var så snälla och skriv till Budapest till Balazi-Baicolai vad som hände med mina saker. Jag tror och hoppas att vi snart kommer att träffas igen och då kommer vi att glädjas i själen. Vi arbetar med för vi har inte annat att göra. Vädret är ganska kallt, men vi har bra kläder. Jag slutar brevet med hoppet om att träffas så snart som möjligt, många hälsningar till alla bekanta.
.....kysser er er son,

Rudolf

SVERIGES AMBASSAD
MOSKVA

1992-04-30

1992-05-14

Pol 1/Ds Cederin/mjn

Ex t: Wallenberg-föreningen

Carl Persson

Guy von Dardel

Departementsrådet Martin Hallqvist

Utrikesdepartementet

HEMLIGT

Wallenbergärendet

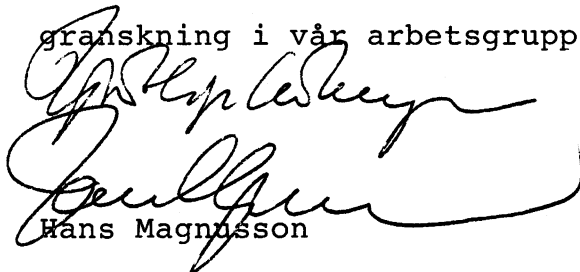
(1 bil. med underbil.)

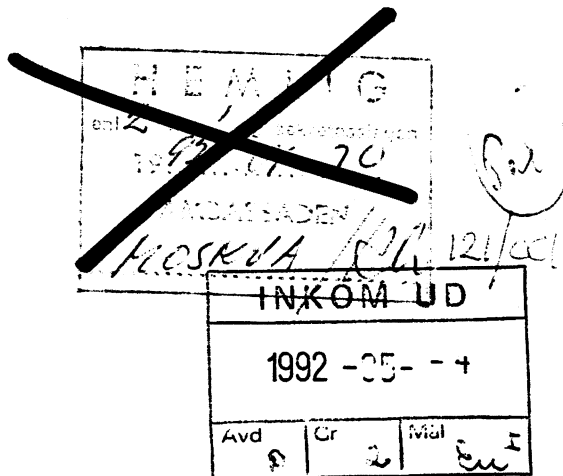
Broder,

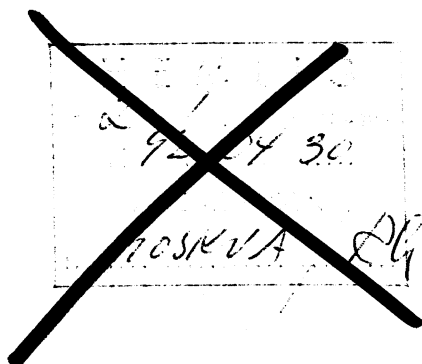
I och för sig tämligen sensationella upplysningar i Wallenbergärendet har lämnats av en viss Stepanov, pensionerad jurist, som uppger sig ha arbetat vid KGB:s första huvudstyrelses femte avdelning under åren 1950-1953. Han uppger sig ha sett en arkivakt för RW samt att den svenske diplomaten efter Ljubjanka först flyttades till Vladimir, sedan till ett särskilt hus i utkanten av Moskva, i syfte att på Berijas order försöka värva honom i sovjetisk tjänst.

Vad som undergräver trovärdigheten i uppgifterna är dels det mindre sannolika påståendet att arkivakten var försedd med beteckningen "svensken Wallenberg", dels Stepanovs påstående att RW verkade och greps i Wien (behöver i och för sig inte fullständigt ogiltigförklara vittnesmålet).

Hur som helst måste vi föra uppgifterna vidare för granskning i vår arbetsgrupp.

Hans Magnusson

Information i Wallenberg-ärendet från S A Stepanov
(2 bil)

Sergej Antonovitj Stepanov, pensionerad jurist, vände sig den 13 april till ambassaden dels för att fråga efter adressen till den svenske författaren Staffan Skott, och dels för att delge information om Wallenberg.

Under tiden 1950-03-14 till 1953-06-12 arbetade Stepanov i arkivet vid KGB:s första huvudstyrelses femte avdelning (1. glavnoje upravlenije, 5. otdelenije), som ännu idag inte har avhemligats. Chef för arkivet var överste Kukin, tillika chef för KGB SSSR:s Högre Underrättelseskola (Vyssjaja Razvedovatel'naja Sjkola KGB SSSR).

I oktober eller november 1950, då man för övrigt arbetade nattetid på grund av Stalins dygnsrytm, kallade Kukin till sig Stepanov och bad honom hämta upp Wallenbergs akt ur arkivet. Akten var försedd med beteckningen "Svensken Wallenberg" (Sjved - Wallenberg).

Enligt Stepanov hade Wallenberg flyttats från fängelset i Vladimir (dit han förts från Lubjanka) till ett litet hus vid Izmajlovo-parken i östra Moskva, alldeles i närheten av den byggnad där Underrättelseskolan alltjämt är belägen. Syftet med flyttningen till huset var att söka värva Wallenberg i sovjetisk tjänst. Detta

hade han hört Kukin säga i ett samtal, och värvningsförsöket skulle enligt uppgift ha skett på Berias personliga order.

Efter en à två veckor fick Stepanov tillbaka akten utan att några nya anteckningar hade gjorts eller nya dokument tillförts. Den sista anteckningen var en stämpel: "KM - njet", vilket skulle betyda att komprometterande material saknas. Vad som därefter hände Wallenberg känner Stepanov inte till.

Enligt Stepanov är det endast i detta arkiv sanningen om Wallenbergs öde finns.

För bedöm,ande av Stepanovs trovärdighet kan nämnas att han angav följande allmänna fakta om Wallenberg:

Wallenberg greps i Wien (detta sade han vid två tillfällen) där han gjort stora insatser för att rädda människor undan nazisterna. Efter gripandet fördes han till Lubjanka. Han skulle enligt officiella uppgifter ha dött till följd av sjukdom han ådragit sig i fångenskap långt före hösten 1950, men i verkligheten var han frisk och kry vid denna tid. Wallenberg hade först förts till ett sjukhus och sedan förts bort därifrån, varvid man påstod att han var död. Därefter hade han förts till Vladimirfängelset.

* * *

Efter KGB arbetade Stepanov vid inrikesministeriet (brottsutredningar) och utrikesministeriet (juridiska ärenden, fastighetsfrågor). Anledningen till att han tagit kontakt är att han vill skriva en bok om korruptionen och myglet inom sovjetsamhället, vilket han upplevt på nära håll. Han nämnde bland annat namnet på flera ambassadörer och viceministrar som han hjälpt att privatisera sina ministeriedatjor, mot lämplig dusör. Han känner till Staffan Skott genom en översättning av en biografi över Nikolaj II, och önskar kontakt med ho-

nom för samarbete om utgivningen av boken. Wallenberg-uppgifterna föreföll vara avsedda att intressera ambassaden och göra oss mer benägna att hjälpa honom hitta Skotts adress.

Å andra sidan ger han ett seriöst intryck, och förefaller helt vid sina sinnens fulla bruk. Jag kan inte på grundval av det allmänna intrycket avfärda honom som bluffmakare, och känner personligen till för lite detaljer i Wallenbergärendet för att kunna bedöma trovärdigheten i själva uppgifterna.

Stepanovs adress är: Moskva 105 173
pos Vostotjnyj
ulitsa Glavnaja, d 27 kv 73

Han har ingen telefon.

Kopia av arbetsbok samt diplom bifogas.

Peter Kanflo.
Peter Kanflo

9232

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПРИЛОЖЕНИЕ
КНИЖКА

Публикация
Трудовая книжка

Фамилия Степанов

Имя Сергей

Отчество Антонович

Год рождения 1930

Образование: начальное, среднее ^{н/} высшее
(подчеркнуть)

Профессия корректор

Подпись владельца Трудовой книжки

С. Степанов

Дата заполнения Трудовой книжки

13 окт. 23 1961 г.

О РАБОТЕ

№ записи	Дата			Сведения о приеме на работу и увольнении
	Год	Месяц	Число	
1	2			
				общий трудовой стаж
				на работу в 4130
				месяцев 9 лет 7
				Управление внутренних дел ИО
				депутатов труд
1	1950	III	14	принят на работу
2	1953	VI	12	уволен по сокращению штата
				Зам. Начальника Отдела
				Народного Москвор

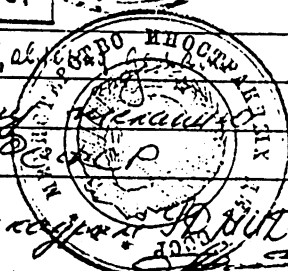
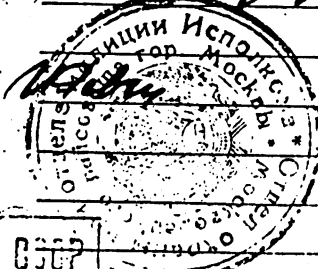
работу, перемещения по (с указанием причины)	На основании чего внесена запись (документ, его дата и номер)
3	4
Статус поступления состоявшейся при дней	Записано со свои
Олкова Мосгорсоста	ности сотрудников
циях	№ 1320514.15.50
ности сотрудников	№ 462053.15.50
щенно шифров	кадров УВД
кадров УВД	овета
овета	15.11.1950

СВЕДЕНИЯ

О РАБОТЕ

№ записи	Дата			Сведения о приеме на работу и увольнении
	Год	Месяц	Число	
1	2			
6.	1963	XI	28	Введен атт. Москворецкого р-на Заключен на договор с ИИИ по службе
7	1965	V	10	Уволен по собственному желанию
8	1965	II	01	Назначен юристом ИИИ
9	1977	05	27	Уволен по собственному желанию ст. 31 КЗОТ

работу, перемещениях по (с указанием причин)	На основании чего внесена запись (документ, его дата и номер)
3	4
	12/49 от 2/XII.63.
	12/49 от 10/IV 1965
	12/130/59 от 12.65.
	12/45/50
	05.21.74.

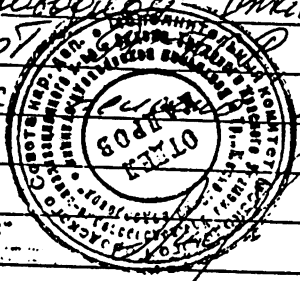
Министерство внутренних дел СССР

Ст. 31 КЗОТ

СВЕДЕНИЯ

О РАБОТЕ

№ записи	Дата			Сведения о приеме на работу и увольнении	работу, перемещениях по (с указанием причин)	На основании чего внесена запись (документ, его дата и номер)
	Год	Месяц	Число			
1	2			3		4
2	1974	06	01	Назначен юристом		кф. № 64-а от 31.05.1974г.
11	1990	12	27	Восточная радиолокационная станция Уволен с 31.12.90 в связи с уходом на пенсию возраст		

СВЕДЕНИЯ О ПООЩРЕНИЯХ

[illegible]

И НАГРАЖДЕНИЯХ

[illegible]

СВЕДЕНИЯ О ПООЩРЕНИЯХ

[illegible]

И НАГРАЖДЕНИЯ

[illegible]

ИЗ ПОСТАНОВЛЕНИЯ

Совета Народных Комиссаров Союза ССР О введении Трудовых книжек

В целях упорядочения учета рабочих и служащих в предприятиях и учреждениях, Совет Народных Комиссаров Союза ССР постановляет:

1. Ввести с 15 января 1939 года для рабочих и служащих всех государственных и кооперативных предприятий и учреждений Трудовые книжки, выдаваемые администрацией предприятия (учреждения).

2. В Трудовые книжки вносить следующие сведения о владельце Трудовой книжки: фамилия, имя и отчество, возраст, образование, профессия и сведения о его работе, о переходе его из одного предприятия (учреждения) в другое, о причинах такого перехода, а также о получаемых им поощрениях и награждениях.

3. Утвердить форму Трудовой книжки.

4. Трудовые книжки изготавливаются по единому для всего Союза ССР образцу. Текст Трудовых книжек печатается на русском языке и на языке данной союзной или автономной республики.

Заполнение Трудовых книжек производится на том языке, на котором ведется делопроизводство в данном предприятии (учреждении). В том случае, если делопроизводство ведется на языке союзной или автономной республики, то Трудовая книжка заполняется одновременно и на русском языке.

6. Рабочие и служащие, поступающие на работу, обязаны предъявлять администрации предприятия (учреждения) Трудовую книжку. Администрация может принимать на работу рабочих и служащих только при предъявлении Трудовой книжки.

Лица, поступающие на работу впервые, обязаны предъявлять администрации справку домоуправления или сельского совета о своем последнем занятии.

7. Администрация предприятий и учреждений обязана закончить выдачу Трудовых книжек рабочим и служащим до 15 января 1939 года.

Лицам, которые в дальнейшем поступают на работу впервые, Трудовая книжка должна выдаваться не позже 5 дней после приема на работу.

8. Трудовые книжки ведутся на всех рабочих и служащих, работающих в предприятии (учреждении) свыше 5 дней, — в том числе на сезонных и временных работников.

На работающих по совместительству Трудовые книжки ведутся только по месту основной работы.

9. Трудовая книжка хранится у администрации предприятия (учреждения), а при увольнении рабочего или служащего выдается ему на руки.

10. Трудовые книжки заполняются администрацией предприятий и учреждений с соблюдением следующих правил:

а) Год рождения, среднее и высшее образование указываются только на основании документов. Начальное образование может быть указано со слов рабочего или служащего.

б) В графе «Профессия» указывается основная профессия — в соответствии с заявлением самого рабочего или служащего.

в) В разделе «Сведения о работе» прежде всего вносится следующая запись по графе 3: «Общий стаж работы по найму до поступления в предприятие (учреждение), которое выдает Трудовую книжку, составляет столько-то лет». В графе 4 соответственно пишется: «Подтвержден документами стаж столько-то лет и записан со слов стаж столько-то лет».

г) Далее пишется — в виде заголовка — наименование предприятия (учреждения), которое выдает Трудовую книжку.

Под этим заголовком вносятся записи о времени приема на работу в данное предприятие (учреждение) и о перемещениях по работе, состоявшихся до заполнения Трудовой книжки.

Записи в разделе «Сведения о работе» оформляются следующим образом: в графе 2 указывается дата приема на работу, перемещения или увольнения; в графе 3 пишется: «Принят в такой-то цех (отдел) на такую-то должность», или «переведен в такой-то цех (отдел) на такую-то должность», или «уволен по такой-то причине»; причина увольнения должна быть указана в точном соответствии с формулировками Кодекса законов о Труде или в виде ссылки на статью (пункт) этого Кодекса; в графе 4 указывается приказ или распоряжение о приеме на работу, перемещении или увольнении.

Все записи после выдачи Трудовой книжки должны вноситься администрацией немедленно по издании приказа или распоряжения.

Таким же образом оформляются записи в последующих местах работы.

Взыскания в Трудовую книжку не записываются.

д) Поощрения и награждения записываются за время со дня поступления в предприятие (учреждение), которое выдает Трудовую книжку. При этом записываются только единовременные индивидуальные поощрения и награждения, связанные с работой в предприятии (учреждении). Премии, предусмотренные системой заработной платы, не записываются.

е) При увольнении все сведения о работе, о поощрениях и награждениях, внесенные за время работы в предприятии (учреждении), заверяются подписью его руководителя (или специально уполномоченного им лица) и печатью предприятия (учреждения).

ж) Все записи в Трудовой книжке производятся чернилами.

11. За выдачу Трудовых книжек взимается администрацией предприятия (учреждения) с владельцев книжек плата в размере 50 копеек.

12. В случае утери Трудовой книжки в результате небрежного ее хранения владелец Трудовой книжки подвергается администрации предприятия (учреждения) в административном порядке штрафу в размере 25 рублей.

Потерявший Трудовую книжку обязан немедленно заявить об этом администрации (по месту последней работы). Не позже 15 дней после заявления администрация выдает новую Трудовую книжку с надписью «Дубликат».

13. Все суммы, поступающие как от взимания платы за выдачу Трудовых книжек, так и от взимания штрафов за утерю Трудовых книжек, поступают в доход государства.

14. Незаконное пользование Трудовыми книжками, передача их другим лицам, подделка и подчистка их — караются в уголовном порядке.

ДИПЛОМ

О № 300070

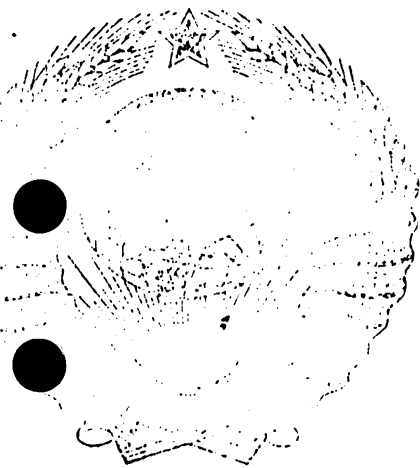
Настоящий диплом выдан Степанову
Сергею Антоновичу
в том, что он в 1956 году
поступил в Всесоюзный
юридический заочный
институт
и в 1962 году окончил полный курс
названного института
по специальности правоведение

Решением Государственной экзаменационной
комиссии от 27 июня 1962 г.

Степанову С.А.
присвоена квалификация юриста

Председатель Государственной
экзаменационной комиссии
Секретарь (директор)
М. П. Город Москва
1962 г.
Регистрационный № 4256

Московская типография Гознака. 1959

Государственный академический
знак выдан

UTRIKESDEPARTEMENTET

KOPIA TILL:
UTR MIN
KABS
POLCH
BITR POLCH
POL 1

ÅTGÄRD:

92-05-06

AMBASSADEN MOSKVA

1992-05-06

UD STOCKHOLM

FOER POL 1 (HALLQVIST).

RE WALLENBERG

FORTS

RE WALLENBERG

TACKSAM I GOD TID FOERE NAESTA ARBETSGRUPPSMOETE OM RAOUL WALLENBERG (PREL FASTSTAELT TILL 9-10 JUNI) FAA BESKED OM SKL:S RAPPORTER ROERANDE SMOLTSOVDOKUMENTET. VIDARE VORE VI TACKSAMMA FAA DOKUMENT ROERANDE BENEDEK-AVO-AFFAEREN 1953 FOER ATT OEVERLAEMNA TILL RYSKA SIDAN. SLUTLIGEN LAER SOVJETUNIONEN I MAJ -56 HA BEGAERT YTTERLIGARE UPPGIFTER OM SCHEUER/SCHLUETER. FINNS NAAGOT DOKUMENT HAEROM I UD:S ARKIV?

BERNER

Benckert
atgärsked/HE
atgärsked/HE

UTRIKESDEPARTEMENTET
Politiska avdelningen
Första enheten (Pol 1)
Deps Jan Nyberg

125 630
PROMEMORIA

1992-05-04

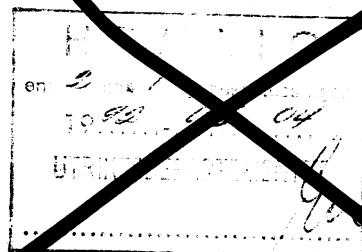
P 2 Eu'

(Pd)

Ex till:

Polchefen
Hallqvist, Pol 1
Nyberg, Pol 1

- ny dep 22.5.92*
X Amb Budapest (nr.30 f v å)
X Amb Moskva (unr)

HEMLIG

Ungerska efterforskningar i Wallenberg-ärendet

Vid utrikesministerns besök i Ungern berördes även på tjänstemannanivå en konkret fråga i Wallenberg-ärendet.

Martin Hallqvist hade före resan för undertecknad nämnt att han gärna ville veta om något nytt framkommit i de ungerska efterforskningarna rörande det s k AVO-Benedek-spåret.

I en paus i överläggningarna den 19 maj tog jag (efter samråd med ambassadör Stenholm) med biträdande västeuropachefen, som också handlägger Wallenberg-frågan i UM, Arpad Hargita, upp Wallenberg-efterforskningarna i Ungern.

Jag tackade för den hjälp vi hittills fått och nämnde vårt särskilda intresse för Benedek-spåret.

Jag sade också att min chef, som också handlägger Wallenberg-frågan, bett mig fråga hur läget var i dessa arkivefterforskningar.

Hargita sade att man i inrikesministeriets arkiv hade sökt dokument, där namnet Wallenberg förekom. Det man funnit hade överlämnats i början av året till ambassaden (jfr Hbr Håkansson-Hallqvist 1992-01-04).

Jag framhöll åter att vi hade särskilt intresse för Benedek-spåret inför förestående kontakter i Moskva och frågade om man på ungersk sida möjligen kunde fortsätta efterforskningarna och även söka på namnet Benedek?

Hargita sade han skulle undersöka saken ytterligare.

Jan Nyberg

UTRIKESDEPARTEMENTET

KOPIA TILL:
UTR MIN
KABS
POLCH
BITR POLCH
POL 1

ÅTGÄRD:

92-05-08

1992-05-11/dr Hallqvist, eh
t amb Moskva

GENERALKONSULATET BERLIN 1992-05-08

UD STOCKHOLM

✓ FOER HALLQVIST, POL 1

RE SAMTAL MED CARL-GUSTAV SVINGEL

FORTS

MEMORIA

Så 1976

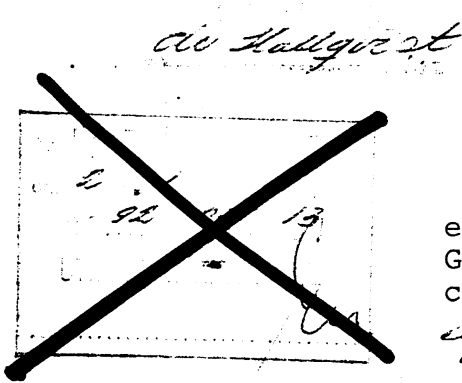
Berlin

AMERIKANEN I.....

HAR 1992-05-08

MEDDELAT FÖLJANDE:

RE SAMTAL MED CARL-GUSTAV SVINGEL

ex t

Guy von Dardel
c/o del Genève

42 920513

P R I M O

I ONSDAGS HADE JAG ENLIGT INSTRUKTION ETT SAMTAL MED SVINGEL OM DE SOVJETISKA PROPAAER OM UTVAEXLING AV WENNERSTROEM MOT WALLENBERG, VAROM HAN BERAETTAT I PRESSEN. REDOVISNING AV SAMTALET I DENNA DEL INSAENDES MED KURIR.

SOM BELAEGG FOER ATT WALLENBERG DAA OCH AEVEN 10 AAR SENARE VART I LIVET ANFOERDE SVINGEL ATT HAN I SLUTET AV 70-TALET VID TVAA TILLFAELLEN APPROCHERATS AV RYSSARNA OM EN UTVAEXLING AV BERGLING MOT - FOERMODAR HAN - AEVEN I DETTA FALL WALLENBERG. HAN HADE DOCK EFTER DE TIDIGARE ERFARENHETERNA INTE FRAMFOERT DETTA TILL UD.

S E C U N D O

SVINGEL HAR REDAN ETT PAR GAANGER VID SAELLSKAPLIG SAMVARO NAEMNT DENNA PROPAA OM BERGLING. DAA HAR HAN VARIT SAA VAG I FRAAGA OM TIDPUNKT OCH OEVRIGA OMSTAENDIGHETER ATT JAG INTE VELAT TILLMAETA DEN NAAGON STOERRE BETYDELSE. INTE HELLER DENNA GAANG KUNDE HAN GE NAAGRA NAERMARE DETALJER, OCH JAG INVAENDE ATT JAG FANN PROPAAEN MAERKLIG MOT BAKGRUND AV ATT DET PAA REGERINGENS UPPDRAG FRAAN SVENSK SIDA 1979 GJORDES EN SAADAN SONDERING SOM AVVISADES AV RYSSARNA. TILL DETTA REPLIKERADE HAN ATT DET AER KLART ATT SAADANT INTE KAN HANTERAS VIA DIPLOMATISKA KANALER.

T E R T I O

EFTERSOM JAG NU BLIVIT UPPRINGD AV DN, SOM VISSTE ATT VI TALATS VID OCH ATT HAN NAEMNT PROPAAEN OM BERGLING, AER DET UPPENBART ATT SVINGEL VILL HA MERA PUBLICITET. OM DN SKRIVER NAAGOT OM DETTA VILL JAG FOERESLAA ATT JAG FAAR FORMELLT UPPDRAG ATT HOERA HONOM NAERMARE PAA DENNA PUNKT, SAA FAAR VI SE OM HAN KAN PRECISERA SIG. I SAA FALL VORE DET BRA ATT OCKSAA FAA EN KRONOLOGISK UPPSTAELNING AV VIKTIGARE DATA I FALLET BERGLING SOM STOED FOER SAMTALET.

LUNDAVIK

UTRIKESDEPARTEMENTET

KOPIA TILL:
UTR MIN
KABS
POLCH
BITR POLCH
POL 1

ÅTGÄRD:

92 -05- 0 6

AMBASSADEN MOSKVA

1992-05-06

UD STOCKHOLM

FOER POL 1 (HALLQVIST).

RE WALLENBERG

FORTS

RE WALLENBERG

TACKSAM I GOD TID FOERE NAESTA ARBETSGRUPPSMOETE OM RAOUL
WALLENBERG (PREL FASTSTAELT TILL 9-10 JUNI) FAA BESKED OM
SKL:S RAPPORTER ROERANDE SMOLTSOVDOKUMENTET. VIDARE VORE VI
TACKSAMMA FAA DOKUMENT ROERANDE BENEDEK-AVO-AFFAEREN 1953
FOER ATT OEVERLAEMNA TILL RYSKA SIDAN. SLUTLIGEN LAER
SOVJETUNIONEN I MAJ -56 HA BEGAERT YTTERLIGARE UPPGIFTER OM
SCHEUER/SCHLUETER. FINNS NAAGOT DOKUMENT HAEROM I UD:S
ARKIV?

BERNER

Handwritten notes:
Benedek?
atgärskat/BE
Benedek?
atgärskat/BE
Benedek?
atgärskat/BE

SVERIGES AMBASSAD
WASHINGTON

1992-05-04

1992-05-12/dr Hallqvist, eh

ex t

amb Moskva (u.nr)

RW-föreningen

Guy von Dardel, c/o del Genève

up 920515

Tf. departementsrådet
Martin Hallqvist

UD/Pol 1

125/001

INKOM UD		
1992-05-08		
Avd	Gr	Mål
<i>P</i>	<i>2</i>	<i>En H</i>

Wallenberg och USA

(1 bil.)

Broder,

Då och då reses ju frågan huruvida möjligen Wallenbergs öde kan ha haft sin förklaring i att han arbetade som amerikansk spion. Det kan då ha sitt intresse att veta att frågan utreddes 1955 av amerikanerna och ledde till slutsatsen att Wallenberg uteslutande haft uppdrag för att hjälpa judarna i Ungern. Amerikanske finansattachén Olsen hade visserligen också uppdrag som OSS-representant, men relationerna med Wallenberg skall endast ha hänfört sig till Olsens roll som representant i War Refugee Board. Olsen försåg Wallenberg med finansiella medel via ett konto i Stockholm vid Enskilda Banken. Pengarna vidarebefordrades av UD till Budapest. Alla amerikanska pengar till Wallenberg, utom 10.000 kronor från "presidentens hemliga fond" utbetalades på detta sätt.

./.

I bilagan finns en hänvisning till att någon ytter-

ligare ledtråd skulle stå att finna i en tredje
volym "Top Secret report on War Refugee Board
Activities in Sweden". Om intresse finns för vidare
forskning i detta emotses instruktion.

*Bäst i klassen
Di tillgav*

Sven-Olof
Sven-Olof Petersson

*PS Olov till nya jobbet!
Påminnelse! DS*

/wiv

(21) BNA - Mr. Edward Crowley

(21) OLI - Henry Lee

December 28, 1955

Information on Raoul WALLENBERG

Attached is a memorandum from the Strategic Services Unit in response to our request for a further investigation of Wallenberg's possible connection with United States Intelligence.

As you know, CIA has previously informed us that its files contain no information concerning Wallenberg.

Reading over this report I feel there are still a few loose ends in the case, but believe this is all that can be done through CIA. Perhaps reference to the War Refugee Board records can give you a final clarification.

Please let me know if we can do anything more to assist you in this matter.

DECLASSIFIED
Authority: E.O. 891145
by: HR-M/SG, DATE: 2/12/92

SANITIZED COPY
SENSITIVE INFORMATION DELETED

Attachment:

cc of memo to ASBulford dtd 12/21/55
from Strategic Services Unit, subj:
Information concerning Raoul WALLENBERG.

(21)
OLI:OD:H Lee
~~Secret~~

758.00
12-2855

~~SECRET~~

OFFICE OF THE DIRECTOR
 STRATEGIC SERVICES UNIT
 25th & Constitution Avenue, N.W.
 WASHINGTON 25, D. C.

21 December 1955

RECEIVED

MEMORANDUM FOR: Mr. A. Sidney Buford, III
 Director, Office of Libraries and
 Intelligence-Acquisition

SUBJECT: Information Concerning Raoul WALLENBERG

1. Your memorandum of 3 November 1955, addressed to Mr. T. L. Beyer, Central Intelligence Agency, has been referred to this organization for reply as the Strategic Services Unit is charged with responsibility for liquidating the affairs of the Office of Strategic Services. A thorough review of our files as well as consultation with former officials of the OSS have resulted in the firm conclusion that WALLENBERG was in fact never employed by U. S. intelligence in any capacity. The following background information concerning subject was developed in the course of our research, which, however, may be of assistance to your Department.

2. During World War II WALLENBERG, while in Stockholm, was in contact with Mr. Iver C. OLSEN who was then stationed at the American Legation as Financial Attache, as a representative of the Treasury Department; secondly, as an OSS representative; and thirdly, as Stockholm representative of the War Refugee Board. It is understood that it was solely in this latter connection that WALLENBERG had dealings with OLSEN who was later instrumental in the selection of WALLENBERG for the mission to Budapest.

3. Following WALLENBERG's assignment to the Swedish Legation in Budapest he was supplied by OLSEN with funds for use only in assisting Jews in Hungary. These funds were made available to WALLENBERG through an account opened by the Joint Distribution Committee (JDC) in the Stockholms Enskilda Bank, Stockholm. OLSEN drew on this account whenever WALLENBERG indicated a need for additional funds. The funds were then forwarded through Swedish Foreign Office channels. With the exception of 10,000 Swedish kronor which were given to WALLENBERG from the President's secret fund, all other funds came from the account in Stockholm and were used only in connection with refugee work.

4. Subsequent to WALLENBERG's disappearance in Budapest, the Stockholm account was closed, and the remaining balance, which is understood to have been fairly considerable, was returned to the JDC. Fuller

758.00/12-21-55

~~SECRET~~

documentary details of OLSEN's dealings with WALLENEBERG are said to be found in a 3 volume TOP SECRET report on War Refugee Board Activities in Sweden, of which your Department is believed to hold a copy.

SANITIZED COPY
SENSITIVE INFORMATION DELETED

(b)(3)

CIA

[REDACTED]
GARDNER B. MacPHERSON
Executive Officer
Strategic Services Unit

Avsändningsort

Pol 1/dr Hallqvist, eh

Ärende	Datum		
	1992-05-11		
Samtal med Carl-Gustav Svingel	Avd	Grupp	Mål
	P	L	neu'

Adress

Ambassaden Moskva

Pol

Text

RE Samtal med Carl-Gustav Svingel

Generalkonsulatet i Berlin har 1992-05-08 till Pol 1 inrapporterat följande:

Cit. PRIMO. I onsdags hade jag enligt instruktion ett samtal med ... (se ink från generalkons. Berlin)

fallet Bergling som stöd för samtalet. Lundvik
Slutcit.

Cabinet

SVERIGES AMBASSAD

WARSZAWA

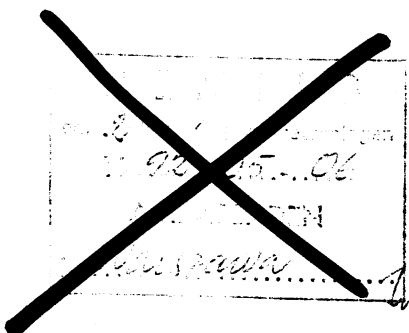
1992-05-06

HP 1

Depr Martin Hallqvist

UD/Pol 1

nr 127/001

-05 1 2

(Pol)

7 2 Ee I

aa

3

Wallenbergärendet
(3 bil.)

Broder,

./1-2

Ungefär samtidigt som Du delgav oss artikeln i Polonia om Raoul Wallenberg och kopia av Ditt brev 1992-04-24 till Peter Zolocinski på TV 1 Aktuellt, publicerade Gazeta Wyborcza bifogade osignerade artikel om Wallenbergärendet, vilken hänvisar till Reuters. Även Kurier Polski har i dagarna haft en liknande artikel med samma författare som den i Polonia, nämligen journalisten Rozanski.

Ex jämte bilagor
delges:

Artiklarna synes alla huvudsakligen bygga på uppgifter från den Boguslaw Baj som 1988 kontaktade ambassaden (skr 42 A, 1988-02-17 samt m i s o 1988-06-01).

I veckan uppringdes så ambassaden av Rozanski som ville komma på besök tillsammans med Baj. Jag tog emot dem 6 maj. Samtalet tolkades.

Kab.sekr.

Von Dardel

Carl Persson

Magnusson, Pol 1:1

Olson, ESEK

Foyer, Pol 1:1

Wallenberg-Förening

Amb. Moskva

exp. 96-05-08

Dokumentet har överlämnats till nykta vederbörande i den utskrivna arbetsgruppen.

Telefon
49 33 51-53

Svensk
WARSZAWA

813457 wawa pl

varandra och dessutom med journalisten Rozanski samt Reuters (om det nu inte är han som agerat för nyhetsbyrån), vilket kan betyda att minnesbilder rationaliserats eller stämts samman.

Jag vore därför tacksam för Din vägledning huruvida vi skall gå vidare genom att aktivt söka kontakt med Kowalski och Cichowski.

Tilläggas kan att Baj gjorde samma stabila och förtroendeingivande intryck som vid samtalet med ambassadör Öberg 1988. Han är nu sjuttio och vid relativt god vigör. Nämnas kan även att Rozanski inte bad om någon pekuniär ersättning för sin insats, något som han ju tydligen antytt möjligheten av för TV 1 Aktuellt, kanske därför att jag på ett tidigt stadium av samtalet klargjorde att vi redan tidigare haft ett samtal med Baj.

./3.

Jag bifogar även en längre bakgrundsartikel om "det polska spåret" i Wallenbergärendet som Rozanski skrivit för den polska pressagenturen PAI. Den synes inte innehålla några ytterligare uppgifter, varför vi inte bekostat den en översättning.

Besta vänligen!

Per Saland
Per Saland

/ic

~~Przebieg choroby 29/9-92~~ Polacy ratowali Wallenberga

(W) Byli polscy więźniowie sowieckich gułagów twierdzą, jeszcze w 1950 roku widzieli żywego Raula Wallenberga. W Bratsku przeżył on dzięki Polakom, którzy kradli dla niego żywność.

Raul Wallenberg, szwedzki
plomata akredytowany w Bu-
peszcie, w czasie wojny ura-
przed zagładą tysiące
kich Żydów. W 1945 ro-
został aresztowany w pobli-
Budapesztu przez NKWD i
wieziony do Rosji.

ego los przez 30 lat był waż-
nym punktem w negocjacjach
chodu ze Związkiem Radziec-
n. Szwecja — opierając się
zeznaniom byłych więźniów
gułagów, którzy twierdzili, że
widzieli Wallenberga po 1947
roku — nigdy nie uznała wer-
Moskwy. Władze radzieckie
czątkowo twierdziły, że nie o
n nie wiedzą, a w 1957 roku
wiadczły oficjalnie, że zmarł
atak serca w 1947 roku w

więzieniu na Łubiance. Od
wczoraj wersji tej przeczą rów-
nież oświadczenia kilku Pola-
ków.

Józef Kowalski, zwolniony z
radzieckiego obozu pracy do-
piero w 1957 roku, w telefo-
nicznej rozmowie z dziennika-
rzem Reutersa, zaświadczył we
wtorek, że po raz ostatni wi-
dział Wallenberga we wrześniu
1950 roku w porcie w Buchta
Wanina koło Nachodki.

Buchta Wanina była portem
leżącym na końcu kolei trans-
syberyjskiej. Z tego portu prze-
wożono statkami więźniów na
Kolymę.

„Przez dwa tygodnie jecha-
łem w tym samym wagonie, co
Wallenberg. Zabrał go, jak tyl-
ko przyjechalismy do Buchty
Waniny i nigdy go już nie so-
baczyłem” — powiedział 68-let-
ni dziś Kowalski.

Kowalski twierdzi, że pierw-
szy raz spotkał Wallenberga
podczas Wigilii 1949 roku urzą-
dzonej przez polskich więźniów
w obozie pracy w Bratsku nad
syberyjską rzeką Angarą.

Inny więzień Bratska, Bogu-
sław Baj, powiedział Reutero-
wi, że Wallenberga przywiezio-
no do tego obozu w sierpniu
lub wrześniu 1949 roku prosto
z moskiewskiego więzienia na
Łubiance. Wallenberg, powie-
dzał Bajowi, że został skazany
na 25 lat obozu pracy za szpie-
gostwo. Zanim w celi na Łu-
biance odczytano mu wyrok
skazujący, był przesłuchiwany
w więzieniach w Kijowie i Le-
ningradzie.

Jerzy Cichocki pracował z
Bajem w obozowej kuchni w
Bratsku. Twierdzi, że Wallen-
berg przeżył ten obóz dzięki
pomocy Polaków, którzy kra-
dli dla niego żywność.

(Reuter)

(AK)

3. augusti 1992 05 14

Polacker räddade Wallenberg

Före detta polska fångar i sovjetiska läger i gulag hävdar att de ännu 1950 sett Wallenberg vid liv. Han överlevde lägret i Bratsk tack vare polacker, som stal livsmedel åt honom.

Raul Wallenberg, svensk diplomat ackrediterad i Budapest, räddade under kriget tusentals ungerska judar från utrotning. 1945 arresterades han av tjekan i närheten av Budapest och skickades till Ryssland.

Hans öde var under 30 år en viktig punkt i Västs förhandlingar med Sovjetunionen. Sverige, som stödde sig på vittnesmål från fd gulagfångar, vilka hävdade att de sett Wallenberg efter 1947, erkände aldrig Moskvas version. De sovjetiska myndigheterna hävdade i början att de inte visste något om honom, men år 1957 tillkännagav de officiellt, att han dött i en hjärtattack 1947 i Lubjankafängelset. Alltsedan igår förnekas denna version av tillkännagivanden av några polacker.

Josef Kowalski, som släpptes från ett sovjetiskt arbetsläger först 1957, intygade på tisdagen i ett telefonsamtal till Reuters journalister, att han såg Wallenberg för sista gången i september 1950 i hamnen i Buchta Wanina nära Nachodka.

Buchta var hamnen som låg i slutet på den transibiriska järnvägen. Från denna hamn transporterades fångarna på fartyg till Kolyma.

"Under två veckors tid åkte jag i samma vagn som Wallenberg. Så fort som vi anlände till Buchta Wanina, tog de honom och jag såg honom aldrig mer", sade den idag 68 årige Kowalski.

Kowalski hävdar att han träffade Wallenberg för första gången 1949, under en julaftonsfest som anordnats av polska fångar i arbetslägret Bratsk vid den sibiriska floden Angara.

En annan fånge från Bratsk, Boguslaw Baj, sade till Reuter, att Wallenberg överflyttats till detta läger i augusti 1949 från moskvafängelset Lubjanka. Wallenberg sade till Baj, att han dömts till 25 års arbetsläger för spioneri. Innan dess hade domen lästs upp för honom i cellen; han förhördes i fängelserna i Kiev och Leningrad.

Jerzy Cichowski arbetade med Baj i lägerfängelset i Bratsk. Han hävdar att Wallenberg överlevde detta läger tack vare hjälp från polackerna, som stal livsmedel åt honom.

/136 wierszy/

Zbigniew RóżańskiPolski ślad R.Wallenberga

W BRACKU NAD ANGARĄ DZIELIŁ LOS ZESŁAŃCOW...

Raul Wallenberg urodził się w 1912 roku i miałby dziś 80 lat. Pochodził z jednego z najbogatszych i najznamienitszych rodów szwedzkich. Nie zważając na własne niebezpieczeństwo ratował życie innym.

Za jego działalność i za bezinteresowne ratowanie życia innym w czasie II wojny światowej nadano mu w 1981 roku honorowe obywatelstwo USA. Rząd Szwecji nadal wierzy, że Wallenberg żyje. Do dziś przy Szwedzkim Ministerstwie Spraw Zagranicznych działa Komisja do Badania Zaginięcia R.Wallenberga.

Sprawa szwedzkiego dyplomaty, Raula Wallenberga, który w czasie II wojny światowej uratował od zagłady ponad 100 tysięcy Żydów, od ponad 40 lat stanowi ciemną kartę w stosunkach pomiędzy b. ZSRR i Szwecją. Rząd szwedzki nigdy nie uznał oficjalnego tłumaczenia ZSRR, że Raul Wallenberg zmarł na atak serca 17 lipca 1947 roku w więzieniu na Łubiance, a jego zwłoki poddane zostały kremacji...

W normalnej sytuacji, za to co zrobił, Raul Wallenberg zostałby obsypany deszczem nagród i orderów. Niektórzy twierdzą nawet, że byłby pewnym kandydatem do pokojowej nagrody Nobla. Niestety nie doczekał zaszczytów. Swoją humanitarną misję przypłacił życiem. Ratował Żydów od zagłady, ale sprawcami jego śmierci nie byli ludzie Adolfa Hitlera, czego raczej należałoby się spodziewać. Aresztowany przez NKWD, zniknął w labiryncie syberyjskich gułagów. Na liczne monity rządu szwedzkiego władze ZSRR utrzymywały, że w sprawie R.Wallenberga nie mają nic do dodania. Tym bardziej więc zaskakujące są relacje Polaków, naocznych świadków, którzy po oficjalnym potwierdzeniu przez ZSRR śmierci R.Wallenberga spotykali go żywego, ale zmaltretowanego, w syberyjskich obozach.

nowskiego. Mimo obaw pojechał. 24 godziny później radziecki wiceminister spraw zagranicznych Dekanosow powiadomił posła szwedzkiego w Moskwie Söderbloma, że "Wallenberg znajduje się pod ochroną Armii Czerwonej". Natomiast w lutym 1945 roku posłanka radziecka w Sztokholmie powiedziała, "że im mniej Szwedzi będą robić hałasu, tym szybciej rząd radziecki pozwoli wrócić Wallenbergowi do domu". Ale Szwedzi "hałasowali" jeszcze bardziej, bowiem czuli, że postanowienie aresztowania takich ludzi jak Wallenberg nie zapadało na szczepku armii lub frontu, ale na Kremlu.

22 sierpnia 1947 roku ówczesny minister spraw zagranicznych ZSRR, wcześniejszy prokurator generalny, kat dziesiątków tysięcy niewinnych ludzi, Andriej Wyszynski poinformował władze szwedzkie, że Wallenberga nie ma w ZSRR, że przypuszczalnie zaginął on w czasie walk o Budapeszt. Potem na dziesięć lat zapadła głucha cisza. Kolejną odpowiedź na swoje monity uzyskali Szwedzi 6 lutego 1957 roku. Wiceminister spraw zagranicznych, Andriej Gromyko poinformował, że zbadano archiwa i ZSRR weryfikuje swoje poprzednie stanowisko w sprawie Wallenberga. Jak wynika z nowych materiałów, Wallenberg zmarł w więzieniu w Moskwie na Łubiance, na atak serca, 17 lipca 1947 roku. Z dokumentów spisanych przez naczelnika służby więziennej Smolcowa - mówił Gromyko - wynika, że polecenie kremacji, bez przeprowadzenia sekcji zwłok, wydał ówczesny minister bezpieczeństwa państwowego Abakumow. I jeszcze jedno. Całą dokumentację dotyczącą Wallenberga zniszczyło NKWD.

Gromyko kłamał

W 1948 roku do obozu w Bracku nad Angarą trafiło kilku Polaków, a m.in. Bogusław Baj, żołnierz AK z Zamojszczyzny. Siedziało tu w sumie ponad 2 tys. więźniów. Zawsze gdy przybywały nowe transporty, Bogusław Baj i inni wychodzili patrzeć, czy nie ma wśród nich Polaków. Kiedyś przyjechało około 100 więźniów - wspomina Bogusław Baj. Jak się później okazało, był wśród nich Raul Wallenberg. Chudy i wygłodzony. Jurek Cichocki, który pracował w kuchni, dał mu kawałek chleba i zlewki zupy, za co zyskał sympatię Raula.

UTRIKESDEPARTEMENTET
Politiska avdelningen
Första enheten (Pol 1)
Ds Henrik Cederin

133/023
PROMEMORIA

1992-05-12

P 2 Eu'

(Pol)

Ex till:

Jan Nyberg

Tillägg till promemoria 1992-01-10 ang Raoul Wallenberg

Raoul Wallenbergs 80-årsdag den 4 augusti kommer att högtidlighållas i Budapest med utställning, konsert, MR-seminarium (Xenofobi i dagens migrationssamhälle). Företrädare för familjen och Raoul Wallenberg-föreningar deltar. Initiativet är privat.

Nästa arbetsgruppsmöte för den svensk-ryska Raoul Wallenberg-delegationen äger rum 9-10 juni i Moskva.

M Hallqvist

Martin Hallqvist

Avsändningsort

Pol 1/dr Hallqvist, eh

Ärendet

Datum

1992-05-12

Avd

Grupp

Mål

Wallenberg och USA

Adress

Ambassaden Washington

Text

För Petersson från Hallqvist Hbr 1992-05-04 om Wallenberg och USA
åberopas

Det vore intressant att veta vad som sägs i den "tredje volymen"
som nämns sist i brevet. Tacksam Du undersöker.

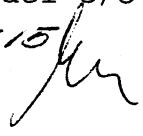
CABINET

ex t

amb Moskva

RW-föreningen

Guy von Dardel c/o del Genève

up 920515

STRÄS DEF		
92-05-13		
AVD.	GR.	MÅL
41		36

**SVERIGES AMBASSAD
EMBASSY OF SWEDEN
HELSINGFORS**

TELEFAX

Telefon: (358) 90 651255 Fax: (358) 0655285 Telex (57) 124538 svnsk sf

Adress: UD pol 1 Hartelius, press X		Datum: 920513		Dnr: 1511	
Avsändare: Amb H-fors Roberntz		Avd:	Grupp:	Mål:	
Ärende: Artikel Ilta-Sanomat					
Totalt antal sidor: 3		Obs! Vid begäran om repetition skall alltid avsändaren enligt ovan anges!			
Avsant den 920513		Klockan 1600		Sign [Signature]	

Edert 61 Härméd insändes ambassadens översättning av den del artikel Ilta - Sanomat med uppgifter gällande Sverige.

Thyberg

920518
Pol 1, ds Hartelius/BO
Delgse
Polch
Rättsch
Ch Pol 1
Ch H 3
Ch R 3
Semneby, H 3
SB/Säkpöl
Hafström, SB
Amb Moskva (u n)

Exp 920518/85

Övers. från finska
Utdrag ur artikel av Heikki Haapavaara
i eftermiddagstidningen Ilta-Sanomat 12.5.1992

Övers. anm: Det mesta av den relaterande artikeln
handlar om Rysslands ekonomiska förbindelser med
Finland. Dessa delar översätts inte. I det följande
kommer därför bara ingressen samt de avsnitt som
gäller Sverige, Danmark och Norge.

**ARBETE ÄNDA TILL SLUTET
FÖR ATT SÄLJA MIG-JAKTPLAN TILL FINLAND**

**Jeltsin jobbar på för att få ordning
på Rysslands europeiska förbindelser**

Ilta-Sanomat har fått tag på en hittills undgängd
bunt av dekret, utfärdade av Rysslands president
Boris Jeltsin, varigenom denne arbetar för att leda
Rysslands ekonomi samt lägga om landets europeiska
förbindelser.

Av de något röriga bestämmelserna, som är daterade i
mitten av april och motsvarar lagar, framgår det att
Jeltsin ända in i det sista arbetade för att bjuda
ut sina egna jaktplan till Finland. Jeltsins pap-
persbunt ger också hopp om ombyggnad av det föröre-
nande nickelkombinatet i Petsamo samt om förbättring
av säkerheten vid kärnkraftverken vid Sankt Peters-
burg och på Kolahalvön.

.....

Kränkningarna av svenskt område måste utredas

Det har förekommit friktion i förbindelserna mellan
Sverige och Ryssland på grund av skandaler som ägt
rum i många decennier. Nu vill Jeltsin leta efter
sanningen.

- 2 -

Jeltsin yrkar på att ministerierna i Ryssland skall samarbeta med svenska myndigheter för att utreda "sovjetiska ubåtars kränkningar av Sveriges territorialvattensgränser".

Han beordrar att arbetet med att klarlägga fallet Raoul Wallenberg skall fortsättas. Den svenske diplomaten försvann i Ungern i slutet av det andra världskriget. Om hans senare öden och om hans död har frågor redan ställts i decennier.

Jeltsin vill låta utreda gåtan med det svenska militärplanet av modell DC-3 som 1952 försvann över Östersjön. Ryssnarna har redan tidigare medgivit att de hade skjutit ner planet.

Jeltsin efterlyser också sanningen om vad som hände med de svenska fartyg som försvann under kriget och med deras besättningar.

Danmark har framlagt ett förslag om istandsättande av bostäder för trupper som dras hem från Baltikum och om omskolning av militärer i Petersburgsområdet. Jeltsin föreskriver att en plan om saken skall redan inom en månad utarbetas på basis av de överläggningar som förts med danskarna.

Med Norge vill Jeltsin ofördröjligen begrunda problemen om samfällt utnyttjande av rikedomarna i Barents hav samt ägoförhållandena beträffande gas- och oljefyndigheterna i havsbotten.

(Slut på utdraget)

P 2 Eu'

Urin HP 1 Er
P 2 Eu'

ARCHIVE COPY

MSG NO: 920513-182

DISTRIBUTION STATUS AT: 1992-05-13-11.07

TO: STATUS: TIME: DIARY NO:
MOSKVA-T DISTRIBUTED 1992-05-13-11.07 0234 ✓

FROM: UD/POL 1 POSTED TIME: 1992-05-13-10.36

MSG NO: 920513-182

=LIST, URGENT
MOSKVA-T
+

UD STOCKHOLM 1992-05-13

AMBASSADEN MOSKVA

BRAADSKANDE

RE ARTIKEL UR DAGENS SVENSKA DAGBLADET 'JELTSIN TILL REDA
UT RELATIONER'

PRIMO. NEDAN FOELJER ARTIKELN UR DAGENS SVD
CIT
TIDNING OFFENTLIGGOER DEKRET OM WALLENBERG OCH KRAENKNINGAR
=====

RYSSLANDS PRESIDENT BORIS JELTSIN HAR FOERESATT SIG ATT FAA
FRAM SANNINGEN BETRAEFFANDE EN RAD SKANDALER SOM SEDAN
DECENNIER STOERT RELATIONERNA MELLAN SVERIGE OCH RYSSLAND.
DET GAELLER BL A UTBAATSAFFAERERNA OCH RAOUL
WALLENBERG-AFFAEREN.

DEN RYSKE PRESIDENTENS AVSIKTER FRAMGAAR AV 'ETT KNIPPE
PRESIDENTDEKRET' SOM DEN FINSKA EFTERMIDDAGSTIDNINGEN
ILTA-SANOMAT KOMMIT OEVER OCH SOM INTE VARIT UTE I
OFFENTLIGHETEN TIDIGARE. ENLIGT TIDNINGEN HAR JELTSIN
UNDERTECKNAT DEKRETEN I FRAAGA I MITTEN AV APRIL.

JELTSIN KRAEVER BL A ATT RYSSLAND SAMARBETAR MED SVENSKA
MYNDIGHETER VID UTREDNINGEN AV 'DE SOVJETISKA UTBAATARNAS
KRAENKNINGAR AV SVERIGES TERRITORIALVATTENGRAENSER'. VIDARE
GER HAN ORDER OM ATT UTREDNINGARNA I FALLET RAOUL
WALLENBERG SKALL FORTSAETTSAS. HAN VILL OCKSAA HA KLARHET I
GAATAN MED DET SVENSKA MILITAERA DC 3-PLAN SOM FOERSVANN OEVER
OESTERSJOEN 1952 SAMT BETRAEFFANDE DE SVENSKA FARTYG SOM MED

BESAETTNING OCH ALLT FOERSVANN UNDER KRIGET.

BAETTRE SAEKERHET

I PRESIDENTDEKRETEN, SOM ILTA-SANOMAT BETECKNAR SOM 'NAAGOT KAOTISKA:' GAAR PRESIDENT JELTSIN IN PAA FRAAGOR SOM BEROER RELATIONERNA OCKSAA TILL EN RAD ANDRA LAENDER.

DET FRAMGAAR BL A ATT JELTSIN GAV SITT UTRIKESMINISTERIUM I UPPDRAG ATT FOERSOEKA SAELJA MIG-29-JAKTPLKAN TILL FINLAND. DE RYSKA FOERHANDLARNNA FICK FULLMAKTER ATT AVTAL OM MOTKOEPP TILL 100 PROCENT.

MED FINLAND VILL JELTSIN OCKSAA FOERHANDLA OM FOERBAETTTTRAD SAEKERHET VID DE RYSKA KAERNKRAFTVERKEN. DAEREMOT TYCKTS HAN HA GLOEMT BORT DE FINLAENDSKA OFFERTERNA FOER OMBYGGAND AV DE MILJOEFOERORENADE NICKELSMÆLTVERKEN PAA KOLAHALVOEN. JELTSIN VILL STARTA EN INTERNATIONELL OFFERTTÆVLLING OM REKONSTRUKTIONEN AV SMÆLTVERKEN.

MED NORGE VILL JELTSIN UTAN DROEJSMAAL AVTALA OM AEGANDERAETTSFOERHAALLANDENA BETRÆEFFANDE GAS- OCH OLJEFOEREREKOMSTERNNA I BARENTS HAV SAMT OM GEMENSAM UTVINNING AV DESSA NATURRESURSER. ILTA-SANOMAT ILLUSTRERAR SIN ARTIKEL MED EN BILD AV EN AV SIDORNA I DEKRETEN. ARTIKELN GOER DAERFOER ETT AUTENTISKT INTRYCK.

SVENSKA UTRIKESDEPARTEMENTET, UD, STÆLLER SIG MYCKET AVVAKTANDE TILL UPPGIFTERNA OM JELTSINS DEKRET.

VI HAR FAATT INDIKATIONER PAA ATT DE SAKER SOM TOGS UPP MED SAEKERHETSTJÆNSTENS CHEF, JEVGENIJ PRIMAKOV. NÆR HAN VAR HÆR, HAR NÆTT HOEGST UPP, SÆGER CLÆS JERNEUS, PRESSOMBUDSMAN I UD.

SAMTAL PÆGAAR

MEN PRIMAKOV VAR HÆR I SLUTET AV APRIL OCH BOERJAN PÆ MAJ OCH JELTSINS DEKRET GICK UT I MITTEN AV APRIL, VILKET TYDER PÆ ATT DET I SÆ FALL INTE AER GENOM PRIMAKOV SOM DET SVENSKA BUDSKAPET GÆTT.

SAMTAL PÆGAAR I UBAATSFRAAGAN SEDAN FLÆR MAANADER MELLAN RYSSLAND OCH SVERIGE. JERNEUS VILL DOCK INTE UTTALA SIG OM DESSA SATT SPÆR SÆ HOEGT UPP SOM PÆ PRESIDENTNIVÆ.

JAN-ANDERS EKSTROEM
PETER CARLBERG
SLUTCIT

SECUNDO. TACKSAM SKYNDSTAM ER KOMMENTAR.

CABINET

UD STOCKHOLM KL F0945

DS HARTELIUS/MJN

- End of printout

Avsändningsort

Pol 1/Ds H Cederin/min

Ärende

Raoul Wallenberg-ärendet

Datum

1992-05-14

Avd

Grupp

Mål

Adress

Ambassaden Bonn

Från Pol 1. PM 1991-01-29 till Ingmar Karlsson åberopas
re efterforskningarna kring Raoul Wallenberg

Tacksam snarast erhålla svar på begärd fråga angående
en viss Willy Roedel.

Cabient

SVERIGES AMBASSAD
MOSKVA

1992-05-14

1992-05-19/dr Hallqvist, eh
ex t
Guy von Dardel, c/o del Genève
Carl Persson
Martin Hallqvist

Departementsrådet
Martin Hallqvist

Utrikesdepartementet

135/001

INKOM UD			
1992-05-15			
Avd	Gr	Mål	I
P	2	E	I

HEMLIGT

Wallenbergärendet
(1 bil.)

Broder,

./.

För Din egen, Guy von Dardels och Carl Perssons
kännedom insänder jag härmed den frågelista som
redan i slutet av mars överlämnades till ryska
sidan. Det är ett försök, om än ej uttömmande, att
lista vad som återstår att göra. Ytterligare uppslag
mottages tacksamt. Det kan nämnas att frågorna
IV d, IV l, IV o och IV t besvarats. Önskemålet
i IV s har beaktats.

Hans Magnusson

SVERIGES AMBASSAD
MOSKVA

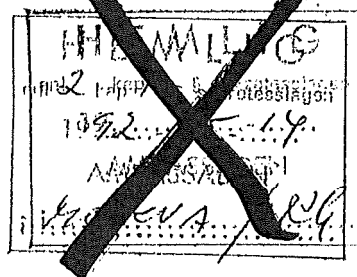
Handl: Min. H Magnusson

PROMEMORIA

1992-05-14

Bil. till Hbr. Magnusson
Helsingfors 1992.05.14

HEMLIG

Raoul Wallenberg - den svensk/ryska arbetsgruppen

Förteckning över frågor som ännu måste besvaras samt åtgärder som behöver vidtas innan man kan anse att gruppen avslutat sitt arbete. Förteckningen är inte nödvändigtvis uttömmande.

I. Intervjuer

a) Härunder uppräknas namnen på de personer som behöver intervjuas.

b) Det skulle också vara av värde att kontakta de personer som deltog i handläggningen av Wallenberg-ärendet i MID och KGB 1956.

II. Arbetsgruppen

Arbetsgruppen skulle kunna konsultera t ex Arkadij Vaksberg såsom historiker. Man skulle också kunna inbjuda en svensk historiker, Kristian Gerner, för att denne skall ge sin bedömning av befintligt material. Man bör också inbjuda en medarbetare från f d Centralkommittén och presidentens arkiv.

Man bör sannolikt utnyttja medlemmarna i professor von Dardels internationella kommission för att gå igenom viktiga arkiv på samma sätt som gjordes i Vladimirfängelset 1990.

III. Arkivarbetet

Det skulle vara värdefullt att från ryska sidan få en så detaljerad förteckning som möjligt över de arkiv och dossierer som gått igenom och dessutom erhålla information om resultaten av denna genomgång. Det skulle också vara önskvärt att på samma sätt få en klar föreställning om vilka arkiv som ännu återstår att gå igenom.

Det kan röra sig om Smersj arkiv, arkivet i Första huvudstyrelsen i f d KGB, presidentens arkiv, f.d. Centralkommitténs arkiv, Försvarsministeriets arkiv, arkiven från lägren Verchneural'sk, Aleksandrovsk och Vorkuta.

Svenska sidan skulle vilja påminna om redan uttryckta önskemål att få kompletterande material från MID:s arkiv. Det rör sig om följande:

- Material om Mjasnikov-affären 1961-65;
- material rörande Kalinskij/Kaplan från slutet av 70-talet;
- brev från en person i Charkovs oblast (Sjirjagin) 1956;
- chiffertelegram från sändebudet Kollontaj där hon särskilt informerar om sitt samtal med den svenske utrikesministerns hustru rörande Raoul Wallenberg.

Som tidigare bör medlemmar av arbetsgruppen ha möjlighet att granska enskilda intressanta dossierer.

IV. Frågor och åtgärder

- a) Finns det protokoll, d v s stenogram, från politbyråns sammanträden rörande Raoul Wallenberg? Finns det ytterligare material i Centralkommitténs arkiv om Raoul Wallenberg? Finns det material i presidenten arkiv?
- b) I maj 1956 bad Sovjetunionen om mer detaljerade vittnesmål rörande Scheue Schlüter, varför?
- c) Enligt ett icke antaget utkast till Centralkommitté i april 1956 skulle Wallenberg avlidit i Lefortovos sjukavdelning. Denna uppgift bör undersökas ytterligare. I samma utkast sägs att Wallenberg beskylldes för spionage.
- d) General Kabulov deltog troligen i utfrågning av Wallenbergs medfångar i juli 1947. Existerar arkivmaterial om dennes möjliga roll?
- e) Det skulle vara intressant att få veta vilken teknik KGB utnyttjade för att få de överstrukna texterna läsliga i liggarna.
- f) Det skulle vara lämpligt att företa ytterligare åtgärder för att få klarhet i Vorkuta-spåret i samband med överlämnande vittnesmål.
- g) Det skulle vara av värde att studera Gogoberidzes dossier.
- h) Har man påträffat något arkivmaterial om Roedel? Var har man letat?
- i) Den svenska sidan skulle vilja samtala med äldre arkivmedarbetare i KGB som arbetade tillsammans med Gertrovskij.

j) Existerade fortfarande arkivmaterial, t ex skriftväxling mellan myndigheterna, som skulle kunna belysa Michail Tolstoj-Kutuzovs roll i Wallenbergärendet?

k) Det skulle vara mycket intressant att granska dokumenten och anklagelseakterna mot Berija resp Abakumov.

l) Vem utfrågade Langfelder den 15 augusti resp 15 december 1945?

m) Det skulle vara intressant att studera innehållet i de förhör som fördes med andra medarbetare vid svenska beskickningen i Budapest 1945.

n) Det skulle vara värdefullt att få tag i material som förbereddes i Budapest till rättegång år 1953 vid utfrågning av Benedek (Avo?).

o) Har man granskat Kartasjevs personakt? Vad är känt om hans medarbetare Friedman?

p) Finns det nära medarbetare till Berija från slutet av 40-talet till början av 50-talet som fortfarande är i livet?

q) På vilket sätt registrerades och katalogiserades dokument i Centralkommitténs arkiv?

r) Det skulle vara viktigt att genomföra identifiering av alla nummerfångar i Vladimirfängelset.

s) Den svenska sidan skulle vilja bekanta sig med originalliggarna för extraordinära händelser i Ljubjan. Från denna har vi tidigare ett utdrag i kopia.

t) Den lokal i KGB där man upptäckte Raoul Wallenbergs personliga tillhörigheter, är det samma lokal där Gertsovskijs särskilda arkiv befann sig?

u) Det skulle vara nyttigt att uppdra åt någon att rekonstruera Raoul Wallenbergs väg från Budapest till Moskva med hjälp av tillgängligt material.

v) Vi önskar mer information om försöket att få till stånd en utväxling av Wallenberg mot Wennerström.

SVERIGES AMBASSAD
WASHINGTON

1992-05-11

Pol 1/
1992-06-11/dr Hallqvist, eh
skr dat. 1992-06-07 t. 132/002 ✓
S. Schweiger

Kanslirådet Martin Hallqvist
UTRIKESDEPARTEMENTET

132/002

INKOM UD		
1992-05-10		
Avd	Gr	Mål
D	2	en

Raoul Wallenberg
(1 bil)

✓
Broder,

Bilägger härmed kopia av från Seymour Schweiger,
rörande Raoul Wallenberg. Schweiger har en del
frågor som jag hoppas Du kan besvara direkt till
honom.

Lars Romert
Lars Romert

May 1, 1992

Embassy Of Sweden
600 New Hampshire Avenue N.W.
Washington
District of Columbia
20037

Chancery Suites: Numbers-1200 and 715

To Whom It May Concern:

Ever since I read the Book "Raoul Wallenberg" "Lost Hero", which I read several years ago, I have always been interested in trying to determine what fate befell Mr. Wallenberg, after he was snatched off the street of Budapest, Hungary, by the Russians, during the course of the battle that was taking place to snatch Budapest, from the Germans, as the Second World War was nearing its conclusion in the European Theatre of operations.

I am certain that you, and every one else in Sweden, are fully aware of the heroic efforts Mr. Wallenberg put forth, to save Hungarian Jews, from suffering the hell that was the Holocaust. Therefore I will not engage in such a description.

However, there is no question in mind, that Raoul Wallenberg was one of the great heroes of the Second World War.

The text of the book, that I mentioned in the first paragraph of this letter, gives an excellent description of the fate that Hungarian Jews suffered at the hands of the Nazis, and the same text also renders an excellent description of the effort that was put forth by Mr. Wallenberg to save as many of these Jews as possible.

The book closes with a statement that Mr. Wallenberg was snatched from the streets of Budapest by the Russians. The author readily acknowledges of having no knowledge of the fate that Mr. Wallenberg eventually suffered at the hands of the Russians. The Author also acknowledges of having no knowledge why the Russians acted so cruelly.

Since Mr. Yeltsin, and his Cronies, that Russia is an 'open society', I wonder if it would be possible to take advantage of this openness in order to determine why the Russians were so anxious to snatch Paul Wallenberg from the streets of Budapest, and if it would be possible to learn what was done to him by Stalin and his Government, a Government that was nothing more than organized crime.

Any help you can give me to obtain the information that I am seeking will be greatly appreciated.

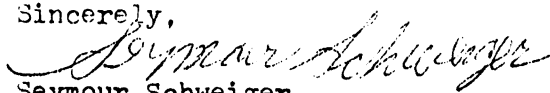
p-3

Before closi ng this letter I wish to state that I am Jewish. However, my desire to know more about the fate of Mr. Wallenberg is not prompted by my Helgious beliefs. I have read a great deal of History during my lifetime, and I still contue to read large quantities of History. I find History to be a very fascinating subject. My in terest in Mr. Wallenberg is only a contiuation of my Historcal studies

I may be contacted at the address appearing under my signature.

I thank you forgiving this matter your attention.

Sincerely,

Seymour Schweiger
Apartment Number 122-E
Marlbro Place Apartments
180 South Washington Street
Wilkes Barre
Pennsylvania
18701

ARKIVEXEMPLAR

Politiska avdelningen
Första enheten (Pol 1)
Handläggare: Ds H Cederin

Dnr 136/007 1992-05-15	Avd	Grupp	Mål P 2 Eu'
------------------------------	-----	-------	----------------

Ministern Hans Magnusson
Ambassaden MOSKVA

Martin Hallqvist

Broder,

Refererande till m i s o 1992-05-06.

Översänder härmed som önskat dokument rörande
Benedek-Avo-affären samt uppgifter om samtalen 1956
rörande Scheuer/Schleuter.

Martin Hallqvist

Ifylles av postexp

Avsant med

sv kurir

utl kurir

luftpost

vanlig post

Avsändn datum

Sign

22/5-92

MH

SVERIGES GENERALKONSULAT
BERLIN

1992-05-07

HP 1

Departementsrådet
Martin Hallqvist

UD/Pol 1

Pol 1
1992-06-04/dr Hallqvist, eh
ex t
kabs
polch
amb Moskva (u.nr)
von Dardel
Carl Persson

128/101

INKOM UD		
1992-05-18		
Avd	Gr	MGI
D	2	En

Wallenberg
(1 bil)

Broder,

Enligt instruktion har jag hört Carl-Gustav Svingel ✓
om den sovjetiska sondering om en utväxling av Wen-
nerström mot Wallenberg, varom han berättat bl.a. i
intervjuer i Expressen och der Spiegel. Han överläm-
nade bifogade PM i ärendet som han sammanställt för
Wallenbergkommitténs räkning, och samtalet tog for-
men av en diskussion kring denna PM.

Mina frågor kring kronologin ledde till några preci-
seringar av tidsangivelserna. På sid. 4 ovanför mit-
ten talas det om december 1966. Årtalet bör, menar
Svingel idag, vara 1967. Det efterföljande samtalet
med Backlund vill han förlägga till - sannolikt -
1968. Kontakterna med "öststatsrepresentanten" på-
gick således över en period av ca tre år samt ett
kortare möte ett par år senare.

Vederbörandes namn mindes Svingel inte längre, men
det spelar knappast någon roll, eftersom det kan ha
varit ett för ändamålet antaget tacknamn. Huvudsaken
var att han enligt Svingel kom till Berlin från
Moskva för dessa kontakter, av allt att döma repre-
senterande antingen GRU eller KGB:s militära avdel-
ning. Sovjetiske ambassadören Abrasimov kände till
honom, däremot inte sovjetiska ambassaden i övrigt.

På sid. 1 andra raden under mitten talas om en frigivning av Wennerström. Rätt uttryck skulle enligt Svingel vara benådning, vilket ryssen använt sedan Svingel förklarat att en utväxling vore omöjlig p g a den svenska lagstiftningen.

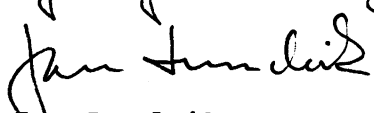
Den i uppteckningen nämnde svenske byråchefen är Otto Danielsson.

Såsom framgått av hans uttalanden till pressen är Svingel övertygad om att ryssarna verkligen var redo att lämna ut Wallenberg i utbyte mot Wennerström för att på så sätt kunna fullgöra de förpliktelser de hade gentemot sina toppagenter. Han skräder inte orden i fråga om svenska regeringens vägran att ens undersöka anbudet närmare och säger sig ännu inte kunna fatta vilka skäl som kan ha legat bakom.

Vad Svingel finner särskilt upprörande är att inte ens det av ryssen begärda pappret med uppgifter om Wallenberg tillhandahölls från Stockholm. På denna punkt kompletterade han sin skriftliga framställning med uppgiften att dåvarande kabinettssekreterare Belfrage lovat skicka ett sådant papper. Då det aldrig dök upp, ringde Svingel Belfrage för att fråga var pappret hade blivit av. Belfrage hade varit förvånad över att det inte kommit fram och lovat att omgående se till att det sändes rekommenderat till Svingel. Det kom inte då heller, och efterlysningar via Danielsson gav inget resultat. Svingel frågar sig om han fördes bakom ljuset av Belfrage eller om brevet togs om hand på vägen.

Han påpekar också det anmärkningsvärda i att den ryske emissarien kände till att svenska regeringen beslutat sig för att inte förhandla långt innan han själv fick höra detta av Backlund.

Allt detta är naturligtvis historia idag. Den enda aspekten av betydelse för de fortsatta efterforskningarna är replikväxlingen nedtill på sid. 2, då det sägs att Wallenberg inte existerar men att detta inte behöver innebära att han är död. Svingel anser att Wallenberg sedan länge lever under en annan identitet och att det nyttjar föga att söka honom under det egna namnet. En gammal svensk är vad efterforskningarna borde inriktas på.

Hjärtliga hälsningar

 Jan Lundvik

Under hösten 1965 sammanträffade jag med en östrepresentant för förhandlingar om ett utväxlingsfall och vid slutet av dessa frågade denne. Tror ni att svenska regeringen skulle varaintresserad av en utväxling av Wennerström?

Jag tog det som ett grovt skämt och svarade i sådan ton, ge oss Wallenberg.

Ostrepresentanten upprepade sin fråga på nytt och nu förstod jag att han menade allvar med frågan.

Nu upprepade jag min fråga på nytt, ge oss Wallenberg och var finns han?

Mera yttrades icke vid detta sammanträffande.

Någon gång under de första veckorna 1966 träffades vi på nytt. Frågan om Wennerström togs åter upp.

Östrepresentanten sade då till mig: Jag återkommer till fallet Wennerström och har fullmakt att förhandla ^{med} der Er.

Jag svarade, var finns Wallenberg?

Fick till svar: Fråga först er regering om det finns något intresse från svensk sida, för en frigivning av Wennerström.

Jag svarade att jag skulle försöka att få ett sammanträffande med svenske utrikesministern. (det hette inte mer utväxling.)

Nu tog jag kontakt med Sven Backlund som var Generalkonsul i Berlin. Bad honom att försöka få en termin för mig antingen hos stats- eller utrikesministern som jag båda träffat i Berlin. Backlund sade att det nog vore svårt att få en termin om inte ärendet kunde angivas.

Förklarade då för Backlund vad ärendet var och vad det rörde sig om. Denne blev rätt förvånad lindrigt sagt och sade att detta kunde man ju inte säga i tel. och lovade att se till att jag fick en termin hos utrikesministern och att ärendet ~~var~~ var viktigt. Det kommer att slå ner som en bomb i detta törnrosaslott UD och inte bara där, sade han.

Fick en termin hos utrikesministern, om jag inte tar fel i februari 1966.

Sammanträffade med utrikesministern och framförde ärendet. Denne blev alldeles förskräckt och bad mej upprepa vad jag hade sagt och jag gjorde detta.

Nä, det här klarar jag inte ensam, jag måste kalla på min kabinettsekreterare och han kom in och vi blev föreställda för varandra.

Denne tog det med mindre överraskning och sade att det var en synnerligen svår fråga att svara på.

Framförde även vad jag svarat angående Wallweberg och att jag fått till svar: fråga först om er regering har intresse.

Något svar på min framförda fråga blev det vid denna tidpunkt inte. Kabinettsekreteraren bad mig ringa honom nästa dag. Ringde nästa dag och blev då sammanförd med en byråchef.

Man sade att denne skulle i fortsättningen vara min förhandlingspartner. Afären fick nu codenamnet Jacobsson-Jensen.

Var både då och långt senare övertygad om att denne man var regeringens förhandlingsombud, vi kom båda överens att hålla fast vid Wallenbergfrågan.

Vid mitt nästa sammanträffande med Östrepresentanten frågade denne om jag framfört hans fråga till min regering, vad hade man svarat. Jag sade att jag inte fått något svar men blev sammanförd med en tjänsteman som i fortsättningen kommer att vara min förhandlingspartner.

Efter en tid återkom östrepresentanten och sade, jag återkommer till Wennerström, Wallenberg existerar inte. Jag svarade, detta säger inte att han är död. Fick svaret, ja det har ni ~~25.11.82~~ rätt i.

Vid detta sammanträffande varnades det för att koppla in den högre diplomaten för då slår allt fel. Vi kom ju överens om fulldiskretion från början. DDrs UD lär ha fått veta det hela, men sades inte om detta, ej heller senare.

Jag frågade då, varför just jag? Svaret blev: Därför att ni tillhör en stor hjälporganisation och är utrustad med ett diplomatpass. Det sista var fel, jag hade tjänstepass.

I juli 1966 sammanträffade jag med östrepresentanten som då frågade om jag kommer att resa till Sverige på semester, och även besöka Stockholm. Svarade att jag kommer att göra detta. Han nämde då el. frågade ~~om~~ efter Wennerström och jag sköt in frågan: Ja, hur är det med Wallenberg? Fick svaret, jag tror inte att han lever. Mitt svar: Men det säger inte att han är död. Östrepresentanten ryckte på axlarna och sade med eftertryck: Ni måste göra ett erbjudande.

På min semester uppsökte mej byråchefen och en hög polistjänstman. Varför denne var med begriper jag än i dag inte. Framförde då östrepresentantens ord: Ni måste göra ett erbjudande.

Bemyndigades då att säga ~~om~~ till östrepresentanten:

Återkommer till Ert yttrande - Ni måste göra ett erbjudande - är jag befullmäktigad att framföra följande:

Det åvilar Er att komma med närmare precisering av Ert utväxlingsobjekt.

Kunde framföra dette till Ö-representanten först i mitten på september 1966.

Det blev en lång tystnad och sedan kom frågan: Ja vad kunde man erbjuda. Han såg frågande på mej och efter en stund stillatigande sade jag: Vi har ju nämt en person vid våra tidigare samtal, bara den och ingen annan.

Det blev åter en lång tystnad och sedan kom följande:

Låt mej få alla data om den personen, fullständiga namn, födelsedag och födelseår, sista arbetsområdet och vad han gjort där och tiden för hans försvinnande och hans befattning där.

På officiellt brevpapper.

Sammanträffandet var mycket kort, när vi skildes sade han, omhan nu lever jag tror det inte.

De borde ju redan ha alla dessa uppgifter menade Backlund och byråchefen. Ev. grunden kunde vara att man ville ha dem på nytt för att inte behöva blanda in tidigare instanser som haft med fallet att göra. Att så var fallet fick jag mycket senare veta. Bad att få detta önskade så som det sagts, på ett officiellt brevpapper. Bad att få det av byråchefen och muntligen till Sven Backlund.

Jag fick ingenting! Det enda svaret jag fick var att de har allt detta sedan länge. Man ville tydligen inte visa det minsta tillmötesgående i ärendet.

I december 1966 träffade jag Ökontaktmannen och denne frågade Ni fick väl inget papper med data som jag bad om? Jag svarade att det fick jag inte. Ömannen, det tyder ju på att man inte har större intresse i det hela. Jag svarade att man menar att ni har alla dessa data sedan länge. Ömannen, kan tänkas meh man vill ev. inte blanda in tidigare instanser. För övrigt lär er regering ~~252~~ för längesedan ha beslutat att inte förhandla. Jag svarade att detta är mer än jag vet.

Frågade ~~vad~~ första tillfälle Backlund om detta var sant.

Han berättade då att det hade varit ett regeringssammanträde där han hade ~~252~~ varit föredragande och där han hade rekommenderat regeringen att icke gå in på ytterligare förhandlingar, på grund av provokationsrisken.

Protokoll fördes inte över sammanträdet sade han och var förvånad över att jag inte viste detta.

Svarade att jag inte viste det och att jag inte hade någon ~~252~~ förståelse för hur man behandlade detta allvarliga ärende.

Sade inte till Backlund och inte heller till byråchefen ~~252~~ av vem jag hade fått veta att man inte tänkte förhandla.

Sade mej själv att det ändrar ju ändå inget om de vet det el. inte vet det.

Först nu blev det klart för mig att byråchefen inte var regeringens förhandlingsombud. Varför man inte sagt mig detta frågar jag mig än i dag.

Det gick månader och ingenting hände och jag antog att hela ärendet var avslutat.

Då tog Östrepresentanten kontakt med mig på nytt och sade: Låt fråga er regering om de ändå inte är beredd att förhandla om en benådning av Wennerström mot en utväxling av er man, den som ni har ^{in Gerson} intresse av att få fri. ^{in Wallenberg - ja}
Svarade att jag skulle framföra detta men att jag tvivlade på att jag skulle få ett positivt svar.

Tidpunkten för detta sammanträffande kan jag inte med säkerhet säga då jag sällan skrivit data och är på mina anteckningar. Det måste ha varit i slutet på 1968 el. början av 1969, Sven Backlund var inte längre i Berlin och hans efterträdare medelade jag inte något i detta ärende.

Framförde frågan och om byråchefen förde den vidare vet jag inte. Något svar på frågan fick aldrig.

Kontakten togs upp en gång till den 24 maj 1971.

Förklarade för honom att svar på frågan: Var är Wallenberg skulle troligen ha och få en tillfredsställelse på någon möjlig väg i deras intressefråga. Vi är övertygade om att Wallenberg fortfarande lever.

Hade med byråchefen kommit överens om att framföra detta.

En lång tystnad följde, sedan bytte man samtalsämne.

Detta var det sista sammanträffandet enligt mina anteckningar. Därmed var ärendet tydligen avslutat.

ⁱⁿ
X En levande utbrä?

En, ja, vi förhandlar också
över Tork

KOPIA TILL:

UTR MIN

KABS

POLCH

BITR POLCH

POL 1

CH POL 2

POL 2

ÅTGÄRD:

1992-05-20/dr Hallqvist, eh
ex t Guy von Dardel, Genève

1992-05-25/dr Hallqvist, eh
ex t amb Moskva

sep 02 05 15 / m

INK. UTRIKES DEP.		
D.No		
92-05-19		
UND	GR.	MAL
p	2	ku

INKOM UD 1992-05-19

AMBASSADEN BONN

1992-05-19

UD STOCKHOLM

FOER POL 1. FRAAN JOERGENSEN

RE EFTERFORSKNINGARNA KRING RAOUL WALLENBERG

FORTS

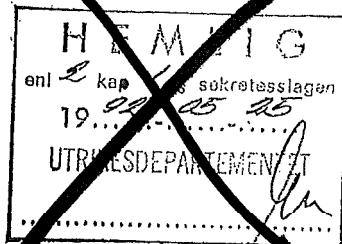
25 MAJ 1992

di. Hålgren

PROMEMORIA

AMBASSADEN I *Bonn*.....HAR *1992-05-19*.....

MEDDELAT FÖLJANDE:

ex t
amb Moskva

RE EFTERFORSKNINGARNA KRING RAOUL WALLENBERG

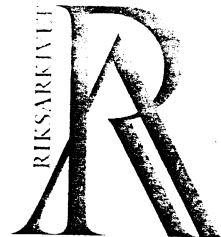
TALADE I GAAR MED DR. KAESTNER, CHEF FOER DEN POLITISKA
AVDELNINGEN PAA BUNDESKANZLERAMT.

NAAGRA NYA FAKTA BETRAEFFANDE WILLY ROEDEL HAR INTE KOMMIT
FRAM. KAESTNER KUNDE INTE SAEGA VILKA ANSTRAENGNINGAR SOM
HAER GJORTS, MEN MENADE ATT MAN NU MAASTE LAEGGA NAMNET
ROEDEL AD ACTA. ENLIGT HANS UPPFATTNING FINNS DET NU
KNAPPAST NAAGON REELL MOEJLIGHET ATT FAA VETA MER OM DENNES
OEDE. "DIESE SACHE IST WOHL NICHT MEHR AUFZUKLAEREN". DE
KAOTISKA FOERHAALLANDENA I DET F.D. SOVJETUNIONEN
OMOEJLIGGOER I PRAKTIKEN ALLA NAERMARE EFTERFORSKNINGAR, SAA
KAESTNER.

ANLEDNINGEN TILL ATT VI INTE TIDIGARE FAATT DEL AV DETTA
NEGATIVA BESKED AER UPPENBARLIGEN ATT KAESTNER FELAKTIGT
UTGAATT IFRAAN ATT VON DARDEL INFORMERATS I SAMBAND MED ATT
HAN FICK TILLBAKA DET MATERIAL FRAAN VLADIMIRFAENGELSET SOM
HAN STAELLT TILL TYSKARNAS FOERFOGANDE.

LUNDBORG

AMBASSADEN BONN

Sven Johansson, UD A4

Meddelat FL, RA, att Anna

hade foton inte finns

i arkivet eller hos RW-handl. a.d. jf

INK. UTRIKES DEP.		
D.No 135/012		
92-05-20		
AVD.	GR.	MAL
P	2	En

Broder, kan Du se om Du kan hjälpa mig med ett intrikat problem? För ett par månader sedan fick vi en beställning från Yad Vashem-institutet i Jerusalem på kopior av de fotografier som återgetts i UD:s lilla skrift om Raoul Wallenberg. De flesta av dem hade han skickat till Stockholm med sin rapport av 7 december 1944 som vi ju har här i RA, och av dem har Yad Vashem redan fått sina kopior. Men i häftet fanns två andra foton återgivna, ett där man ser Wallenberg talande i telefon och ett av utfärdat skyddspass för en ung kvinna. Jag har redan frågat hos UD:s informationsbyrå där man påstod att även dessa två foton kom från RA, men jag kan inte hitta dem. Då ringde jag till Raoul-Wallenberg-sällskapet där man påstod att Yad Vashem redan fått dem. Igår kom dock ett fax därifrån där det påstås att man inte har fått dem. Alltså, kan Du underhand undersöka om de två foton finns någonstans i UD innan jag besvärar sällskapet igen?

tum

Från

Hjärtliga hälsningar
Frank Lindberg

Direkttelefon

08-737 6431

92-05-19

Till

FL meddelat
2.4.5.

(A)

Sven Johansson, UD A4

INK UTRIKES DEP.

D.NO 139/004

92-05-20

RIKSARKIVET
R

AVD.	GR.	MAL
P	2	En

- ☐ för synpunkter
- ☐ för kännedom
- ☐ enl. överenskommelse
- ☐ för attest
- ☐ för underskrift
- ☐ för signatur
- ☐ var god kontakta mig
- ☐ för handläggning
- ☐ önskas åter

Broder, kan Du höra Dig för preliminärt hos vederbörande i UD om det går att få transport av detta Raoul Wallenbergs register över skyddspass till Budapest för utställning i sommar? Det är ju möjligt att ungrarna inte kan tillmötesgå kravet på hög försäkring på volymen, och då förfaller ju det hela. Jag försökte få utlånet beviljat utan försäkring, men det ville inte ledningen här gå med på.

Talat med Heltgen, Kniv.

Bandet för sändes med

Hälsningar Kniv och Budapest

datum

Från

92-05-18

Falkner (redning) Direkttelefon 08-737 6431

Our date
1992-05-04
Your date
1992-04-15

Our reference
633-1312-92
Your reference
443/A/92

Avdelning 1
Depåbyrån
Sakområde 1
1 ark F Ludwigs

/EP

Dr. Ferenc Szikossy
Museum of Contemporary History
P.O. Box 23
H-1250 BUDAPEST
HUNGARY

Re Raoul Wallenberg document for exhibition

Dear Dr. Szikossy,

Riksarkivet will lend the requested document, a register of protective passports issued by the Swedish legation in Budapest in 1944, for your exhibition during the period August 4 - October 31 this year. The register is from our Foreign Ministry's file HP 21 Eu (volume number HP 1093), Nationella minoriteternas ställning. Ungern. It is a bound ledger, folio size, c. 35 millimetres thick, with worn black cardboard covers and spine of coarse grey cloth, also worn and soiled. The first two leaves are loose and may be exposed beside the volume, if wished.

Riksarkivet's conditions for this loan are as follows. The volume shall during the exhibition be shown in a locked show-case protected from direct sunlight in premises guarded in opening hours and otherwise equipped with an electronic alarm device. The volume shall also be kept under lock before the opening and after the definitive closing of the exhibition. Afterwards, it shall be returned immediately. It shall be insured during the exhibition and the transport for 15.000 US dollars. (For more security, it will be microfilmed here before sent away.) We shall try to arrange transport to and from Budapest by our Foreign Ministry's courriers. Please tell us if these conditions will suit you.

We suppose that you already have copies of the photographs Wallenberg sent to Stockholm with his report of December 7, 1944.

Yours sincerely,

Helmut Backhaus
Deputy Director

National Archives
TELEPHONE +46 8 737 63 50
TELEFAX +46 8 737 64 74

POSTAL ADDRESS
P.O. BOX 12541
S-102 29 STOCKHOLM
SWEDEN

VISITING ADDRESS
FYRVERKARBACKEN 13-17
STOCKHOLM

UTRIKESDEPARTEMENTET

KOPIA TILL:

UTR MIN

KABS

POLCH

BITR POLCH

POL 1

POL 5

ÅTGÄRD:

1992-06-01

Pol 1/Dr Hallqvist/min
amb Moskva

05-26

AMBASSADEN WASHINGTON 1992-05-25

UD STOCKHOLM

HBR PETERSSON-HALLQVIST 92-05-04. FOER
POL 1, HALLQVIST FRAAN PETERSSON

RE WALLENBERG OCH USA

FORTIS

RE WALLENBERG OCH USA

P R I M O. PETERSSON HAR MED SIN KONTAKT I VITA HUSET REST FRAAGAN OM INNEHAALLET I RAPPORTEN "WAR REFUGEE BOARD ACTIVITIES IN SWEDEN". DENNE HAR LOVAT LAATA UTREDA OCH AATERKOMMA.

S E C U N D O. I SAMMANHANGET BERAETTADE KONTAKTEN ATT DET FINNS EN BILATERAL RYSK-AMERIKANSK KOMMISSION, SOM UTREDER I VILKEN MAAN POWS OEVERFOERTS TILL RYSSLAND FRAAN ANDRA VAERLDSKRIGET, KOREA OCH VIETNAM. VOLKOGAMOV, JESTSINS MILITAERE RAADGIVARE, SKULLE HA SAGT ATT RYSK ARKIVFORSKNING VISAT ATT AATMINSTONE 75 AMERIKANSKA POWS, MED RYSKA ELLER JUDISKA NAMN, OEVERFOERTS FRAAN TYSKLAND TILL SOVJET FOER ATT DOE I GULAGLAEGER. ARBETET FORTSAETTER MED ATT USA OEVERLAEMNAR LISTOR PAA FOERSVUNNA PERSONER. SAMTIDIGT HAR MAN KVITTERAT DEN RYSKA HJAELEN MED PAATRYCKNINGAR PAA MASSONE OCH HEKMATYAR FOER ATT SLAEPPA SOVJETISKA KRIGSFAANGAR I AFGHANISTAN.

KOMMISSIONEN MOETS AANYO OM EN VECKA I SYFTE ATT BL A FOERBEREDA ETT TOPPMOETEUTTALANDE OM DETTA SAMARBETE.

SKULLE DET VARA AV INTRESSE, FRAAGAS I VITA HUSET, ATT FOERA IN WALLENBERGS NAMN I DETTA SAMMANHANG, ELLER FLYTER DEN SVENSK-RYSKA UTREDNINGEN SAA BRA ATT DET INTE BEHOEVS?

TACKSAM SNABBT BESKED <UTROPSTECKEN>.

THUNBORG

AMBASSADEN WASHINGTON

Avsändningsort

Pol 1/Dr M Hallqvist/Mjn

Adress

Datum

1992-06-01

Wallenberg och USA

Äve

Grupp

Måi

Adress

Ambassaden MOSkva

Text

För Hans Magnusson från Pol 1 (Hallqvist)

Följande har 1992-05-25 inrapporterats från ambassaden i
Washington:

Cit.

P R I M O. Petersson har med sin kontakt i Vita Huset
..... (v a se inkommande från ambassaden
i Washington) Tacksam snarast besked <utropstecken>
Thunborg

Slucit.

Cabient

ARKIVEXEMPLAR

Dnr June 1, 1992	Avd P 2	Grupp Eu	Mål
---------------------	------------	-------------	-----

Dr. Vera Parnes ✓
 The Raoul Wallenberg International
 Movement for Humanity
 Organizing and Coordinating Center
 701 Grosvenor Avenue
 Montreal Quebec
 H3Y 2T1 CANADA

Dear Dr. Parnes,

Referring to your letter of April 9 1992 to Prime
 Minister Mr. Carl Bildt, I hereby on his behalf
 would like to respond to your request.

Enclosed you find the documents released last fall
 concerning the imprisonment of Raoul Wallenberg.
 The next meeting of the joint Swedish and Russian
 Wallenberg-commission is to take place June 9-11.

Yours Sincerely,

Martin Hallqvist
 Assistant Under-Secretary

Document has been handled

Ifylles av postexp

Avsänd med				Avsändn datum	Sign.
☐ sv kurir	☐ utl kurir	☒ luftpost	☐ vanlig post	920602	[Signature]

UNIVERSITY of DENVER

Department of History

Pol 1/
1992-06-09/dr Hallqvist, e

Ex t
RW-föreningen
Amb Budapest (u.nr)

1992-06-10/dr Hallqvist, e
telefax t tit.

Forbörning om Raoul Wallenberg i
ryska arkiv

Mr. Martin Hallqvist
Assistant Under-Secretary
Utrikes-Departementet - Ministry for Foreign Affairs
Box 16121
S-103 23 Stockholm
SWEDEN

May 16, 1992

STAMPED/DEP.	
137/001	
06 0 4	
P 2	MAIL

Pol

Dear Mr. Under-Secretary,

With reference to your exceedingly kind letter of March 5, 1992, allow me to turn to you directly, availing myself of your generous offer to do so in case I felt it necessary.

Although this time of the academic year is a rather busy one due to year-end exams and activities related to the graduation of students, I managed to read through, in an admittedly hurried manner, the Russian language documents given to you by the former Soviet foreign ministry and forwarded to me in one copy by the gracious Ms. Rachel Oestreicher Haspel. Naturally, I agree with those who have pointed out that these documents do not give us sufficient explanation for the solution of the Wallenberg case.

Nevertheless, I found the material of considerable interest to a student of history such as myself. To mention but a few of the questions and difficulties intriguing me:

1. There are occasional handwritten notes on the documents, some of which I can decipher only in part, if at all. (E.g. "Otvét dan Ab./akumov/ 17 Vii 1947 g.pis'mom na.... T. V.M. Molotovu za N 3044/a etc.") The handwritten annotation on State Security Chief Ignatiev's note to Vishinskii of March 3, 1952 is illegible as are many other similarly handwritten remarks which, however, may give away some clues, if carefully analyzed. I plan to go to New York for a few days next month to see the copy on the Wallenberg Committee's premises (and other materials) but I doubt, frankly, that the copy in N.Y. would be much better. I also doubt that the original documents would be in your hands because the Russians probably kept those. But your experts may have better eyes and I would be grateful for an opportunity to meet with them in Stockholm, if possible... (in Budapest)
2. From the early Soviet efforts to link some war criminal trials with the Wallenberg affair to "prove" that Wallenberg may have been murdered by Hungarian Nazis to the timing of the Soviet note of early 1957 alleging that Wallenberg died in the Lubianka in July 1947, the Hungarian aspects of the case (beyond the original mission of the Swedish diplomat) are of special interest to me. Even in my first paper on Wallenberg (1961), I stressed that the Soviet official version of 1957 coincided with the low point of Soviet-Swedish relations following the Hungarian revolution of 1956; the Soviet documents released last December tend to reinforce this opinion of mine but I should like to find out what the Swedish documents say in this respect, if it were possible to see them.

3. In this context, the New York Times article of last December by Mr. Schmemmann, referring to Rabbi Werbell, claims that "Sweden still has documents that have not been made public.. If so, would it be possible if not to see them, at least to discuss the general nature of

2199 S. University, Denver, Colorado 80208 303-871-2347 FAX# 303-871-4436

The University of Denver is an equal opportunity/affirmative action institution.

some of those documents referred to in Soviet documents e.g. when they mention or paraphrase conversations with Swedish political leaders. I am sure the Swedish version of a conversation with the Soviet ambassador to Stockholm is not always identical with the relevant Soviet memo and now that the Soviet version is available, it would be good to compare it with its Swedish counterpart in certain instances.

4. In your letter of March 5, the concluding paragraph mentions documents about Langfelder. Again, as you say, these may not be of decisive significance (few documents are in such cases), but as you know, the recently released Soviet documents quite frequently refer to him. There is, e.g. an interesting exchange of notes from early 1957, between the Kadar regime(') and the Soviet government, and this is noteworthy per se. Since according to the Soviet official stand Langfelder allegedly survived Wallenberg by many months, this line of investigation must continue too.

5. Just a few days ago, Mrs. Oestreicher Haspel was good enough to Fax me brief accounts of three Poles, who allegedly saw Wallenberg after 1947, published in the Philadelphia Inquirer (Apr. 28, '92). Perhaps another Swedish White Book could serve a useful purpose after all. In this context, allow me to enclose, in copy, an article from the April 17 issue of RFE/RL Report: it deals with the complex problem of access to KGB archives and mentions Wallenberg on p. 2. Some of your experts may find the broader implications of the piece of interest, although you probably have accumulated similar information. But it never hurts to compare notes according to my own experience, and I hope you do not mind my enclosing it.

As you may conclude from the above, I should like to make a stop in Stockholm very much, if this were not too much of an imposition on your and your co-workers' time in the not too distant future. I have an invitation for a conference to be held in Budapest in the middle of August and am also supposed to work with Hungarian historians on vol. I of the critical edition of the early 19th c. statesman, Count Stephen Széchenyi's Collected Letters. But after a three-week stay in Budapest, I thought I might come back to Denver via Stockholm, interrupting my return trip in your beautiful capital for 3-5 days at the very end of August or perhaps in the first week of September, provided I could get access to that part of your foreign archives which contain the Wallenberg papers.

Would it be possible for you to grant the relevant permission? Would the approximate time, e.g. September 4-11, be convenient for you and/or some of your co-workers? I would appreciate it very much, if you could kindly let me know at least in principle whether such a visit would be welcome at all. I have begun to make reservations for my trip to Budapest but was warned by the ticket agency that the price of airfare may go up again; hence, I would be most grateful for a word from you via FAX on the following number: (303) 871-4436.

Thanking you for your kind consideration,

Sincerely yours,
George Barany
 George Barany
 Professor of History

enc. 1

cc: Mr. Lars Romert, Swedish Em
 bassy, Washington, D.C.

POLITICS

- Access to KGB and CPSU Archives in Russia • *Vera Tolz* 14 ✓
Romania's Ruling Party Splits after Congress • *Dan Ionescu* 8
St. Petersburg: Economic Reform and Democratic Institutions
• *Robert W. Ortung* 13

INTERNATIONAL RELATIONS

- Personnel Changes in the Russian Foreign Ministry • *Suzanne Crow* 18

ROUNDTABLE

- Czechoslovakia in a New International Context • *Jiri Pehe* 23

ECONOMICS

- Economic and Business Notes 33

MILITARY AFFAIRS

- Political Problems Affect Security Work in Poland • *Jan B. de Weydenthal* 39
Former Soviet Armed Forces in the Baltic States • *Douglas L. Clarke* 43
Military and Security Notes • *Stephen Foye and Douglas L. Clarke* 50

LAW AND CONSTITUTIONALISM

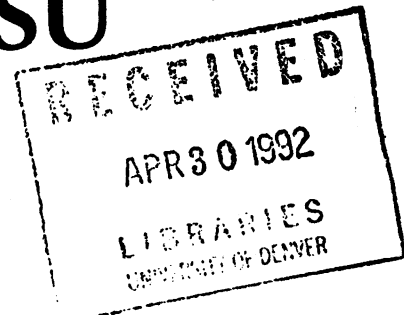
- Intellectual Piracy in Poland • *Anna Sabbat-Swidlicka* 57

WEEKLY REVIEW

- *Dzintra Bungs, Suzanne Crow, Kathleen Mihalisko, and Vera Tolz* 61

Access to KGB and CPSU Archives in Russia

Vera Tolz

There is still no law in the Russian Federation regulating public access to KGB files that contain the names of secret police agents. All these files are still classified as secret, yet information from them is currently being leaked to the press. Those calling for the adoption of a law that would force the disclosure of the names of KGB agents and informers argue that the so-called "operational" files of the KGB could soon be used to manipulate Russian politicians.

After the August coup, Russian President Boris Yeltsin issued several decrees concerning access to the archives of the former Communist Party of the Soviet Union (CPSU) and the KGB, as well as the protection of state secrets.¹ These decrees stipulated that party and KGB files be placed under the supervision of the Russian government and promised that most of these files would be opened to the public. As a result, major changes have occurred in the functioning of the CPSU archives and, to a lesser extent, the KGB archives. Access to and disclosure of the information contained in these archives, however, has yet to be regulated by law. This situation has naturally led to abuses.

What Happened to the Archives?

On 25 February a ceremony attended by Russian and foreign journalists took place at the former CPSU Central Committee headquarters on Staraya Ploshchad'. It marked the opening of the Center for the Preservation of

Contemporary Documents, which had been set up to administer the archives of the CPSU Central Committee.² These archives contain the most sensitive information on the history of the communist party. (Less important material on party history was traditionally kept in the Central Party Archives at the Institute of Marxism-Leninism, now called the Russian Center for the Preservation and Study of Recent Historical Documents.)

The Center for the Preservation of Contemporary Documents gives scholars access to the documents on party history from the 1952–1981 period. Earlier documents are kept in the former Central Party Archives, while material from the last decade of the CPSU's existence is still kept secret. The Russian government justified its decision not to declassify the more recent documents by saying that they should first be studied by special parliamentary commissions. But even for the 1952–1981 period, access to some documents will remain restricted "for reasons of state security and individual

privacy," as the director of the Center for the Preservation of Contemporary Documents, Rem Usikov, commented.³

Commenting on the opening ceremony, the head of the Russian government's Committee for Archival Affairs, Rudolf Pikhoya, said: "Today, in essence, we can speak of the final step in fulfilling President Boris Nikolaevich Yeltsin's order on the transfer of the party archives to state control."⁴

An exhibition of documents claiming to present an "objective" picture of the activities of the communist party was prepared for the opening ceremony. One *Literaturnaya gazeta* correspondent who visited the exhibition complained, however, that the selection of documents was not balanced.⁵ Disproportionate space, the journalist noted, was devoted to the celebration of Leonid Brezhnev's seventieth birthday in 1976, which did not in any way contribute to what was already known about the Brezhnev era. By contrast, only one document—a Central Committee resolution—was exhibited concerning the Soviet Army's bloody massacre of peaceful demonstrators in Tbilisi in April 1989. This resolution merely stated that the Central Committee should follow the Politburo's instructions in the wake of the Georgian unrest. The instructions themselves were not specified. In fact, the center contains no material at all on the activities of the CPSU Politburo. These documents were removed by

¹ Yeltsin's decrees on the CPSU and the KGB archives were issued on 24 August 1991, TASS reported.

² See *Vechernyaya Moskva*, 26 February 1992.

³ *The Times*, 26 February 1992.

⁴ *Ibid.*

⁵ *Literaturnaya gazeta*, 26 February 1992.

POLITICS

Valerii Boldin, formerly head of Soviet President Mikhail Gorbachev's office and accused of being a conspirator in the August coup, to the secret "presidential" archives supervised by Gorbachev himself.

Gorbachev was called upon to open these archives to investigators on 22 October 1991 by Aleksei Surkov, a member of the RSFSR parliamentary commission examining the circumstances of the coup.⁶ At the time, the press quoted Gorbachev as saying that he was willing to grant such access. After Gorbachev stepped down and the USSR disintegrated, President Yeltsin promised that the archives of the USSR president would be put under the control of the Committee for Archival Affairs. In fact, Yeltsin placed these archives under his own supervision and access to them is still closed. According to Pikhoya, negotiations are under way over the transfer of these archives to the Center for the Preservation of Contemporary Documentation. Nothing has been handed over to date, however.⁷

The question of access to the KGB archives is far more complicated. Debate is still going on among members of the specially appointed parliamentary commission about which documents from the KGB archives should be transferred to the state archival system. Since the KGB apparatus is still powerful in today's Russia (albeit under the new name of the Russian Ministry of Security), its officials have an important voice in the discussion of the status of archives. Naturally, many of these officials are not interested in making sensitive information from the secret police files available to the public.

According to the Russian law on rehabilitating victims of unjust repression, these victims and their relatives may view files that contain interrogation records and court transcripts (in Russian

legal parlance, such files are collectively referred to as "investigative cases"). The rehabilitation law was passed by the Russian parliament in October 1991 and covers the whole period of communist rule from 1917 until 1991. Reports by people who have seen investigative files have appeared in the press. For instance, the file on the famous theologian and scientist Father Pavel Florensky, who was shot in 1937, was shown to his grandson.⁸ Academician Dmitrii Likhachev was also shown documents on his arrest and subsequent interrogations in 1928.⁹

If the investigative files have become far more accessible than ever before, the same cannot be said about the KGB's operational intelligence material. Even members of the commissions set up by the Russian parliament to investigate the central and Moscow Oblast KGB archives have had difficulties in gaining access to those files. There is no Russian equivalent to the German and Czechoslovak laws giving individuals the right to see files with operational intelligence information about themselves (for example, secret police surveillance reports or denunciations by informers).¹⁰

In a few famous cases, long-term inmates of Stalin's concentration camps such as the writer Lev Razgon, the exiled dissident Vladimir Bukovsky, and Academician Likhachev asked to see the operational intelligence files kept on them by the KGB. Their requests were turned down on the grounds that the files are still regarded as classified and could contain information compromising to KGB secret agents and

informers.¹¹ (The secrets were not properly guarded in any event, as will be shown later.)

In an interview with *Moscow News* earlier this year, Nikita Petrov, an expert from the parliamentary commission for the transfer of the CPSU and KGB archives, said that "as regards the files containing operational intelligence information, including information on [KGB] agents, our commission will have to continue their assessment before any decision is reached. I think [the commission's verdict] has to be preceded by a special political decision."¹² So far the commission's work has advanced very slowly, due in part to resistance by the Russian Ministry of Security.

Reportedly, those in charge of the KGB archives have been quick to use the operational intelligence rubric to hide historical documents of a potentially embarrassing nature. According to Pikhoya, this applies to material on the fate of the Swedish diplomat Raoul Wallenberg, arrested by Soviet officials in Budapest at the end of World War II. Wallenberg apparently either died in the Lubyanka prison in Moscow or was shot by the Soviet secret police in the late 1940s. Some of the documents on Wallenberg, which the KGB have classified as operational intelligence, could easily have been made public, Pikhoya complained.¹³ Despite these precautions, however, information from the KGB operational intelligence files has also found its way into the press. Some people even think that the Russian Ministry of Security is itself involved in leaking the information on its own agents.¹⁴

In general, the problem of access to the CPSU and KGB archives and

⁸ The grandson spoke about Florensky's investigative file with an RFE/RL journalist on 21 November 1991. The interview was broadcast on the RFE/RL Russian Service, 21-22 November 1991.

⁹ On Likhachev's file, see *Moskovskie novosti*, no. 12, 1992.

¹⁰ This information was given to the author by Nikita Okhotin and Arsenii Roginsky, members of the commission to study the KGB Moscow Oblast archives.

¹¹ Bukovsky and Likhachev personally told the author of these requests. Lev Razgon's application was reported to the author by the Moscow journalist Evgeniya Albats.

¹² *Moscow News*, no. 8, 1992.

¹³ *Sobesednik*, no. 39, 1991.

¹⁴ This opinion was expressed by the Moscow journalist Aleksandr Minkin in *Stolitsa*, no. 7, 1992.

⁶ TASS, 22 October 1991. As a result of the investigation of the CPSU's activities by a commission of the Russian parliament, many documents concerning the party's financial operations have been published.

⁷ *Sobesednik*, no. 39, 1991.

publication by the press of the material found there is not regulated by law. This situation has caused concern among both archivists and the public. The Russian Federation has not yet adopted a law on the archives; various drafts have been prepared, but it is not clear when the Russian parliament will get around to discussing them. (The USSR law on archives was never debated in the Soviet parliament either, although several versions were drafted.) In addition, there is no law that explicitly defines what constitutes a state secret in the Russian Federation.

What does exist is a decree signed by Yeltsin in January 1992 on the protection of state secrets.¹⁵ The decree instructs everyone (including archivists) to abide by earlier legal acts on state secrets until a new law can be passed. In response, *Literaturnaya gazeta* asked a series of legitimate questions:

What are those acts? Does Yeltsin mean the KGB instruction of 1986? Or perhaps the regulations written by the USSR's Main Administration for Safeguarding State Secrets (Glavlit, the USSR's main censorship body) before it was disbanded? But according to these regulations, none of the CPSU Central Committee resolutions marked "secret" or "top secret" and displayed at the [Center for the Preservation of Contemporary Documents] exhibition should have been made public.

Literaturnaya gazeta also quoted Usikov as admitting that "complete legal chaos" reigned in the Russian archives.¹⁶ He admitted to feeling "uncomfortable" under the circumstances. Others, including Pikhoya and Vadim Bakatin (who headed the KGB for a short time after the August coup), called for the adoption of a law that would regulate access to the archives. Pikhoya

said that the law should open all documents more than thirty years old to the public.¹⁷

Documents for Dollars

The lack of any law regulating archival access naturally leads to abuse. Recent allegations in the press have focused on the officials in charge of the CPSU and KGB archives. These reports charge that while seeking to block access to the public and members of the parliament (who by virtue of their commission memberships have a right to see the documents), official custodians have secretly sold part of the sequestered archives to the West for hard currency.

Izvestiya told the story of how KGB Lieutenant General S. Kondrashev, with the knowledge of other Russian Security Ministry officials, offered to sell KGB files on Count Werner von Schulenburg, the German ambassador to Moscow in the 1930s, to the German Federal Archives in Koblenz for hard currency. The Federal Archives were surprised by the informal way in which Kondrashev offered the deal and decided to clarify the matter with Pikhoya. It turned out that the latter had no knowledge of Kondrashev's plans.¹⁸

Pikhoya's committee itself has occasionally come under criticism for the same practice. In a sharply worded article in *Izvestiya*, a leading member of the parliamentary commission for the transfer of the CPSU and KGB archives, Professor Yuri Afanas'ev, said that both the Ministry of Security and the Committee for Archival Affairs have secretly made hard-currency deals with various Western institutions, offering them copies (and sometimes even originals) of documents that are still being withheld from Russian scholars. Afanas'ev, a professional historian, archivist, and rector of the newly created Russian State University for the Humanities, had the following comment upon the situation:

The broadening exchange of information with foreign countries can only be welcomed. This trend is fully in keeping with international agreements on the free flow of information and helps Russia to become better integrated into [Western] civilization. But the speed with which such deals are made and the secrecy that obscures them causes concern.¹⁹

Afanas'ev complained that the status of many documents secretly sold to the West had not yet been determined by his parliamentary commission, therefore making the deals illegal. He also said that prices for documents were set without any proper professional appraisal and that the Russian side often lost as a result. In sum, Afanas'ev called for professionalism and openness in reaching agreements between Russian and Western institutions over archival matters.

Revelations from the KGB Archives

As the circle of people with access to the CPSU and KGB archives (mostly members of various Russian parliamentary commissions) has widened, numerous revelations began to appear in the press, including the unmasking of KGB agents. There is still no legal basis for regulating such cases, although calls have been made for the Russian parliament to follow the Czechoslovak example and pass a law requiring high-ranking officials to be screened for past collaboration with the secret police. The 1991 German law on disclosure of Stasi files has also been cited as a model for Russia to emulate.

In the absence of such laws, revelations from the KGB archives published in the Russian press have become a way of settling personal vendettas. This practice has naturally provoked heated debates about what such disclosures mean from the moral point of view.

¹⁵ For the text of the decree, see *Rossiiskaya gazeta*, 22 January 1992.

¹⁶ *Literaturnaya gazeta*, 26 February 1992.

¹⁷ On Bakatin, see *Izvestiya*, 2 January 1992. On Pikhoya, see *Sobesednik*, no. 39, 1991.

¹⁸ *Izvestiya*, 4 February 1992.

¹⁹ *Ibid.*, 9 March 1992. Pikhoya answered Afanas'ev's criticism in a letter to *Izvestiya*, 17 March 1992.

The moral aspect of publishing material from the KGB archives was first raised in connection with the widespread publication of the interrogation records of people arrested under Stalin. This testimony was often extracted under enormous psychological pressure and even physical torture; victims confessed to crimes they had never committed and falsely denounced others, even family members. The publication of this material would cast an unnaturally harsh light on victims of repression who did not always behave heroically.

Commenting on this issue, Vladimir Frenkel, a specialist in the history of Russian science, suggested that publication of confessions obtained under pressure or even torture was immoral, especially if permission had not been received from the victims or their surviving relatives and colleagues.²⁰ As an example, Frenkel cited the publication in *Izvestiya TsK KPSS* of NKVD material on the interrogation in 1938 of the future Academician and Nobel Prize Winner in Physics Lev Landau. During the interrogation Landau signed false accusations against himself and his colleagues.²¹

Naturally, the exposure of KGB agents and informers is even more problematic. These disclosures have generally been made on the basis of information supplied by deputies of the Russian parliament, who gained access to annual reports on the activities of the KGB's Fifth [Ideological] Administration while sitting on the parliamentary commission set up to investigate the circumstances of the August coup. The most important revelation thus far has been a list of top Russian Orthodox Church hierarchs whom the press accused of being KGB agents.

Archival documents referring to the recruitment of Russian Orthodox leaders by the KGB were first cited extensively by *Argumenty i fakty* in an interview with Father Gleb Yakunin, a former political prisoner and member of the Russian parliamentary commission investigating the

coup.²² Yakunin's job on the commission was to look into the activities of the KGB Fifth Administration's Fourth Department, which dealt with Church affairs. Secret police penetration of the Moscow Patriarchate had been a matter of public discussion for years, after the first allegations of collaboration on the part of the Church hierarchy appeared in *samizdat* publications and then in the official press during the *glasnost*' period. The interview with Yakunin in *Argumenty i fakty*, however, was the first such publication to cite documentary evidence from KGB records. Because the Fourth Department had been abolished "for involvement in unconstitutional activities," Yakunin said, he felt free to "make the documents prepared by this department known to the public."

The documents used by Yakunin and other writers on the KGB-Church connection are the aforementioned annual reports written by the Fourth Department for the CPSU Central Committee. These reports were found by parliamentary investigators in the CPSU Central Committee archives, not in the KGB archives. This was probably no coincidence, since Yakunin later told the St. Petersburg newspaper *Neuskoe vremya* that most of the Fourth Department's records had been destroyed when the department was abolished.²³

Yakunin quoted extensive passages from the annual reports, which referred to various hierarchs and other dignitaries of the Russian Orthodox Church as fulfilling tasks given to them by the KGB. These supposed agents were designated by code names. Yakunin did not reveal any knowledge of who was concealed behind these code names in the *Argumenty i fakty* interview. Later, however, three of the code names cited by Yakunin were deciphered in articles by Father Vyacheslav Polosin, a deputy in the Russian parliament, and the writer Aleksandr Nezhnyi.²⁴ The three were

reported to be Metropolitan Yuvenalii of Krutitsy, Metropolitan Filaret of Kiev, and Metropolitan Pitirim of Volokolamsk.

In attacking these leaders by name, Polosin and Nezhnyi said they hoped to spur the Holy Synod into taking prompt action. The authors believed that the patriarch should make a statement on the issue and that the three implicated churchmen should either take their accusers to court or step down if the accusations were true.

The Moscow Patriarchate initially responded with silence, which only encouraged further speculation and attacks on the Church in the press. On 6 April, however, ITAR-TASS reported that Metropolitan Filaret of Kiev had resigned "at his own request." The same day, Radio Rossii reported that the Council of Bishops in Moscow had decided to organize a commission to investigate possible links between the KGB and the Church under communist rule.

Mixed Reactions

Soon after the story broke, a press conference was held at the office of the Moscow periodical *Stolitsa*, one of the journals that published extracts of the incriminating documents. Speakers at the conference, including the former religious activist and political prisoner Zoya Krakhmalnikova, hailed the revelations as "a happy event." "[It is] the beginning of the revival of our Church as a truly religious institution," Krakhmalnikova exulted, "and not as an organization set up on the instructions of atheists."²⁵

There were, however, less favorable reactions to the public branding of the three metropolitans as KGB agents. Critics of the revelations, who included politicians, journalists, priests, and the Orthodox faithful, believed that the charges were largely unsubstantiated. More important, they feared that the whole campaign of exposing KGB

Research Report, no. 12, 20 March 1992.

²⁵ Quoted by Mikhail Pozdnyaev in *Stolitsa*, no. 9, 1992.

²⁰ *Zvezda*, no. 11, 1991.

²¹ *Izvestiya TsK KPSS*, no. 3, 1991.

²² *Argumenty i fakty*, no. 1, 1992.

²³ *Neuskoe vremya*, 8 February 1992.

²⁴ See John B. Dunlop, "KGB Subversion of Russian Orthodox Church," *RFE/RL*

agents would only serve to further demoralize society. This was the line taken by Aleksandr Yakovlev, whose liberal stance on the Gorbachev-era Politburo did much to improve the situation of the Church.²⁶

Deacon Andrei Kuraev was even more outspoken. In an interview for the *Moscow News*, he called the charges leveled at the Church a "posthumous triumph for the KGB." Kuraev defended the hierarchs by pointing out that they had had no choice but to compromise with the atheist state. He also raised a crucial point about the reliability of the KGB annual reports quoted in the press.

The KGB, Kuraev noted, often attempted to exaggerate its achievements by listing all those with whom it came into contact as "agents." In fact, many of these people did not work for the secret police. Kuraev suggested that the KGB used this tactic to improve its image with party leaders and give the impression that everything in the country was under its control.²⁷

As an example, Kuraev cited the Fourth Department's annual report for 1988, which said that "agents were sent to study in theological schools in socialist countries [where] they were instructed to perform the following tasks. . . ." Kuraev noted that he had been a student at the Zagorsk theological school in 1988 and that at least half of his class, including himself, had been sent to other Soviet-bloc countries to study. "I have no idea whether I am listed as an agent in the KGB files," Kuraev admitted. But during his stay in Romania, "no one asked me to report

on the religious life in this country or to fulfill any other tasks. I am convinced that the same applies to my friends."

The secret police practice of entering casual contacts as agents in its card indexes was one reason that Germany stopped publishing the names of alleged Stasi informants. In the Soviet Union, such files were opened on people who had no idea that the KGB regarded them as agents. This procedure is described in a major article by the Moscow journalist Evgeniya Albats that examines the various forms of cooperation between Soviet citizens and the KGB.²⁸

The relationship between the KGB and many Soviet citizens was not formalized by a standard agreement on cooperation that had to be signed by a recruited agent, Albats stressed. People who did not sign any formal agreement, but whom the KGB nevertheless used for its own ends, were known as "trustworthy persons" in police jargon. "The majority of these people had no idea that the KGB classified them as 'trustworthy persons,'" said Albats. According to various sources, some "trustworthy persons" were put in the KGB card index, others were not.

Yakunin and other writers maintain that the three Orthodox metropolitans signed such "cooperation agreements." But in a recent interview with the weekly supplement to *Izvestia*, one of the accused, Metropolitan Pitirim, insisted that he had never signed any such document and had never been paid by the KGB.²⁹ It is possible that the relationship between the metropolitans and the KGB employees with whom they dealt in the government Committee for Church Affairs was never formalized by a signed agreement, despite what the authors of the articles claim. It is also possible that Metropolitan Pitirim was not telling the truth. Assuming he was, then the journalist Dmitrii Shusharin was

right to ask why the metropolitans had not taken their accusers to court.³⁰

From the moral point of view, the most important commentary on the whole situation seems to have come from the Orthodox archbishop of Vilnius and Lithuania, Metropolitan Khrizostom. Before his appointment, Khrizostom was reputed to be somewhat of a dissident in the Church. He himself told *Rossiiskaya gazeta* that KGB reports had described him as an "inconsistent, unreliable, and dangerous leader of the Russian Orthodox Church." This characterization is no surprise given Khrizostom's maverick behavior, which included outspoken support for Lithuania's drive for independence.³¹ Yet Khrizostom admitted openly to maintaining contacts with the KGB over an eighteen-year period. He said he had stopped seeing representatives of the KGB only two years ago. These contacts dealt mostly with his trips abroad, which he described in detailed reports that were sent to the KGB.

Against this background, Khrizostom said that calls for the Church hierarchs to repent their alleged collaboration with the secret police had to be judged by the source. One of those actively demanding repentance is General Oleg Kalugin, who himself was involved in recruiting agents for the KGB. Since Kalugin showed little desire to repent, complained Khrizostom, why should he demand it of his victims?

Is a Law Necessary?

Russia is currently embroiled in a heated debate about whether information on KGB agents and informers should be made public and whether the country needs a Czechoslovak-style law that would both control the release of KGB operational intelligence files and use these files to bar KGB collaborators from high-ranking posts. Some people are convinced that both steps are necessary. Those advocating the release of the files say that it is the only way to avoid their use as a means to manipulate the new

²⁶ Yakovlev's letter, entitled "Be Careful: A New Virus of Madness" [Ostorozhno: novyi virus bezumiya] was published in *Izvestiya*, 22 February 1992. The letter drew a sharp reply from Aleksandr Nezhnyi, who accused Yakovlev of helping to demoralize and infiltrate the Church with the KGB agents while he was in charge of the CPSU Central Committee Propaganda Department (see *Russkaya mys'*, 13 March 1992.) For a defense of the accused metropolitans, see *Nedelya*, no. 9, 1992.

²⁷ *Moskovskie novosti*, no. 10, 1992.

²⁸ Evgeniya Albats, "Tainyi shtat KGB. Posobie dlya nachinayushchikh" [The KGB Secret Staff: A Beginners' Guide], *Moskovskie novosti*, no. 13, 1992.

²⁹ *Zhizn'*, no. 11, 1992.

³⁰ *Nezavisimaya gazeta*, 24 March 1992.

³¹ *Rossiiskaya gazeta*, 4 March 1992.

Avsändningsort

Pol 1/dr Hallqvist, eh

Ärende

Datum

1992-06-04

Wallenberg

Avd

Grupp

Mål

P

2

En I

Adress

Ambassaden Moskva

Text

För Magnusson från Hallqvist/pol 1 Re Wallenberg

Ingen erinran överlämna SKL:s sakkunnigutlåtande 1992-01-08.

CABINET

Pol

THE CANADIAN RAOUL WALLENBERG COMMITTEE

Board of Directors

Lars G. Fahlström
David Kilgour
Len Dolgoy
Max Grünberg

Ottawa, 1992-05-13
Överlämnas jämte bilaga av
ambassaden i Ottawa till
Pol I.

April 30, 1992

P 2 EnE
RIKES DEP
72-06-05
MAIL

Honorary Directors

Per Anger
Nina Lagergren
Sonja Sonnenfeld

H.E. Håkan Berggren,
Ambassador of Sweden
Mercury Court
377 Dalhousie Street
Ottawa, Ontario
K1N 9N8

16/153
72-05-05
P 2 R.W.

Håkan
Dear Ambassador Berggren,

Please find enclosed a complimentary copy of Canadian Social Studies,
Volume 26, Number 3, containing an editorial on Raoul Wallenberg (p. 93)
as well as an article beginning on page 102.

The editor, professor Joe Kirman, is a co-worker with the Canadian
Raoul Wallenberg Committee, as is Maxine Fischbein. The authors alone
are responsible for opinions expressed in these articles.

Sincerely yours,

Lars G. Fahlström,
President

Encl.

P.S. The May 1992 issue of Reader's Digest contains an interesting article
on Wallenberg.

1992-06-04/Pol 1/dr Hallqvist, eh
ex t

RW-föreningen
Guy von Dardel
amb Moskva (u.nr)
" Budapest (u.nr)
Hallqvist
up 920604

ARKIVEXEMPLAR

Politiska avdelningen
Första enheten (Pol 1)

Dnr	Avd	Grupp	Mål
1992-06-07			
159/00	P	2	Eu I

Pol

ex t

Kabs

Polch

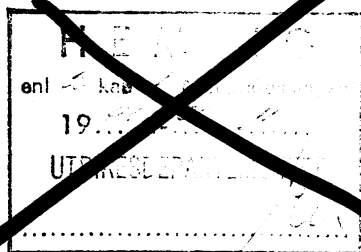
Ch pol 1, 2

Leifland, pol 2

amb Moskva (u.nr)

Ambassadör Irene Larsson

Strasbourg

Raoul Wallenberg och Europarådet
(2 bil.)

Kära Irene,

Som framgår av delegationens telex 395✓1991-12-02 antog Europarådets parlamentariska församling en resolution den 25 november i Wallenberg-frågan. I secundo meddelas även att dåvarande församlingspresidenten Björck redogjorde för de senaste uppgifterna som framkommit i samband med de svensk-sovjetiska kontakterna.

Den 29 januari i år skrev vice presidenten i den parlamentariska församlingen, herr Pontillon ett brev till utrikesministern där han meddelade att man förstått på Björck att svenska regeringen nu ansåg att Wallenberg var död. Utrikesministern svarade att så länge motsatsen inte bevisats, anser regeringen att Raoul Wallenberg fortfarande kan vara i livet. (Se bif. kopior av brevväxlingen).

Vi vet att man i Moskva är något upprörd över resolutionen och rapporten den 13 maj 1991. Vi hade också hoppats att utrikesministern skulle ha haft tillfälle att ta upp denna fråga med Kozyrev då de båda träffades i Strasbourg i början av maj. Tyvärr medgav inte tiden detta.

Vad som inte nämns i resolutionstexten är att sedan hösten 1991 pågår ett ganska intensivt arbete inom den svensk-ryska arbetsgruppen. Härom orienterade jag den svenske delegaten Stig Gustafsson den 6 november i fjol på sätt som framgår av närslutna faxkopia - det skedde inför det möte den 25 november då resolu-

Ifylles av postexp

Avsänt med

sv kurir

utl kurir

luftpost

vanlig post

Avsändn datum

Sign

12/6-92

LL

ARKIVEXEMPLAR

Dnr	Avd	Grupp	Mål	2
-----	-----	-------	-----	---

tionen ju antogs. Gustafsson har meddelat mig att han även redogjort för den senaste utvecklingen.

Ryssarna anser att resolutionen var omöjlig, då ju arbetet pågår för fullt.

Dessutom kan det sägas att vissa punkter i rapporten den 13 maj 1991 bör ifrågasättas. Jag tänker framför allt på punkt C 2:10. Vittnet Terelja har vi funnit vara föga trovärdigt. Fängelsedoktors Butovas uppgifter kommer från vittnet Kalinski, som vi på ett antal punkter kunnat genomskåda. Han har t.ex. företett ett brev från Butova som visade sig vara en förfälskning. Butova har själv i ett brev, som överlämnades vid Wallenbergs anhörigas besök i Moskva 1989, förnekat kännedom om Wallenberg. I Kenne Fants halvt dokumentära bok ges inga bevis för vad som hänt Raoul Wallenberg, och Andrej Sacharov, slutligen, har inte sagt mig vara övertygad om att Wallenberg överlevt, i varje fall inte till ambassaden i Moskva, nej tvärtom, om jag minns rätt.

Den 9-10 juni äger nästa möte rum i arbetsgruppen. Jag tänker då säga följande:

- att uppgifterna i parlamentarikerförsamlingens resolution och underlaget till densamma inte härrör från svenska regeringen.
- att regeringen inte kan påverka parlamentarikernas arbete i Europarådet.
- att den dåvarande svenske församlingspresidenten samt en svensk delegat den 25 november redogjorde för den senaste utvecklingen.
- att utrikesministern i brev till M. Pontillon den 16 mars i år uttryckt sin glädje över att man idag har en betydligt mera positiv inställning än tidigare på rysk sida och att hon sagt sig hoppas att vi snart skall få veta vad som har hänt Raoul Wallenberg.
- att vår delegation i Strasbourg kommer att i korthet orientera parlamentarikerförsamlingens kansli om resultatet av arbetsgruppsmötet 9-10 juni. (Därtill återkommer jag alltså. Kanske vore det lämligt att i det sammanhanget också påpeka vad vi anser om vad som sägs i rapporten under punkt C 2:10?)

Jag kommer också att säga att vi trots allt anser det positivt att ärendet tagits upp i Europarådet i Strasbourg, liksom i andra internationella fora, vilket är ägnat att medverka till att trycket hålls uppe på vårt gemensamma arbete att nå klarhet i fallet Raoul Wallenberg.

Martin Hallqvist

Ifylles av postexp

Avsändt med					Avsändn datum		Sign
☐ sv kurir	☐ utl kurir	☐ luftpost	☐ vanlig post				

SÉNAT

Robert PONTILLON

Sénateur des Hauts-de-Seine

CANTON DE BOULOGNE-BILLANCOURT

15 rue de Vaugirard-75006-Paris

Wallenberg affären

Madame le Ministre,

République Française

Paris le 29 janvier 1992

29/003
92-01-3-0
*29**P 2 Gu. 1*

En ma qualité de vice-président de l'Assemblée parlementaire du Conseil de l'Europe et de rapporteur auprès de cette institution sur l'affaire Raoul WALLENBERG, je souhaiterais connaître exactement le sentiment et l'attitude des autorités suédoises sur cette question.

Il se trouve que lors de la dernière réunion de la commission permanente de cette Assemblée, les parlementaires présents ont été quelque peu troublés par la déclaration faite par leur Président, Monsieur Anders BJORK. Ce dernier avait en effet affirmé que le gouvernement suédois considérait que le décès de Raoul WALLENBERG était désormais établi.

Dès lors que les investigations menées par la commission des questions juridiques et des droits de l'homme du Conseil de l'Europe n'ont pas permis de tirer avec certitude une telle conclusion, je vous serais reconnaissant de bien vouloir me faire savoir si cette position correspond à la position officielle du gouvernement suédois, et dans l'affirmative, sur quel élément elle repose.

Je vous en remercie par anticipation et vous prie de croire, Madame le Ministre, en l'expression de toute ma considération.

r min kansli/ds Hjelt/mm
92-02-03

erlämnas pol 1 f utkast till
ar.

t :

1 2

örk, Fö-dep

Madame Margaretha af UGGLAS

Ministre des affaires étrangères

[Signature]
Robert PONTILLON

Vice-président de l'Assemblée
parlementaire du Conseil de l'Europe

1992-03-02

Robert Pontillon

Bäste herr Pontillon,

Med tack för Ert brev den 29 januari får jag härmed meddela Er att den svenska regeringens uppfattning i Raoul Wallenberg-ärendet alltjämt är att så länge motsatsen inte bevisats, Raoul Wallenberg fortfarande kan vara i livet.

Den svenska regeringen anser vidare att alla ansträngningar bör göras för att nå klarhet i Raoul Wallenbergs öde. Ingen sten får lämnas ovänd i detta ärende.

Vi finner det glädjande att man idag har en betydligt mer positiv inställning än tidigare på rysk sida och hoppas att vi snart skall få veta vad som hänt Raoul Wallenberg.

Får jag till sist uttrycka min stora tillfredsställelse över det intresse och engagemang som visats för frågan i Europarådet, inte minst från Er egen sida.

Margaretha af Ugglas
Utrikesminister

Lager
Stockholm, le 2¹⁶ mars 1992

Monsieur Robert Pontillon

Cher Monsieur,

En vous remerciant de votre lettre du 29 janvier dernier, j'ai l'honneur de vous faire savoir que la position du gouvernement suédois dans l'affaire Raoul Wallenberg demeure, aussi longtemps que la preuve du contraire n'a pas été apportée, que Raoul Wallenberg peut toujours être en vie.

Le gouvernement suédois considère par ailleurs que tout doit être fait pour éclaircir le sort de Raoul Wallenberg. Aucun élément dans cette affaire ne doit être négligé.

Nous nous réjouissons de rencontrer aujourd'hui du côté soviétique une attitude nettement plus positive qu'auparavant et espérons pouvoir bientôt savoir ce qu'il est advenu de notre compatriote.

Je voudrais enfin exprimer ma vive satisfaction de l'intérêt et de l'engagement que suscite cette question au Conseil de l'Europe et en particulier de votre part.

Veuillez agréer, cher Monsieur, l'assurance de ma considération distinguée.

Le Ministre des affaires étrangères
Margaretha af Ugglas

UTRIKESDEPARTEMENTET
MINISTRY FOR FOREIGN AFFAIRS
STOCKHOLM

T E L E F A X

Telefon: (46) 8 786 6000

Fax: (46) 8 723 1176

Telex (54) 10590 MINFOR S

Adress: <i>Mr Stig Gustafsson</i>		Datum: <i>1991-11-06</i>		Dnr:	
Avsändande enhet: <i>Hallqvist, Pol 1</i>		Avd:		Grupp:	
				Mål:	
Ärende: <i>Ram Wällenberg</i>					
Totalt antal sidor: <i>3</i>		Obs! Vid begäran om repetition skall alltid avsändande enhet enligt ovan anges!			
		Avsant den <i>9/11/06</i>		Klockan	Sign <i>[Signature]</i>

*Hôtel Gelik Palais
Bursa*

UTRIKESDEPARTEMENTET
Politiska avdelningen
Första enheten
Depr Hallqvist/EL

PROMEMORIA
1991-11-06

After the failed coup in Moscow in August the Swedish Embassy there deemed it worthwhile to approach the Soviet authorities immediately in order to try to achieve progress in the Raoul Wallenberg case.

The new chairman of KGB, Mr Bakatin, already ten days after taking up his new position, saw the Swedish ambassador and handed over five documents, concerning Raoul Wallenberg and his driver, Vilmos Langfelder, or at least documents where their names were mentioned. He also promised full co-operation from the KGB.

A few weeks later, on September 26, a joint Swedish-Soviet working group had its first meeting at the Ministry for Foreign Affairs in Moscow. The group again met on October 30, now at KGB head quarters. At this time, 16 copies of other documents with reference to Wallenberg and Langfelder, journals about dates for interrogation and transfer from one prison cell to another etc were handed over. The Foreign Ministry has also made its files available.

None of the documents, neither those presented by KGB, or those in the Foreign Ministry, gave any definitive proof of what actually happened to Wallenberg and Langfelder, but shed some new light on the case.

The investigations are carried on along various lines with energy and professionalism, and it seems obvious that both sides want to see real results of their efforts. The research work does not only regard the time up to 1947, but also later.

Guy von Dardel, Raoul Wallenberg's half-brother, as well as some independent experts are taking a very active part in the work on the Swedish side. He is also leading an international commission investigating the case. Last year that commission went through the archives of the Vladimir prison.

ARKIVEXEMPLAR

June 07 Pnr 1992

Avd Grupp Mål

Seymour Schweiger
Apartment number 122-E
Marlboro Place Apartments
180 South Washington Street
Wilkes Barre
Pennsylvania
18701 USA

ex f kdm t
amb Washington (Romert)

Dear Mr Schweiger,

Ink H 132/000, 9/05/15 h/bn
Thank you for your kind letter of May 1, to the
Swedish Embassy in Washington.

To-morrow I am going to Moscow, where there will be
a meeting with a joint Swedish-Russian working
group which is investigating the fate of Raoul
Wallenberg. The attitudes of the Russian side are
now much more positive than before, and we really
hope to be able to get to the truth soon.

Enclosed, please find some written documentation on
Raoul Wallenberg.

Best regards

Martin Hallqvist
Assistant Under-Secretary

Ifylles av postexp

Avsänt med

☐

sv kurir

☐

utl kurir

☐

luftpost

☒

vanlig post

Avsändn datum

Sign

MINISTRY FOR FOREIGN AFFAIRS
STOCKHOLM

T E L E F A X

Telephone: (46) 8 786 6000

Fax: (46) 8 723 1176

Telex (54) 10590 MINFOR S

To: Professor Baramy University of Denver		Date: 1992-06-09		No: 101/002	
From (division): Martin Hallqvist Assistant Under-Secretary		Avd:	Grupp:	Mål:	
Subject: Raoul Wallenberg					
Total number of pages:		Please request missing pages referring to the relevant division stated above!			
		Avsant den 10/6-92		Klockan	Sign <i>[Signature]</i>

Dear Professor Baramy,

Thank you for your interesting letter of May 16. 125/501 ✓

You are certainly welcome to Stockholm. At the end of August I shall however leave my post here in Stockholm for another one in Kiev.

My successor, Mr Hans Magnusson knows however the Wallenberg case very well from his post in Moscow. He is also chairman of the joint Swedish-Russian working group. It will certainly be possible to find somebody in our archives to help you as well. I think September 4-11 would be ok, even though Mr Magnusson will be quite new and there will be a somewhat turbulent time after our political department has been reorganized on September 1.

I would advice you to spend one day in Lund and talk to doctor Kristian Gerner, a historian who has studied the original documents in Moscow. We could coordinate from here.

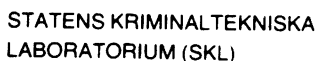
I shall be away until July 27, so please contact Mr. Dag Hartelius at this office.

Best regards

Martin Hallqvist

refax t
amb Moskva (Magnusson)
ex t
kabs
Hartelius

up 920610/1

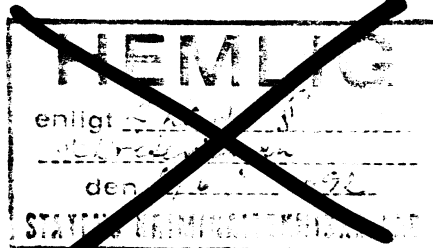

1(3)

Datum
1992-06-05
Ert datum
1990-08-17

Vårt nr
6961-90
Er beteckning

Utrikesdepartementet
Pol 1
Att: Ambassadör Martin Hallqvist
Box 16121
103 23 Stockholm

1992 06 10

P 2 / cu

Redovisning av den tekniska undersökningen av det s k Smoltsov-dokumentet

UNDERSÖKNINGSMATERIAL

1. Det s k Smoltsovdokumentet enligt beskrivning i punkt 1 i laboratoriets första utlåtande daterat 1990-09-10.
2. Den sovjetiska rapporten om den tekniska undersökning som utförts vid VNIIE, Moskva, i översättning av Magnus Dahnberg, svenska ambassaden.

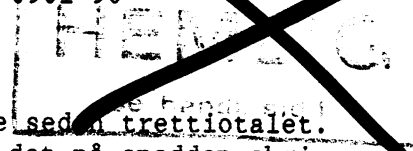
UNDERSÖKNINGEN

Vid besök i Moskva i december 1991 gavs undertecknade möjlighet att dels diskutera den sovjetiska rapporten rörande frågan om Smoltsovdokumentets ålder, dels ta pappers- och bläckprov från handlingen för en del egna undersökningar i Sverige. Dessutom gavs vi möjlighet att ta ett antal pappersprover ur några av de papperskataloger man hade tillgång till på det sovjetiska laboratoriet (VNIIE) för jämförelse.

Syftet med den tekniska undersökningen har varit att bedöma rimligheten i Smoltsovdokumentets ålder utifrån den angivna dateringen den 17 juli 1947. Resonemanget nedan utgår från den sovjetiska rapporten i detta avseende. De undersökningar som gjorts vid SKL är inte lika omfattande och kan ses som kontroll av de sovjetiska resultaten.

De sovjetiska undersökarna konstaterar att några metoder för absolutdatering av dokument inte existerar idag varför man måste göra jämförelser mot material med kända data och den vägen möjligen kunna dra någon slutsats om tidpunkten för ett dokumentets upprättande. För dessa jämförelser avseende papper och skrift har man använt sig av kriminaltekniska standardmetoder.

Bläckundersökningen har utförts tunnskiktskromatografiskt och man har jämfört erhållna kromatogram mot motsvarande kromatogram från bläcksorter med kända data. Slutsatsen av dessa jämförelser är att huvudtexten i Smoltsovdokumentet skrivits med en reservoирpenna fylld med ett bläck med en sammansättning där bl a färgämnet "Grundviolett" (Grundviolett är det sovjetiska handelsnamnet för metylviolett) ingår. Bläcker med denna komponent har en-

ligt VNIISES uppgifter tillverkats i Sovjet åtminstone sedan trettio-talet. En motsvarande undersökning har utförts av skriften i det på snedden skrivna tillägget och slutsatsen man drar är att denna skrift utförts med en färgpenna av en kvalitet som tillverkats under trettio-talet och senare.

Vid vårt besök togs två prover på bläckskriften för framtida försök med en åldersbestämning. Metodiken är dock fortfarande inte tillräckligt utvecklad och den metod som avses användas inte heller tillräckligt känslig ännu för att ett försök ska vara meningsfullt. Materialet som finns är mycket begränsat. För att inte spolia möjligheterna till en framtida åldersbestämning har vi inte ansett det lämpligt att använda detta material för att genomföra våtkemiska förstörande undersökningar av den typ det sovjetiska laboratoriet gjort. De tester man gjort på VNIISE gör emellertid ett tillförlitligt intryck och de iakttagelser man redovisar synes rimliga. En FTIR-spektrofotometrisk undersökning av bläcket vid laboratoriet vederlägger inte heller de sovjetiska resultaten.

Vad angår själva papperet har VNIISE dels bedömt allmänna karakteristika såsom UV-fluorescensegenskaper (icke-fluorescerande), opacitet (ljusgenomsläpplighet), ytvikt (ca 65g/m²), dels utfört en analys av fibersammansättningen men också en grundämnesanalys. Med ledning av resultaten från dessa tester har man kommit fram till att dokumentet skrivits på ett sk "skrivpapper nr 1" som tillverkats åtminstone sedan trettio-talet.

Vid Moskvabesöket gjordes ett antal rent visuella jämförelser mellan papperet i Smoltsov-dokumentet och ett antal prover i de papperskataloger man hade tillgång till. Dessa kataloger ansågs vara heltäckande för produktionen inom Sovjetunionen. Kataloger över importerat papper hade man inte. Av katalogerna att döma har man under de aktuella decennierna haft en mycket enhetlig pappersproduktion i Sovjet som styrs av den inhemska standarden. Detta innebär att många papperstyper under lång tid producerats efter samma recept vid samma eller olika bruk. Den visuella undersökningen gav vid handen att papperet i Smoltsov-dokumentet överensstämde väl med framförallt de papperstyper som hade beteckningen "skrivpapper" med olika sifferbeteckningar. Resultaten av laboratoriets undersökning avseende fluorescens, ytvikt och opacitet är konsistenta med de sovjetiska resultaten i dessa avseenden. Den sovjetiska analysen av "energetiska röntgenspektra" (grundämnesanalys) av Smoltsov-dokumentet har påvisat aluminium och kisel som är grundämnen ingående i kaolinlera som är mycket vanligt som fyllnadsmedel i papper samt "betydande kvantiteter klor, kalium och kalcium ..., och i små mängder natrium svavel och järn...". En motsvarande grundämnesanalys utförd av laboratoriet i svepelektronmikroskop har inte gett några uppenbart annorlunda resultat. Motsvarande resultat har också erhållits på en del av de pappersprover som hemförts från Sovjet.

Det sovjetiska laboratoriets fiberanalys ger vid handen att Smoltsov-dokumentet utgörs av ett papper bestående av 100 % blekt sulfitcellulosa av barrträd (ca 95 % gran och ca 5 % tall) med en liten inblandning av lövträd. Laboratoriet har låtit STFI (Skogsindustrins Tekniska Forskningsinstitut i Stockholm) utföra en motsvarande analys av fibersammansättningen i papperet varvid man kommit till ett något annorlunda resultat på så sätt att man fun-

nit relativt stora mängder oblekt sulfatmassa - "23 % oblekt barrvedssulfat (tall, spår av gran)" samt "2 % oblekt barrvedssulfit (gran)". Diskrepansen i analysresultaten synes närmast bero på att det sovjetiska laboratoriet använts reagens som inte är tillräckligt diskriminerande mellan olika mas-satyper.

Sammanfattningvis konstaterar de sovjetiska undersökarna att Smoltsovrappor-ten "kan ha tillkommit i överensstämmelse med på dokumentet angivet datum. Att fastställa den konkreta tiden för Rapportens tillkomst är icke möjligt av i analysdelen av detta utlåtande angiven orsak.". På basis av de gjorda undersökningarna är detta en fullt rimlig slutsats och laboratoriets egna undersökningar vederlägger inte denna.

Allt material kvarliggert vid laboratoriet.

Ärendet har handlagts av byrådirektören Nils Ångström och förste byråin-genjören Rolf Berzell.

Nils Ångström

TELEFAX

FRÅN SKL

MOTTAGARE: *UTRIKESDEPARTEMENTET, POL 1*

VIDAREBEFORDRAS TILL: *AMB. MARTIN HALLQUIST*

AVSÄNDARE:

*SNARAST MÖJLIGT INNAN
HAN RESER TILL MOSKVA
(MÅNDAG 8/6)*

DETTA TELEFAXMEDDELANDE ÄR PÅ ...*4*... SIDOR (INKL. DENNA SIDA)

Statens kriminaltekniska laboratorium, Linköping

Telefon 013-241400

Telefax 013-14 57 15

STATENS KRIMINALTEKNISKA
LABORATORIUM (SKL)

SAKKUNNIGUTLÅTANDE

Datum
1992-06-05
Ert datum
1990-08-17

Vårt nr
6961-90
Er beteckning

1(3)

Utrikesdepartementet
Pol 1
Att: Ambassadör Martin Hallqvist
Box 16121
103 23 Stockholm

Pol

P 2 ku 1

Redovisning av den tekniska undersökningen av det s k Smoltsov-dokumentet

UNDERSÖKNINGSMATERIAL

1. Det s k Smoltsovdokumentet enligt beskrivning i punkt 1 i laboratoriets första utlåtande daterat 1990-09-10.
2. Den sovjetiska rapporten om den tekniska undersökning som utförts vid VNIIE, Moskva, i översättning av Magnus Dahnberg, svenska ambassaden.

UNDERSÖKNINGEN

Vid besök i Moskva i december 1991 gavs undertecknade möjlighet att dels diskutera den sovjetiska rapporten rörande frågan om Smoltsovdokumentets ålder, dels ta pappers- och bläckprov från handlingen för en del egna undersökningar i Sverige. Dessutom gavs vi möjlighet att ta ett antal pappersprover ur några av de papperskataloger man hade tillgång till på det sovjetiska laboratoriet (VNIIE) för jämförelse.

Syftet med den tekniska undersökningen har varit att bedöma rimligheten i Smoltsovdokumentets ålder utifrån den angivna dateringen den 17 juli 1947. Resonemanget nedan utgår från den sovjetiska rapporten i detta avseende. De undersökningar som gjorts vid SKL är inte lika omfattande och kan ses som kontroll av de sovjetiska resultaten.

De sovjetiska undersökarna konstaterar att några metoder för absolutdatering av dokument inte existerar idag varför man måste göra jämförelser mot material med kända data och den vägen möjligen kunna dra någon slutsats om tidpunkten för ett dokumentets upprättande. För dessa jämförelser avseende papper och skrift har man använt sig av kriminaltekniska standardmetoder.

Bläckundersökningen har utförts tunnskiktskromatografiskt och man har jämfört erhållna kromatogram mot motsvarande kromatogram från bläcksorter med kända data. Slutsatsen av dessa jämförelser är att huvudtexten i Smoltsov-dokumentet skrivits med en reservoирpenna fylld med ett bläck med en sammansättning där bl a färgämnet "Grundviolett" (Grundviolett är det sovjetiska handelsnamnet för metylviolett) ingår. Bläck med denna komponent har en-

STATENS KRIMINALTEKNISKA
LABORATORIUM (SKL)

SAKKUNNIGUTLÅTANDE

Datum
1992-06-05

Vårt nr
6961-90

2(3)

ligt VNIISES uppgifter tillverkats i Sovjet åtminstone sedan trettiotalet. En motsvarande undersökning har utförts av skriften i det på snedden skrivna tillägget och slutsatsen man drar är att denna skrift utförts med en färgpenna av en kvalitet som tillverkats under trettiotalet och senare.

Vid vårt besök togs två prover på bläckskriften för framtida försök med en åldersbestämning. Metodiken är dock fortfarande inte tillräckligt utvecklad och den metod som avses användas inte heller tillräckligt känslig ännu för att ett försök ska vara meningsfullt. Materialet som finns är mycket begränsat. För att inte spoliara möjligheterna till en framtida åldersbestämning har vi inte ansett det lämpligt att använda detta material för att genomföra våtkemiska förstörande undersökningar av den typ det sovjetiska laboratoriet gjort. De tester man gjort på VNIISE gör emellertid ett tillförlitligt intryck och de iakttagelser man redovisar synes rimliga. En FTIR-spektrofotometrisk undersökning av bläcket vid laboratoriet vederlägger inte heller de sovjetiska resultaten.

Vad angår själva papperet har VNIISE dels bedömt allmänna karakteristika såsom UV-fluorescensegenskaper (icke-fluorescerande), opacitet (ljusgenomsläpplighet), ytvikt (ca 65g/m²), dels utfört en analys av fibersammansättningen men också en grundämnesanalys. Med ledning av resultaten från dessa tester har man kommit fram till att dokumentet skrivits på ett s k "skrivpapper nr 1" som tillverkats åtminstone sedan trettiotalet.

Vid Moskvabesöket gjordes ett antal rent visuella jämförelser mellan papperet i Smoltsov-dokumentet och ett antal prover i de papperskataloger man hade tillgång till. Dessa kataloger ansågs vara heltäckande för produktionen inom Sovjetunionen. Kataloger över importerat papper hade man inte. Av katalogerna att döma har man under de aktuella decennierna haft en mycket enhetlig pappersproduktion i Sovjet som styrts av den inhemska standarden. Detta innebär att många papperstyper under lång tid producerats efter samma recept vid samma eller olika bruk. Den visuella undersökningen gav vid handen att papperet i Smoltsov-dokumentet överensstämde väl med framförallt de papperstyper som hade beteckningen "skrivpapper" med olika sifferbeteckningar. Resultaten av laboratoriets undersökning avseende fluorescens, ytvikt och opacitet är konsistenta med de sovjetiska resultaten i dessa avseenden. Den sovjetiska analysen av "energetiska röntgenspektra" (grundämnesanalys) av Smoltsov-dokumentet har påvisat aluminium och kisel som är grundämnen ingående i kaolinlera som är mycket vanligt som fyllnadsmedel i papper samt "betydande kvantiteter klor, kalium och kalcium ... och i små mängder natrium svavel och järn...". En motsvarande grundämnesanalys utförd av laboratoriet i svepelektronmikroskop har inte gett några uppenbart annorlunda resultat. Motsvarande resultat har också erhållits på en del av de pappersprover som hemförts från Sovjet.

Det sovjetiska laboratoriets fiberanalys ger vid handen att Smoltsov-dokumentet utgörs av ett papper bestående av 100 % blekt sulfitcellulosa av barrträd (ca 95 % gran och ca 5 % tall) med en liten inblandning av lövträd. Laboratoriet har låtit STFI (Skogsindustrins Tekniska Forskningsinstitut i Stockholm) utföra en motsvarande analys av fibersammansättningen i papperet varvid man kommit till ett något annorlunda resultat på så sätt att man fun-

STATENS KRIMINALTEKNISKA
LABORATORIUM (SKL)

SAKKUNNIGUTLÅTANDE

Datum
1992-06-05

Vårt nr
6961-90

3(3)

nit relativt stora mängder oblekt sulfatmassa - "23 % oblekt barrvedssulfat (tall, spår av gran)" samt "2 % oblekt barrvedssulfit (gran)". Diskrepansen i analysresultaten synes närmast bero på att det sovjetiska laboratoriet använts reagens som inte är tillräckligt diskriminerande mellan olika mas-satyper.

Sammanfattningvis konstaterar de sovjetiska undersökarna att Smoltsovrappor-ten "kan ha tillkommit i överensstämmelse med på dokumentet angivet datum. Att fastställa den konkreta tiden för Rapportens tillkomst är icke möjligt av i analysdelen av detta utlåtande angiven orsak.". På basis av de gjorda undersökningarna är detta en fullt rimlig slutsats och laboratoriets egna undersökningar vederlägger inte denna.

Allt material kvarliggör vid laboratoriet.

Ärendet har handlagts av byrådirektören Nils Ångström och förste byråin-genjören Rolf Berzell.

Nils Ångström

se dnr 002018/20399/EC

Ambassadens översättning

RYSKA FEDERATIONEN

UTRIKESMINISTERN

Moskva den 11 juni 1992

Ärade fru minister,

I enlighet med av våra representanter uppnådd
överenskommelse översänder jag bifogat kopior på nya
dokument från Rysslands utrikespolitiska arkiv
gällande R. Wallenberg, enligt bifogad lista.

Mottag, fru minister, försäkran om min utmärkta och
uppriktiga högaktning.

A. KOZYREV

Hennes Excellens fru M af Ugglas
Sveriges Utrikesminister
Stockholm

F Ö R T E C K N I N G

över kopior på dokument från Ryska Federationens
utrikespolitiska arkiv om Raoul Wallenberg

1. Telegram till A.M. Kollontaj från redaktionen för
tidningen "Göteborgs Handels", den 19 juli 1947
Ryska Federationens utrikespolitiska arkiv (AVP RF),
f. 0140, op.38, p.143, d.27, l.54

2. Brev från A.M. Kollontaj till Sovjetunionens vice
utrikesminister Ja.A. Malik, den 21 juli 1947
Ibid, l.55

3. Skrivelse från ställföreträdande chefen för 5:e
Europeiska avdelningen M.V. Vetrov till Ja. A. Malik,
den 23 juli 1947
Ibid, l.55a

4. Brev från chefen för Sovjetunionens
utrikesministeriums avdelning för skandinaviska länder
M.G. Gribanov till Sovjetunionens Ministerråds
Kommitté för statssäkerhet (KGB) rörande brev från
I.S. Sjirjagin, den 13 april 1956
AVP RF, f.0140, op.47, p.191, d.37, l.133

5. Svar från KGB till Sovjetunionens
utrikesministeriums ledning rörande brev från I.S.
Sjirjagin, den 5 september 1990
AVP RF, f.048, op.57, p.478, d.16

6. Brev från KGBs vice ordförande Tikunov till
Sovjetunionens vice utrikesminister V.V.Kuznetsov, den
16 mars 1961
AVP RF, f.0140, op.52, p.204, d.20, ll. 9-10

7. Skrivelse från chefen för Sovjetunionens
utrikesministeriums avdelning för skandinaviska länder
N.M Lunkov till V.V.Kuznetsov, den 23 mars 1961
Ibid., 11.11-12

8. Brev från N.M. Lunkov till Sovjetunionens
ambassadör i Sverige F.T.Gusev, den 30 mars 1961
Ibid., 1.13

9. Uppteckning av samtal mellan direktören för
Sovjetunionens medicinska vetenskapsakademis
terapiinstitut professor A.L. Mjasnikov och Sveriges
ambassadör i Sovjetunionen G. Jarring, den 11 maj 1965.
AVP RF, f.0140, op. 56, p.213, d.11, 11.42-45

10. Uppteckning av samtal mellan professor A.L.
Mjasnikov och den svenska professorn Nanna Swartz, den
6 juli 1965
AVP RF, f.0140, op.56, p.213, d.11, 11.66-81

Ur fonden s-t D.T. Sjepilov

11. Skrivelse av Sovjetunionens utrikesminister D.T.
Sjepilov och KGBs ordförande I.A.Serov med bifogade
utkast till resolution av SUKPs centralkommitté och
promemoria rörande R. Wallenberg, den 12/14 januari
1957.
AVP RF, f.0536, op.2, p. 4, d.50, 11.13-16

12. Följebrev från vice utrikesminister A.V.Zacharov
till D.T. Sjepilov från den 7 januari 1957 med
omarbetat utkast till promemoria om R. Wallenberg
Ibid., 11.17, 19-20

13. Uppteckning av samtal mellan A.A. Gromyko och
Sveriges ambassadör i Sovjetunionen R. Sohlman, den 6
februari 1957
Ibid., 1.8

2-IS/ms
5.06.92

П Е Р Е Ч Е Н Ь

ксерокопий документов АВП РФ о Рауле Валленберге

- 17 1. Телеграмма на имя А.М.Коллонтай от редакции газеты "Гетеборгс Хандельс", 19 июля 1947 г.

АВП РФ, ф.0140, оп.38, п.143, д.27, л.54

- 18 2. Письмо А.М.Коллонтай заместителю министра иностранных дел СССР Я.А.Малику, 21 июля 1947 г.

Там же, л.55

- 20 3. Докладная записка заместителя заведующего 5 Европейским отделом М.В.Ветрова Я.А.Малику, 23 июля 1947 г.

Там же, л.55а

- 42 4. Письмо заведующего Отделом Скандинавских стран МИД СССР М.Г.Грибанова в КГБ при СМ СССР относительно письма И.С.Ширягина, 13 апреля 1956 г.

АВП РФ, ф.0140, оп.47, п.191, д.37, л.133

- 65 5. Ответ КГБ СССР руководству МИД СССР относительно письма И.С.Ширягина, 5 сентября 1990 г.

АВП РФ, ф.048, оп.57, п.478, д.16

- 60 6. Письмо заместителя председателя КГБ Тикунова заместителю министра иностранных дел СССР В.В.Кузнецову, 16 марта 1961 г.

АВП РФ, ф.0140, оп.52, п.204, д.20, лл.9-10

- 61 7. Докладная записка заведующего Отделом Скандинавских стран МИД СССР Н.М.Лунькова В.В.Кузнецову, 23 марта 1961 г.

Там же, лл.11-12

- 62 8. Письмо Н.М.Лунькова послу СССР в Швеции Ф.Т.Гусеву, 30 марта 1961 г.

Там же, л.13

- 63 9. Запись беседы директора Института терапии Академии медицинских наук СССР профессора А.Л.Мясникова с послом Швеции в СССР Г.Яррингом, 11 мая 1965 г.

АВП РФ, ф.0140, оп.56, п.213, д.11, лл.42-45

D

- 64 10. Запись беседы профессора А.Л.Мясникова со шведским профессором Нанной Шварц, 6 июля 1965 г.

АВП РФ, ф.0140, оп.56, п.213, д.11, лл.66-81

Из фонда с-та Д.Т.Шепилова

- 50 11. Записка министра иностранных дел СССР Д.Т.Шепилова и председателя КГБ при СМ СССР И.А.Серова с приложением проектов постановления ЦК КПСС и памятной записки относительно Р.Валленберга, 12/14 января 1957 г.

АВП РФ, ф.0536, оп.2, п.4, д.50, лл.13-16

- 49 12. Сопроводительная записка заместителя министра иностранных дел А.В.Захарова Д.Т.Шепилову от 7 января 1957 г. с переработанным проектом памятной записки о Р.Валленберге.

Там же, лл.17, 19-20

- 51 13. Запись беседы А.А.Громыко с послом Швеции в СССР Р.Сульманом, 6 февраля 1957 г.

Там же, л.8

П Е Р Е Ч Е Н Ь

ксерокопий документов АВП РФ о Рауле Валленберге

1. Телеграмма на имя А.М.Коллонтай от редакции газеты "Гетеборгс Хандельс", 19 июля 1947 г.

АВП РФ, ф.0140, оп.38, п.143, д.27, л.54

2. Письмо А.М.Коллонтай заместителю министра иностранных дел СССР Я.А.Малику, 21 июля 1947 г.

Там же, л.55

3. Докладная записка заместителя заведующего 5 Европейским отделом М.В.Ветрова Я.А.Малику, 23 июля 1947 г.

Там же, л.55а

4. Письмо заведующего Отделом Скандинавских стран МИД СССР М.Г.Грибанова в КГБ при СМ СССР относительно письма И.С.Ширягина, 13 апреля 1956 г.

АВП РФ, ф.0140, оп.47, п.191, д.37, л.133

5. Ответ КГБ СССР руководству МИД СССР относительно письма И.С.Ширягина, 5 сентября 1990 г.

АВП РФ, ф.048, оп.57, п.478, д.16

6. Письмо заместителя председателя КГБ Тикунова заместителю министра иностранных дел СССР В.В.Кузнецову, 16 марта 1961 г.

АВП РФ, ф.0140, оп.52, п.204, д.20, лл.9-10

7. Докладная записка заведующего Отделом Скандинавских стран МИД СССР Н.М.Лунькова В.В.Кузнецову, 23 марта 1961 г.

Там же, лл.11-12

8. Письмо Н.М.Лунькова послу СССР в Швеции Ф.Т.Гусеву, 30 марта 1961 г.

Там же, л.13

9. Запись беседы директора Института терапии Академии медицинских наук СССР профессора А.Л.Мясникова с послом Швеции в СССР Г.Яррингом, 11 мая 1965 г.

АВП РФ, ф.0140, оп.56, п.213, д.11, лл.42-45

10. Запись беседы профессора А.Л.Мясникова со шведским профессором Нанной Шварц, 6 июля 1965 г.

АВП РФ, ф. 0140, оп. 56, п. 213, д. 11, лл. 66-81

Из фонда с-та Д.Т.Шепилова

11. Записка министра иностранных дел СССР Д.Т.Шепилова и председателя КГБ при СМ СССР И.А.Серова с приложением проектов постановления ЦК КПСС и памятной записки относительно Р.Валленберга, 12/14 января 1957 г.

АВП РФ, ф. 0536, оп. 2, п. 4, д. 50, лл. 13-16

12. Сопроводительная записка заместителя министра иностранных дел А.В.Захарова Д.Т.Шепилову от 7 января 1957 г. с переработанным проектом памятной записки о Р.Валленберге.

Там же, лл. 17, 19-20

13. Запись беседы А.А.Громыко с послом Швеции в СССР Р.Сульманом, 6 февраля 1957 г.

Там же, л. 8

UITR MIN
KABS
POLCH
BITR POLCH
POL 1

[Exp. 1992-06-16 / SR.]

INKOM UD 1992-06-15

AMBASSADEN MOSKVA

1992-06-15

UD STOCKHOLM

✓ FOER KABS OCH POL 1.

INK. UTRIKES DEP.		
D. N:o		
1992-06-15		
AVD	GR.	MÅN
P	2	En

Pol

RE SAMTAL MED ALEXANDER JAKOVLEV ROERANDE WALLENBERG

FORTS

PROMEMORIA

AMBASSADEN I *Moskva*.....HAR *1992-06-15*.....

MEDDELAT FÖLJANDE:

✓
RE SAMTAL MED ALEXANDER JAKOVLEV ROERANDE WALLENBERG

P R I M O. I SAMBAND MED SENASTE ARBETSGRUPPSMÖTET ROERANDE
RAOUL WALLENBERGS OEDE SAMMANTRÄFFADE GUY VON DARDEL OCH
MAGNUSSON MED FOERRE POLITBYRAAMEDLEMMEN ALEXANDER JAKOVLEV.
VON DARDEL VILLE GAERNA TALA MED JAKOVLEV MED ANLEDNING AV
ATT DENNE NAAGRA GAANGER DISKUTERAT VISSA SPAAR I
WALLENBERGAERENDET MED ANDREI SACHAROV. ✓

JAKOVLEV BEKRAEFTADE ATT SACHAROV KOMMIT TILL HONOM ETT PAR
- TRE GAANGER MED ANLEDNING AV UPPGIFTER OM ETT OKAENT
LAEGER VID STADEN TORZJOK VAESTER OM MOSKVA. SACHAROV HADE
AEVEN TALAT MED FALIN SOM HADE GOTT MINNE AV DE TYSKA
UPPGIFTERNA OM RW (DVS TROLIGEN DE TYSKA KRIGSFAANGARNA).
JAKOVLEV HADE LOVAT SACHAROV ATT GOERA EFTERFORSKNINGAR OCH
SKICKAT ETT PAR KGB-MAEN SAMT EN NAERA FOERTROGEN
JOURNALIST. DET FOEREGIVNA LAEGRET HADE VISAT SIG VARA EN
MASKINTRAKTORSTATION, SOM VEDERBOERLIGEN FOTOGRAFERATS FRAAN
ALLA VINKLAR.

VIDARE UPPGAV JAKOVLEV ATT MAN "NAAGON GAANG EFTER 1985"
(JAKOVLEV KOM IN I POLITBYRAAN 1987) I POLITBYRAAN TAGIT UPP
WALLENBERGAERENDET OCH UPPDRAGIT AAT KGB-ORDFOERANDEN ATT
AVLAEGGA RAPPORT I FRAAGAN. SAA HADE OCKSAA SKETT, EN A TVAA
MAANADER FOERE WALLENBERGFOERENINGENS MOSKVARESA HOESTEN
1989. (EFTER MÖTET BLEV VI NAAGOT OSAEKRA PAA OM JAKOVLEV
MENAT ATT ETT ELLER TVAA POLITBYRAAMOETEN DISKUTERAT RW).
KRJUTJUKOV HADE DAA SAGT ATT RW DOETT AV HJAERTATTACK 1946
(JAKOVLEV UPPREPADE FLERA GAANGER DEITA AARTAL MEN MEDGAV
ATT KRJUTJUKOV TROLIGEN SAGT 1947) OCH UPPVISAT ETT
LAEKARUTLAATANDE (SMOLTSOVRAPPORTEN). DESSUTOM HADE
KGB-CHEFEN UPPGIVIT ATT NAAGRA AV RW:S TILLHOERIGHETER
BEVARATS OCH FRAAGAT SIG VARFOER DESSA SKULLE SPARAS PAA
KGB. POLITBYRAAN KOM FRAM TILL ATT FOEREMAALEN SKULLE
UTLAEMNAS OM SLAEKTINGARNA BAD OM DEITA. VID ETT SENARE
MÖTE HADE KRJUTJUKOV RAPPORTERAT ATT DE OEVERLAEMNATS TILL
WALLENBERGFOERENINGEN OCH ATT SVENSKA DELEGATIONEN FAATT
VETA ALLT MAN PAA SOVJETISK SIDA VISSTE.

NYCKELORDET I KRJUTJUKOV'S UPPGIFT AER GIVETVIS "BEVARATS".
MENADE HAN ATT TILLHOERIGHETERNA HELA TIDEN BEVARATS I
ARKIVET ELLER BARA BEVARATS I BETYDELSEN OEVERLEVT (OCH
NYLIGEN PAATRAEFFATS, SOM JU DEN OFFICIELLA VERSIONEN SEDAN
BLEV). VON DARDEL OCH MAGNUSSON FRAAGADE JAKOVLEV VAD HAN
MENADE, VARPAA DENNE BETONADE ATT KGB-CHEFEN SAGT ATT
TILLHOERIGHETERNA HADE B E V A R A T S OCH SAALEDES ALLS
INTE PAA TRAEFFATS STRAX FOERE WALLENBERGFOERENINGENS

FORTS

ANKOMST. TROTS DETTA UPPSEENDEVAECKANDE BESKED FRAAN JAKOVLEV KAN MAN INTE VARA SAEKER PAA ATT HAN UPPFATTAT SAKEN RAETT. ORDET "BEVARA" (SOCHRANJAT") KAN FOERSTAAS PAA TVAA SAEIT, SOM OVAN ANGIVITS, OCH DET AER INTE SAEKERT ATT KRJUIUKOV NAERMARE PRECISERAT. HURSOMHELST KAN TIDSFAKTORN HAER VARA AV BETYDELSE OCH VI FAAR UTREDA VIDARE.

S E C U N D O. JAKOVLEV TRODDE INTE DET FANNS NAAGRA CENTRAKKOMMITTEEMEDLEMMAR I LIVET SOM KUNDE VETA SANNINGEN OM RW. MOEJLIGEN KUNDE MAN FRAAGA ZAGLADIN (FOERUTOM FALIN). AERENDET HADE DOCK NOG FRAEMST HANDLAGTS AV KGB OCH MID, KNAPPAST CK:S SEKRETARIAT

FOER EGEN DEL HADE JAKOVLEV BARA UPPSNAPPAT I FOERBIGAAENDE VID NAAGOT POLITBYRAASAMTAL ATT RW HAFT ATT GOERA SAVAEL MED DEN AMERIKANSKA SOM DEN SOVJETISKA UNDERRAETTELSETUAENSTEN, DETTA ISAMBAND MED ATT HAN VERKAT FOER ATT RAEDDA JUDAR SAMT ATT DEN SOVJETISKA UNDERRAETTELSETUAENSTEN HAALLIT SIG A JOUR MED DEN SVENSKE DIPLOMATENS VERKSAMHET.

JAKOVLEV HADE SVAART ATT SAEGA OM SMOLITSOVRAPPORTEN VAR AEKTA OCH FRAMHOELL ATT DET VARE SIG GICK ATT BEKRAEFTA ELLER DEMENTERA UPPGIFTER ATT WALLEMBERG SKULLE HA BLIVIT AVRAETTAD. HAN MISSTRODDE DOCK KGB-DOKUMENT, INKL. LAEKARUTLAATANDE, EFTER ATT UNDER SIN TID SOM ORDFOERANDE I REHABILITERINGSKOMMISSIONEN SEIT MAANGA FOERFALSKNINGAR ELLER FALSKA UPPGIFTER. ICKE DESTO MINDRE UTGJORDE NOG KGB-DOKUMENTEN DEN SAEKRASTE KAEELAN I WALLEMBERG-AERENDET. DET VAR SVAART ATT SAEGA OM DET KUNDE FINNAS NAAGOT AV INTRESSE I STALINS PERSONLIGA ARKIV - MAANGA FRAAGOR FOEREDROGS FOER STALIN, MEN INTE ALLA.

JAKOVLEV BERAETTADE OCKSAA OM FOERSOEKEN ATT FAA FRAM DOKUMENT ROERANDE KATYN. KGB HADE SAGT ATT MAN INTE HADE NAAGRA, T O M HADE MAN FAATT SAMMA SVAR PAA DIREKT HAENVAENDELSE FRAAN GORBATJOV TILL KRUIUKOV. SAA HADE JAKOVLEV TRAEFFAT EN HISTORIEPROFESSOR SOM SAGT ATT HAN AV EN TILLFAELLIGHET STOETT PAA KATYNDOKUMENT I DE S K (NKVD-)KONVOJTRUPPERNAS ARKIV. KGB HADE ALLTSAA LJUGIT.

JAKOVLEV MENADE ATT SAMMA MAENNISKOR FORTFARANDE FANNS KVAR I ORGANISATIONEN. FOER NYE MBR-CHEFEN BARANNIKOV HADE HAN DOCK FOERTROENDE.

AEVEN OM VAAR INTERLOKUTOER SAALEDES TVIVLADE PAA KGB-DOKUMENT SADE HAN SIG VARA OEVERTYGAD OM ATT RW EJ VARIT I LIVET EFTER 1947. VARFOER DAA, FRAAGADE VON DARDEL OCH MAGNUSSON. JO, VARJE BYRAAKRATISK ORGANISATION BEMOEDADE SIG OM ATT FAESTA AEVEN DE HEMSKASTE SAKER PAA PAPPER. DET FANNS OCKSAA EN PSYKOLOGISK ASPEKT: DAAVARANDE KGB (MGB) KAENDE SIG SAA OSTRAFFBART ATT DET INTE FANNS BEHOV FOERFALSKA DOKUMENT, MAN VAR INTE RAEDD FOER NAAGON SMOLITSOVRAPPORTEN VAR DAEFOER TROLIGEN FRAAN TIDEN I FRAAGA. JAKOVLEV BETONADE ATT DETTA VAR EN PERSONLIG UPPFATTNING.

BERNER

AMBASSADEN MOSKVA

UTR MIN

KABS

POLCH

BITR POLCH

POL 1

SB

Beträffande Sverige och Gegrivningsstaten

POL

D.No

02 -06- 1 5

AVD.	GR.	MAL
P	2	Eu

INKOM UD 1992-06-15

AMBASSADEN MOSKVA

1992-06-15

UD STOCKHOLM

FOER KABS, POLCH, POL 1 OCH SB/HAFSTROEM.

RE WALLEMBERGMOETE

FORTS

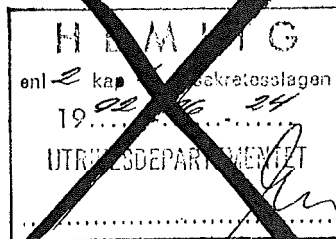
24 JUNI 1992

di. Hultqvist

PROMEMORIA

AMBASSADEN I..... *Moskva*HAR..... *1992-06-15*

MEDDELAT FÖLJANDE:

ex t

RW-föreningen
Guy von Dardel
Carl Persson

u.nr t

amb Washington
" Budapest
del Strasbourg
amb Bryssel*ref 920624*

RE WALLENBERGMOETE

SVENSK-RYSKA ARBETSGRUPPEN ROERANDE RAOUL WALLENBERGS OEDE HOELL SITT FJAERDE MOETE I MOSKVA DEN 10-11 JUNI. I ORDINARIE RYSKA ORDOERANDEN ZJURAVLJOV FRAANVARO PRESIDERADE VICE ARKIVCHEFEN VID RYSKA MID SOKOLOV, INRIKESMINISTERIET REPRERENTERADES AV REHABILITERINGSGRUPPENS CHEF NIKISJKIN OCH SAEKERHETSMINISTERIET AV BITR. ARKIVCHEFEN VINOGRADOV, M.FL. MAGNUSSON LEDDE DEN SVENSKA DELEGATION, VARI OCKSAA INGICK BL.A VON DARDEL, PERSSON OCH HALLQVIST.

PAA HELA TAGET VAR MOETESRESULTATET KLENT VILKET DELVIS BEROR PAA ATT ARBETET EFTER ATT HA GAATT PAA TOMGAANG UNDER VAAREN, AATERUPPTAGITS PAA ALVAR RAETT KORT TID FOERE MOETET. VISSA FRAMSTEG KAN NOTERAS PAA INTERVJUOMRAADET, OCH YTTERLIGARE NAAGRA MID-DOKUMENT OEVERLAEMNADES TILL AMBASSADOEREN AV VICE UTRIKESMINISTER KOLOKOLOV VID EN LUNCH I ANSLUTNING TILL FOERHANDLINGARNA. TIDIGARE I OLIKA OMGAANGAR OEVERLAEMNADE SVENSKA FRAAGELISTAN BESVARADES OM AEN ICKE UTTOEMMANDE OCH IBLAND MED BRISTANDE PRECISION. DELVIS KAN DETTA BERO PAA ATT FRAAGORNA UNDER UTREDNINGENS GAANG BLIVIT MER DETALJERADE OCH DEN RYSKA SIDAN SJAEVLV HAR SVAART ATT BESVARA DESAMMA, MEN SAMTIDIGT FOERMAERKS ETT VIKANDE RYSKT INTRESSE FOER UTREDNINGEN, EN VISS STRAEVAN ATT HAENVISA DEN SVENSKA SIDAN ATT TA EGNA KONTAKTER MED I DEN NYA GRUPPEN EJ REPRERENTERADE ORGANISATIONER. (T.EX. UTRIKESUNDERRAETTELTSETJAENSTEN). SAMMANTAGET KAN AENDAA SAEGAS ATT MOETET GAV ANVISNINGAR OM PRIORITETSORDNING FOER DET FORTSATTI ARBETET, BL.A. VILKA ARKIV SOM AATERSTAAR ATT GENOMSOEKA INNAN GRUPPEN KAN ANSES HA "VAENT ALLA STENAR".

RYSKA SIDAN MEDGAV ATT MAN AENNU INTE HELT GAATT IGENOM ALLA DE ARKIV VARS VARS MYNDIGHETER VAR REPRERENTERADE KRING BORDET OCH ATT DET BL.A. VAR FOER TIDIGT ATT SAEGA ATT MAN KLARLAGT WALLENBERGS OEDE. DET KAN F.OE. NAEMNAS ATT EN AV FOERETRAEDARNA FOER SAEKERHETSMINISTERIET FOER FOERSTA GAANGEN UTTALADE KLAR FOERSTAAELSE OEVER ATT SVENSKA SIDAN HYTE MISSIRO MOT SMOLTSOVRAPPORTEN. INTE ENS DE RYSKA REPRERANTERNA KAN, MOT BAKGRUND AV VAD SOM FRAMKOMMIT, MED BESTAEMDHET FASTSLAA ATT DENNA RAPPORT SPEGLAR VAD SOM VERKLIGEN HAENDE. AEVEN OM DE NOG MENAR ATT DEN VERKLIGEN SKREVS AV SMOLTSOV.

FORMERNA FOER DET FORTSATTI ARKIVARBETET KOMMER ATT DISKUTERAS INFORMELLT INOM KORT. UTFOERLIGT MOETESPROTOKOLL INSAENDES MED NAESTA LAEGENHET.

FORTS

BERNER

AMBASSADEN MOSKVA

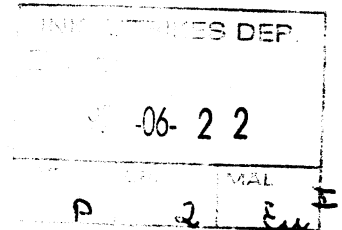
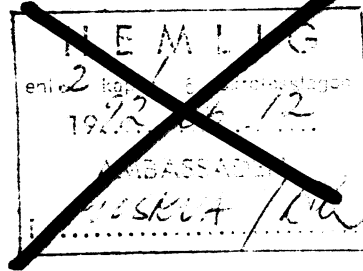

Handl: Min. H Magnusson

utr min informerad
a.a/AD

Utrikesdepartementet

HEMLIG

Wallenbergdokument från det ryska utrikesministeriet
(\$ bil.) bilaga finns i särskild bilagebuck

Vid en lunch i samband med det fjärde mötet med svensk-ryska Wallenbergarbetsgruppen den 10-11 juni överlämnade vice utrikesminister Kolokolov ytterligare dokument rörande Raoul Wallenberg från det ryska utrikesministeriets arkiv. Dokumenten överlämnades tillsammans med ett brev från utrikesminister Kozyrev till utrikesminister af Ugglas. Delvis rör det sig om dubletter på dokument som tidigare erhållits. Andra dokument har vi tidigare inte sett men de innehåller inte något anmärkningsvärt.

Bland materialet finns telegram från Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning jämte svar från Alexandra Kollontaj 1947 med anledning av hennes uppgift 1945 till Raoul Wallenbergs mor om att hennes son befann sig väl i Sovjetunionen. Kollontajs svar var att hon inte hade något att tillägga utöver information som givits från officiella källor i Moskva till det svenska utrikesministeriet. Hon underställde dock först sitt svar vice utrikesminister J Malik. Chefen för skandinaviska avdelningen i MID Vetrov skriver i ett personligt meddelande till Malik att han anser

förslaget till svar kan godkännas. Av intresse är att dessa två dokument upprättats den 22 resp 23 juli 1947. På Vetrovs meddelande till Malik finns, liksom på ett påminnelsebrev från Vysjinskij till Abakumov den 22 juli nu att denne skall påskynda ett svar om RW:s öde (erhållet i höstas), antecknat för hand: "Brev från Abakumov har mottagits i Molotovs sekretariat". I båda fallen är det just Vetrov som gjort anteckningen. *)

I ett annat dokument daterat juli 1990 från vice KGB-chefen Pirozjkov till vice utrikesminister Kvitsinskij sägs att undersökningar i KGB:s arkiv rörande två brev från KGB till MID (varav det ena är just Abakumovs brev till Molotov) inte givit något resultat. Detta dokument är intressant genom att det visar att KGB och MID redan sommaren 1990 inlett en genomgång av visst arkivmaterial rörande RW, som vi på svensk sida fick kännedom om först hösten 1991. 1990 ansåg man, särskilt på KGB, det inte lämpligt att informera Sverige.

Ett annat dokument i samlingen är en skrivelse från vice KGB-chefen Tikunov till vice utrikesminister Kuznetsov i mars 1961 med anledning av Svartz-Mjasnikovaffären. I skrivelsen sägs bl a att Mjasnikov inte var underrättad om RW, att Erlanders uppgift om att Svartz erhållit information om RW från en sovjetisk vetenskapsman ej motsvarar verkligheten samt att KGB befinner det nödvändigt svara Erlander på samma sätt som i noten från juni 1957.

Det finns flera ytterligare dokument rörande Svartz-Mjasnikovaffären, varav några är dubbletter. Inget

*) På ovannämnda meddelanden fanns också antecknat att ärendet föredragits för Molotov och Vysjinskij.

nytt framkommer. Dessutom finns ännu en kopia av
utkast till det s k Gromykomemorandumet 1957.
Det dokumentet har vi också redan fått tillgång
till tidigare.

Örjan Berner

forseeing ang
Raoul Wallenberg

June 18, 1992

Mr. Martin Hallqvist
Assistant Under-Secretary
Ministry Of Foreign Affairs
Box 16121
S-103-23
Stockholm
Sweden

Pol

aa

170/004
06-22
07-28

P 2 En 1

Dear Mr. Hallquist:

I received your letter of June 7, 1992, along with the enclosed Booklets concerning Raoul Wallenberg. I thank you for sending me these Booklets.

1591001V

Mr. Hallqvist, your letter states that you are going to Moscow on June 8, 1992, to further your investigation concerning the fate of Mr. Wallenberg.

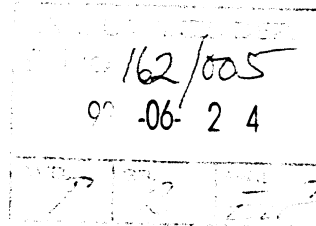
If you should have the good fortune to discover the truth as to the fate of Mr. Wallenberg either during your visit to Moscow, or at some other time, please share this knowledge with me and the rest of the World.

Mr. Hallqvist, I thank you for the courtesy and consideration extended to me in the matter of Raoul Wallenberg. I wish you success in your effort to determine why Raoul Wallenberg from the streets of Budapest, and what fate eventually befell him.

Sincerely,

Seymour Schweiger
Seymour Schweiger
Apartment Number 122-E
Marlboro Place Apartments
180 South Washington Street
Wilkes Barre
Pennsylvania
18701
United States of America

*The United States
Holocaust Memorial
Museum*

June 10, 1992

MUSEUM DEVELOPMENT
COMMITTEE

2000 L Street, NW
Suite 717
Washington, DC 20036
Telephone (202) 822-6464
Fax (202) 861-0520

Martin Hallquist
Assistant Under-Secretary
Ministry for Foreign Affairs
Political Department
Gustav Adolfs torg 1
Box 16121
S-103 23 Stockholm Sweden

Dear Mr. Hallquist:

It was a great pleasure to meet with you at your office on June 4, 1992.

With this letter, I would like to thank you for the meeting as well as the material pertaining to Raoul Wallenberg which I received from you. The documents were so interesting that I spent the entire evening in Stockholm looking through them, and learned a lot of information. But, the most important matters are still missing; what happened to Raoul Wallenberg and why?

Allow me to extend my best wishes for a successful trip to Moscow. Please keep me informed of the results of your work especially since the activities of Raoul Wallenberg is one of the most important subjects covered by the United States Holocaust Memorial Museum.

Again, thank you for your time and attention during my visit to Stockholm. I am looking forward to our future cooperation.

Sincerely,

Jacek Nowakowski

Jacek Nowakowski
Director of Collections
and Acquisitions

1980
United States
Holocaust Memorial Council

*The United States
Holocaust Memorial
Museum*

188/003
Info/S-O Allard, Bi
a+b t SI m hemst om dir besv
Exp 92-07-06/Bi

June 24, 1992

MUSEUM DEVELOPMENT
COMMITTEE

1000 L Street, NW
Suite 717
Washington, DC 20036
(202) 822-6464
FAX (202) 861-0520

Director
Ministry for Foreign Affairs
Box 16121
F 10323 Stockholm, Sweden

Dear Sir,

We have in our possession a copy of the Raoul Wallenberg brochure produced by the Swedish Institute, 1988. As you can see I am enclosing xerox copies of photos that were reproduced in this brochure that we would very much like to obtain copies of. We would be interested in ordering 18 x 24cm black and white glossy prints of those photos that we have marked with a dot. Naturally, all expenses incurred will be covered by us.

I do have a few questions concerning the 5 photos that I have marked with a red X. We are in touch with the photographer Mr. Thomas Veres who took these photos while working with Wallenberg. We would be interested in knowing where you obtained these prints from, if you would be willing to share this information with us? The quality is such that they appear possibly to have been reproduced from original negatives. Mr. Veres only has copy negatives from prints that were made after the war. In fact, if this is the case, then we would like to order copies of the two photos at the train station which I have indicated on the xerox copy. We are planning to use these in our permanent exhibition and hope to obtain the best quality photo possible.

Please let me thank you for your help in advance. I look forward to hearing from you at your earliest convenience.

Sincerely,

Ganya Markon

Ganya Markon
Head, Photo Archive

1980
United States
Holocaust Memorial Council

Allgemeines Elaboret

betreffend die sozialen, gesundheitlichen, Verpflegungs- und Wohnungsverhältnisse der Schützlinge der Kgl. Schwedischen Gesellschaft in Budapest.

Es wurden der Gesellschaft auf der Pozsonyi ut und deren Umgebung 31 Häuser angewiesen, ausserdem für die ebenfalls unter unserem Schutz stehenden argentinischen und holländischen Staatsbürger je ein Haus, bezw. für die Letzteren der Teil eines Hauses

Es erwies sich als notwendig im Interesse der Schützlinge unter einer zentralen Leitung eine Organisation aufzustellen, welche geeignet war, die Interessen der Schützlinge und die sozialen, gesundheitlichen, Verköstigungs- und Wohnungsverhältnisse zu vertreten.

Die Arbeitseinteilung der Kanzlei und Liste, der für die Schützlinge angewiesenen Häuser wird beigelegt.

Die allgemeinen Erfahrungen der letzten 4 Wochen und die Überwindung unzähliger Hindernisse, haben es erwiesen, dass die Kanzleien dezentralisiert werden mussten u. zw. so, dass eine Kanzlei innerhalb des geschützten Gebietes, die übrigen an verschiedenen Stellen der Stadt untergebracht werden muss.

Infolge der starken Einschränkung der Bewegungsfreiheit der Schützlinge, zeigte es sich als notwendig, dass die Königl. Gesellschaft auch die Privatangelegenheiten der Schützlinge erledigen muss.

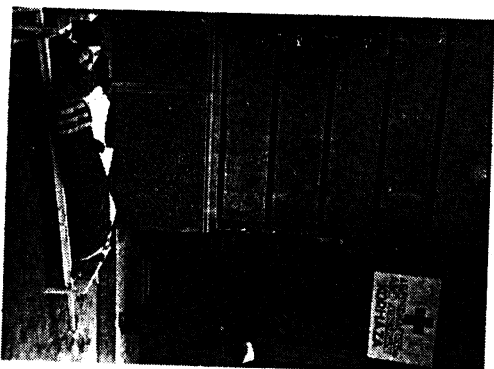
Die Gesellschaft kann die ihr zugekommenen Aufgaben kaum lösen, weil die Bewegungsfreiheit des Personals und der Betrauten stark erschwert wird. In unzähligen Fällen können dieselben ihren Aufgaben nicht entsprechen, weil sie unterwegs in Schutzhaft genommen werden, in welchen Fällen die Gesellschaft sich dann mit ihrer Befreiung befassen muss. Dasselbe ist bei den Schützlingen der Fall.

Die auf ihre Lösung wartenden Problemen und andere Schwierigkeiten bereiten grosse Sorgen. Die praktische Durchführung unzähliger Verfügungen, wird infolge neuerer behördlicher Vorschriften unmöglich. Nichtsdestoweniger bietet die Gesellschaft alles auf, um die behördlichen Verfügungen einzuhalten und die Interessen der Schützlinge zu wahren.

1./ Hauskommandanten. In jedem Hause ist einer der Schützlinge zum Hauskommandanten ernannt. Seine Aufgabe ist, die Klage und Bitten der Schützlinge anzuhören und diesbezgl. schriftliche

Beichte zu erstatten. Er führt die von der Expositur der Gesellschaft erlassenen Verfügungen durch, hält die Schützlinge in Evidenz, meldet das event. Verschwinden von Personen im Hause und trifft endlich jede Verfügung, die die Interessen der Schützlinge erfordert. Der Hauskommandant wählt sich einen Stellvertreter und ist bevollmächtigt zur Erledigung der administrativen Arbeiten innerhalb des Hauses so viele der im Hause wohnenden Schützlinge in Anspruch zu nehmen, wie es als notwendig erachtet. Die Hauskommandanten wurden bezügl. ihrer Aufgaben und ihrem Wirkungskreis mit schriftlichen Weisungen versehen. Sie sind verpflichtet über die Tagesereignisse - mit Verwendung eines zur Verfügung gestellten Formulars - täglich schriftliche Meldung zu erstatten.

2./ Ärztlicher Dienst. Infolge der beschränkten Bewegungsfreiheit der Schützlinge erwies es sich als unbedingt notwendig in jedem Hause je einen Arzt zu unterbringen, u. zw. einen Internisten, ausserdem, soweit es möglich ist, auch Fachärzte. Ihre Aufgabe ist, bei den Schützlingen ärztliche Hilfe zu leisten. Krankenzimmer zu organisieren und dort diejenigen unterzubringen, deren Behandlung anderstwo nicht möglich ist. Die Krankenzimmer sind deshalb notwendig, weil das Krankenhaus noch nicht genug Kranke aufnehmen kann. Diejenigen Kranken, die die Spitalbehandlung unbedingt erfordern, können nur auf Grund eines ärztlichen Zeugnisses es in das Spital gelangen. Ausserdem ist es die Aufgabe des Arztes die für das Krankenzimmer notwendigen Krankenschwestern auszuwählen.

Krankentransport in s Spital.

Photo I

Der beauftragte Arzt eines jeden Hauses hat die Weisung erhalten, die Bewohner des Hauses mit den notwendigen Schutzimpfungen zu versehen. Diese Arbeit ist im Gange. Der Oberarzt und die wirtschaftliche Verwaltung des Krankenhauses haben die Weisung erhalten die not-

wendigen Medikamente, weitere Einrichtungsgesetze stände für einen Operationssaal, Röntgenlaboratorium, etc. dringendst zu beschaffen. Die Leitung des Krankenhauses wurde aufgefordert zu melden, was sie in ihrem eigenen Wirkungskreis nicht beschaffen kann, damit dann die Gesundheitsbehörde die notwendigen Einkäufe besorgt. Der Transport der Kranken in das Krankenhaus wurde mit Unterstützung des Roten Kreuzes organisiert.

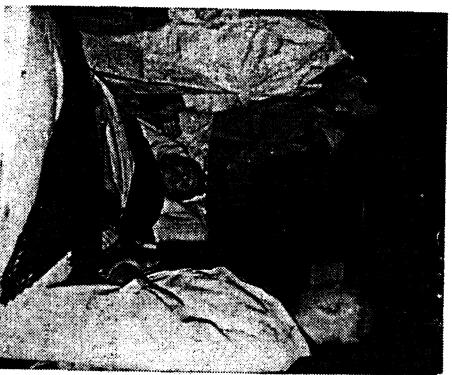
3./ Epidemiespital Wahrmann u. 29. Ein ausgebombtes Haus mit 5 Wohnungen. Im Hause befinden sich augenblicklich Schweizer und päpstliche Schützlinge, abgesehen von einer Wohnung, in welcher 3 deutsche Unteroffiziere mit 2 Arbeitsdienstleistern untergebracht sind. Die Behörden wurden bereits vor 10 Tagen ersucht die Räumung dieses Gebäudes anzuordnen, dies geschah jedoch bis heute nicht. Die Zahl der Kranken, die an ansteckenden Krankheiten leiden, wird von Tag zu Tag größer und es besteht die Gefahr, dass die Schützlinge von einer Epidemie befallen werden. Sofortige Intervention wäre unbedingt erwünscht.

4./ Krankenhaus in der Tatra u. 14/16. Wir sind vorläufig so weit im Spital 60 Personen unterbringen zu können. Im Hinblick auf die immer größer werdende Zahl der Kranken, würde jedoch ein Spital mit wenigstens 200 Betten benötigt werden. Es ist ein Hindernis, dass die Fachärzte in ihrer Bewegungsfreiheit behindert sind und so in dringenden Fällen nicht in Anspruch genommen werden können.

Teilansicht eines Krankenzimmers.

Photo 2

Krankenzimmer für Schwerkranke.

Photo 3

Die Ärzte haben die Weisung erhalten die Betten in den einzelnen Krankenzimmern so unterzubringen, dass jeder Platz am besten ausgenutzt werde.

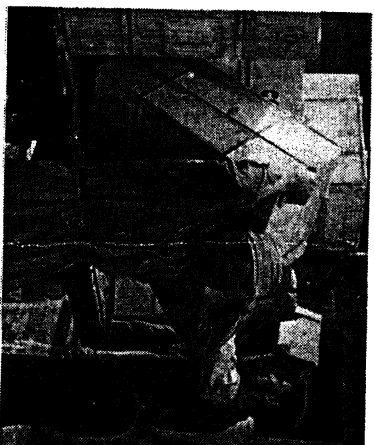
Im Hinblick auf die Schwerkranken, haben die Ärzte die Weisung bekommen für solche Fälle kleinere Zimmer bereit zu halten, in welchen nur 2-3 Kranke untergebracht werden.

5./ Zentrale Kontrolle der Häuser. Zu je 4 geschützten Häusern wird ein Kontrolleur delegiert. Er besucht die Häuser täglich, bespricht mit dem Hauskommandanten die im Hause vorkommenden Angelegenheiten und sorgt dafür, dass sie in Merito erledigt werden. Über seine Erfahrungen gibt er täglich und für jedes Haus separat der Zentrale einen schriftlichen Bericht.

6./ Kuriere. Die Kuriere geben jeden Morgen bei den Hauskommandanten die Post der Zentrale und der einzelnen Exposituren ab. Tagsüber versehen sie den Kurirdienst zwischen der Zentrale und den Exposituren und am Abend sammeln sie wieder die Meldungen und sonstige Korrespondenz der Hauskommandanten und geben dieselben in der Zentrale ab.

7./ Informationsbureau, befindet sich sowohl in der Jókai ucca, wie in der Tatra ucca.

8./ Verköstigung. Der Leitgedanke war der folgende:

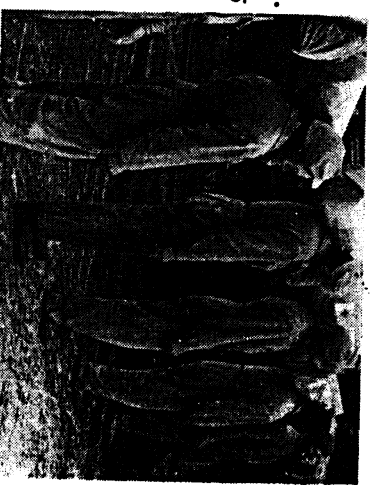

Die Hauskommandanten erhielten die Weisung die arbeitsfähigen Schützlinge zur Arbeit in Anspruch zu nehmen, welche den Transport der Lebensmittel in die Häuser und innerhalb der Häuser durchführen.

Photo 4

Transport von Lebensmitteln.

Photo 5

I. Die Lebensmittelkarten derjenigen, welche nur die Rohmaterialien bekommen wollten, haben wir eingelöst und die Lebensmittel nach Hause befördert. Dies wird auch fortlaufend weitergehen.

II. Es wurde auch schon bis jetzt dafür gesorgt, dass die Bewohner von einer gemeinsamen Küche verköstigt werden. Es wurden täglich ca. 1500 Personen Frühstück, Mittag und Nacht zum Verköstigen gestellt. Auf dieser Weise wurden bisher beinahe ausschließlich die Mittellosen verköstigt.

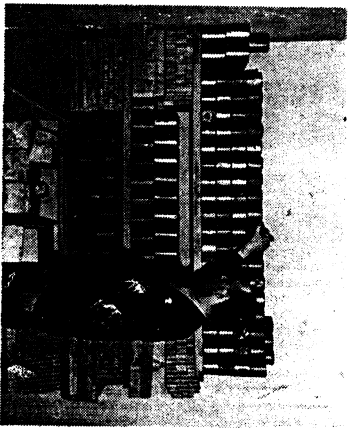
Teilsansicht eines Lagerraumes für
gemeinsame Küche.

Photo 6

←

Verteilung aus dem gemeinsamen
Lager.

Photo 7

E. 3. Abteilung erledigt die Einsammlung und Evidenz der Lebensmittelkarten. Eine Abteilung besorgt den Einkauf der auf Karten erhältlichen Lebensmittel. Eine Abteilung die Spedition. Eine Abteilung besorgt den Einkauf der ohne Lebensmittelkarten erhältlichen Lebensmittel. Endlich besorgt ein wirtschaftliches Verwaltungsbureau die Leitung der ganzen Verköstigungsaktion, die Kontrolle, die Verwaltung eines Zentrallebensmittelagers und die Verrechnung mit der Zentrale.

So lange die aufstellung
von gemeinschaftstischen
innerhalb der Häuser nicht
erledigt ist, geschieht
die Verköstigung von einer
gemeinsamen Küche.

Photo 8

Teilsansicht der gemeinsamen
Küche.

Photo 9

←

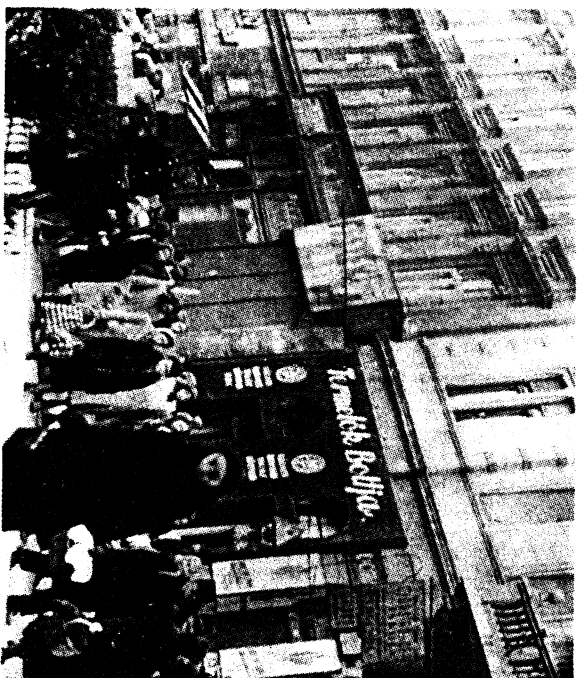
Die grösste Schwierigkeit besteht in Einkauf des Brotes, denn es ist beinahe unmöglich die gesamte angeforderte Menge zu beschaffen.

Photo 1

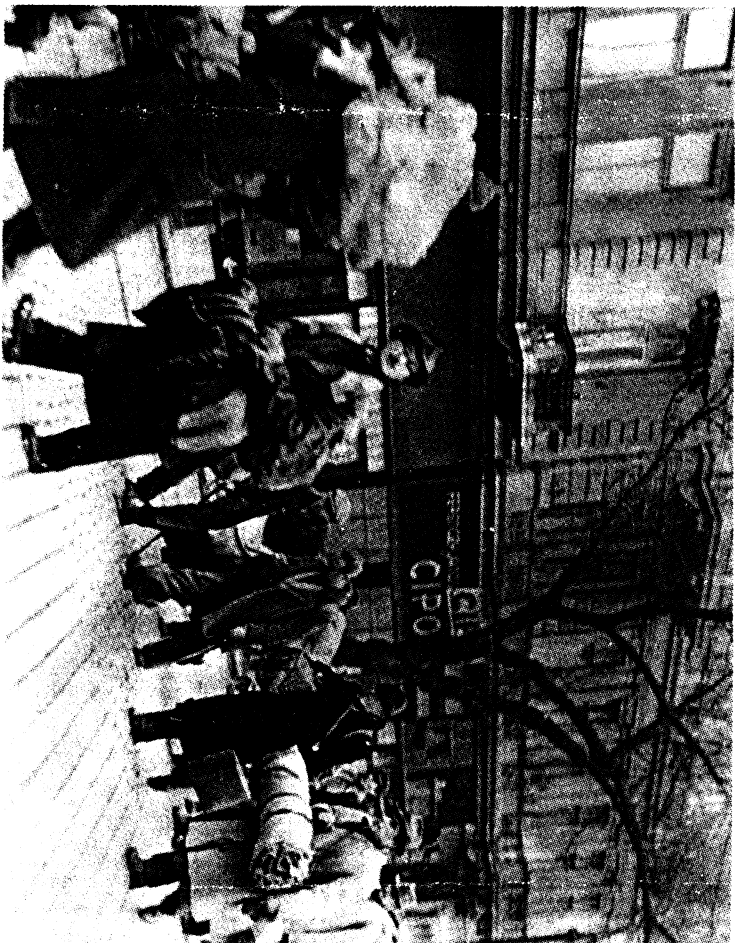
X

Photo 2

X

Photo 3

X

COPY PLEASE

Photo

Copy

Photo 6

SVERIGES AMBASSAD
MOSKVA

1992-06-18

Nr 159 ✓

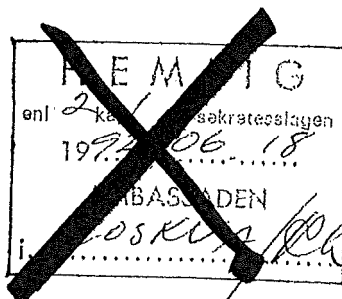
Handl: Min. H Magnusson

Utrikesdepartementet

Pal

1992-06-26/
Pol 1/
ds Hartelius, sr
ex t

HEMLIG

INK. UTRIKES DEP.		
D.No		
92-06-22		
AVD.	GR.	MAL
P	2	En

on Dardel

arl Persson

RW-föreningen

Hallqvist, pol 1

p 920626

Fjärde mötet med svensk-ryska arbetsgruppen rörande
Raoul Wallenbergs öde
(1 bil. med 5 underbil.)

Bil. i särskild
bil. burk.

Ambassaden får härmed insända rapport från det fjärde mötet med svensk-ryska Wallenbergarbetsgruppen den 10-11 juni 1992. Som redan framgått av rapportering i särskild ordning blev utfallet av det senaste mötet rätt klent, något som dock i huvudsak kan sägas bero på "objektiva" omständigheter. P.g.a. de politiska omvälvningarna i det f d Sovjetunionen och inte minst omorganisationen av KGB (MBR) har arbetet sedan förra mötet i december inte kunnat bedrivas så intensivt som under hösten. Detta gäller särskilt intervjuerna med f d MGB-medarbetare m.fl. som kom igång igen först i slutet av maj..

När det gäller arkivarbetet kan följande sägas. Ytterligare några dokument av rätt marginell betydelse erhöles från utrikesministeriets arkiv. Det förefaller knappast troligt att ytterligare material av intresse skulle kunna påträffas där. I säkerhetsministeriets många arkivfonder fortsätter efterforskningarna, men det är svårt att säga hur stora utsikterna är finna ytterligare relevant material. Vi har i dagarna

92-08-18/
pol 1/de Hallqvist, ek
et f:
Nils Ångström,
SKL, Linköping
sep 92 18/18

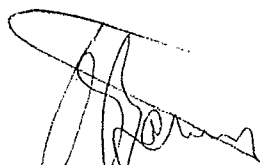

stött på utlandsunderrättelsetjänsten och överlämnat vissa specifika frågor rörande dess arkiv. I inrikesministeriets arkiv, centralt och lokalt, där ordningen ej lär vara så god, återstår en hel del att göra. Beträffande övriga arkiv, dvs. f d centralkommitténs, det s k presidentarkivet, f d ministerrådets arkiv och det s k särskilda arkivet (för krigsfångar och internerade) avser ambassaden de närmaste dagarna diskutera hur det fortsatta arbetet skall organiseras med företrädare för bl a ryska arkivkommittén. Det kan tänkas det blir nödvändigt kalla in någon rysk-kunnig svensk historiker för att bistå i detta arbete.

Intervjuerna återupptas förhoppningsvis vecka 26, fortsätter sedan vecka 27, varefter sommaruppehåll måste göras. Avsikten är bl a att ånyo försöka förmå nyckelpersonen, förhørsledaren K, berätta vad han vet.

Som framgår av diskussionen i bif rapport kvarstår i hög grad oklarheten rörande Smoltsovrappportens tillkomst och bevisvärde. Detta gäller även, om än i något mindre grad, för den ryska sidan.

Såsom ambassaden tidigare framhållit får man räkna med möjligheten att arbetsgruppen aldrig får fram några avgörande, hundra procentiga bevis för RW:s öde, även om det hittills överlämnade arkivmaterialet pekar i en riktning.

Örjan Berner

UITR MIN
KABS
POLCH
BITR POLCH
POL 1

*Bev. utg
Washington
Moln 920625*

06-24

AVF	38.	MA
P		2

766✓
636✓

3

INKOM UD 1992-06-24

AMBASSADEN WASHINGTON

1992-06-24

UD STOCKHOLM

FOER POLCH OCH POL 1

B R A A D S K A N D E

RE RAOUL WALLENBERG

FORIS

RE RAOUL WALLENBERG

VID SAMTAL SOM CARLSSON IDAG HADE MED RYSSLANDSANSVARIGE
TJAEENSTEMANNEN I VITA HUSET (NICHOLAS BURNS) OM JELTSINS
BESOEK ERINRADE DENNE OM ATT FOERRE AMERIKANSKE
MOSKVAAMBASSADOERN TOON LEDER EN AMERIKANSK DELEGATION TILL
RYSSLAND DENNA OCH NAESTA VECKA, VARS UPPGIFT AER ATT
UTROENA VAD SOM LIGGER BAKOM UPPGIFTERNA ATT NEDSKJUTNA
AMERIKANSKA FLYGARE ETC. FORTFARANDE SKULLE KUNNA FINNAS I
RYSSLAND. TOON HAR MED SIG EGEN ARKIVPERSONAL, SOM BERDS
TILLTRADE TILL RYSKA ARKIV. BURNS UNDRADE NU OM DET FANNS
NAAGOT SVENSKT INTRESSE AV ATT MAN FRAAN AMERIKANSK SIDA I
DETTA SAMMANHANG TOG UPP WALLENB ERGAERNDET. OM SAA AER
FALLET, BOER VI LAEMNA ETT SNABBT BESKED HAEROM TILL
AMERIKANERNA. TACKSAMMA REAKTION.

THUNBORG

AMBASSADEN WASHINGTON

KOPIA TILL:
UITR MIN
KABS
POLCH
BITR POLCH
POL 1

ÅTGÄRD:

INK. UTRIKES DEP.		
D.No		
92 -06- 2 5		
AVD.	GR.	MAL
P	2	En F

INKOM UD 1992-06-25

AMBASSADEN MOSKVA 1992-06-25

UD STOCKHOLM

FÖER KABS OCH POL 1

RE WALLENBERGAERENDET

FORTS

RE WALLENBERGAERENDET

PRIMO

SOM FOERUTSKICKADES I AMBASSADENS RAPPORTER FRAAN DET FJAERDE MOETET MED WALLENBERGARBETSGRUPPEN HAR VI DEN SENASTE VECKAN MED NAAGRA PERSONER I RYSKA PARLAMENTETS ARKIVKOMMISSION RESP RYSKA ARKIVKOMMITTEN DISKUTERAT HUR DET FORTSATTI ARBETET SKALL KUNNA BEDRIVAS. EFTER YTTERLIGARE OEVERVAEGANDEN HAR VI KOMMIT FRAM TILL FOELJANDE.

ETT UPPFOELJNINGSMOETE (I LITEN KRETS) TILL ARBETSGRUPPSMOETET AEGGER RUM 26 JUNI, VARVID ALLA UTESTAAENDE FRAAGOR TAS UPP. ARBETSGRUPPEN FORTSAETTER NATURLIGVIS, AATMINSTONE ETT MOETE TILL FOERUTES. VIDARE HAR AMBASSADEN SATT IHOP EN SKRIVELSE STAELLD TILL ORDFOERANDEN I RYSKA PARLAMENTETS ARKIVKOMMISSION, VOLKOGONOV, DAER VI BER DENNE AVDELA LEDAMOETER FRAAN SIN KOMMISSION ELLER PAA ANNAT SAETT BISTAA I INTENSIFIERADE OCH UTVIDGADE EFTERFORSKNINGAR I DET S K PRESIDENTARKIVET, DET SAERSKILDA KRIGSFAANGEARKIVET, CENTRAKKOMMITTENS F D ARKIV SAMT SAERSKILDA ARKIVMAPPAR I UNDERRAETTEKSTJAEENSTENS OCH F D KGB:S ARKIV D V SVISSA BEGRAENSADE ARKIV DAER VI P G A OMORGANISATIONEN I AKRIVSYSTEMET HAR SVAART FAA TILLTRADE PAA ANNAT SAETT. I SKRIVELSEN FRAMHAALLS OCKSAA ATT SVENSKA SIDAN AER BEREDD ""GE DET BISTAAND SOM KAN BLI NOEDVAENDIGT"". VI KAN INTE UTESLUTA ATT DET I BEGRAENSAD UTSTRAECKNING KAN BLI FRAAGAN OM ATT BIDRA TILL FINANSIERINGEN AV ARBETET. DESSUTOM VORE DET OENSKVAERT OM SVENSK RYSKKUNNIG HISTORIEKR KUNDE DELTA. DESSA FRAAGOR FAAR DISKUTERAS MED VOLKOGONOV (SOM F OE LEDER SOEKANDET EFTER EV AMERIKANSKA KRIGSFAANGAR).

TILLAEKGAS KAN OCKSAA ATT MAGNUSSON IFOERRA VECKAN VAENT SIG TILL PRIMAKOV'S STAELLFOERETRAEDARE RASJKOV MED VISSA PRECISERADE FRAAGOR SOM BOER UTREDAS I UNDERRAETTEKSTJAEENSTENS ARKIV.

DAERUTOEVER KANSKE DET KAN OEVERVAEGAS OM T EX UTRIKESMINISTERN NAER HON TRAEFFAR KOZYREV I HELSINGFORS KUNDE FOERMAA DENNE FOERSAEKRA SIG OM ATT ALLT AV INTRESSE SOM FINNS I MID:S ARKIV OEVERLAEMNATS(AEVEN T EX EN ""SAERSKILD MAPP"" FOER MOLOTOV (OM EN SAADAN EXISTERAR), SAMT ATT INGET FOERBISETTS I CHIFFERTELEGRAMSARKIVET). VI BOER DOCK INTE RIKTA NAAGON KRITIK MOT MID-MEDARBETARNA, TVAERTOM.

OM STATSMINISTERN FAAR TILLFAELLE TALA MED JELTSIN VORE DET NATURLIGVIS VAERDEFULLT OM MAN DAERVID KUNDE FOERVISSA SIG OM ATT DENNE SAENDER EN FOERNYAD KRAFTFULL IMPULS GENOM SYSTEMET SAA ATT INGA ""STENAR LAEMNAS OVAENDA"" OCH INGA ARKIV OGENOMSOEKTA.

SECUNDO

FORTS

MED HAENVISNING TILL PROTOKOLLET FRAAN ARBETSGRUPPSMOETET SKULLE VI
VILJA BE OM UTDRAK UR BOECKER OCH ARKIVDOKUMENT SOM BESKRIVER
FOERHOEREN MED ANDRA MEDARBETARE VID SVENSKA BESKICKNINGEN I BUDAPEST
FEBR-MARS 1945. VIDARE BOER Vael UNGERSKA SIDAN PAAMINNAS OM VAARA
OENSKEMAAL FAA KLARHET OM UPPGIFTERNA FRAAN AVO-TUAENSTEMANNEN.
UPPSLAGET UNDERSOEKA F D STASIS ARKIV (SWINGELS UPPGIFTER) BOER Vael
OEVERVAEGAS. SLUTLIGEN BOER VI TILLMOETESGAA RYSKA SIDANS OENSKEMAAL
ATT SVERIGE INFORMERAR EUROPARAADET OCH INTRESSERADE STATER OM
ARBETSGRUPPENS ARBETE, VILKET Vael DAA BOER SKE KORTFATTAT OCH I
FOERSIKTIGT POSITIVA ORDALAG.

BERNER

AMBASSADEN MOSKVA

Pol I/Hartelius/

Ärende	Datum		Dnr
	1992-06-25		
Raoul Wallenberg	Avd	Grupp	Mål
	P	2	

Adress

Ambassaden Washington
Ambassaden Moskva dnr

Text

Från Pol 1 re Raoul Wallenberg. A Washington

92-06-24

Vi bör ta fasta på rysslandsansvarige i Vita huset Burns erbjudande till Carlsson att ambassadören Toons delegation till Moskva vecka 26-27 även kan ta upp Raoul Wallenberg. I den mån det är möjligt, vore vi givetvis även tacksamma om DC3-besättningen och de försvunna fartygens besättningar skulle kunna beröras i sammanhanget. För så vitt man på amerikansk sida är beredd att göra detta, föreslår vi att ambassaden Moskva efter att ha erhållit bekräftelse från ambassaden Washington kontakter USA:s ambasad i Moskva och överlämnar relevanta besättningslistor f v b Toon.

Cabinet

Kopia till:

Utr. min.

Kabs

Polch

Ch Pol 1

Ch Pol 5

Ch R 3

Hartelius, Pol 1

sep 920625
Hafström/SB

(2 ot)

KOPIA TILL:

UITR MIN

KABS

POLCH

BITR POLCH

POL 1

POL 5

AMB MOSKVA

ÅTGÄRD:

A. H.

Pal

INK. UTRIKES DEP.		
D.No		
92-06-26		
GR	GR	MRL
P	2	Ent

Veap 920626 = 23.50/624

INKOM UD 1992-06-26

AMBASSADEN WASHINGTON 1992-06-26

UD STOCKHOLM

FOER POL 1 OCH POL 5. OMEDELBART RELEX AMB MOSKVA.

B R A A D S K A N D E

RE RAOUL WALLENBERG.

FORTIS

RE RAOUL WALLENBERG.

VI HAR AANYO TALAT MED BURNS. TOON INSTRUERAS IDAG
(AMERIKANSK TID) ATT TA UPP RAOUL WALLENBERG. VITA HUSET HAR
INGA INVAENDNINGAR MOT ATT AEVEN OEVRIGA AERENDEN (DC 3:AN
OCH DE FOERSVUNNA FARTYGEN) TAS UPP AV TOONS DELEGATION. DEN
AMERIKANSKA AMBASSADEN I MOSKVA KOMMER IDAG ATT UNDERRAETTAS
OM ATT DEN SVENSKA MOSKVAAMBASSADEN AATERKOMMER MED
YTTERLIGARE INFORMATION I DESSA AERENDEN.

THUNBORG

AMBASSADEN WASHINGTON

/UG

KOPIA TILL:

UTR MIN

KABS

POLCH

BITR POLCH

POL 1

ÅTGÄRD:

Pol 1/ds Hartelius,eh

1992-06-29

relex t amb Washington

INKOM UD 1992-06-29

AMBASSADEN MOSKVA

1992-06-29

UD STOCKHOLM

FÖER POL 1.

RE RAOUL WALLENBERG.

S. L. WALLIN DEP.		
D. 183		
1992-06-29		
AVG.	GR.	1.2.
P	2	ten

Pol

FORTS

RE RAOUL WALLENBERG.

VI OEVERLAEMNAR IDAG RELEVANTIA BESAETTNINGSLISTOR TILL AMERIKANSKA AMBASSADEN. SYFTET HAERMED BOER ENLIGT VAAR MENING VARA ATT DEN RYSK-AMERIKANSKA KOMMISSIONEN HAALLER OEGONEN PAA DESSA NAMN SAMT PAA RW:S UNDER SITT ARBETE. DAEREMOT KAN DET RIMLIGTIVIS INTE VARA FRAAGA OM ATT MAN FRAAN AMERIKANSK SIDA SKALL "TA UPP" DESSA AERENDEN, DE BEFINNER SIG JU REDAN UNDER AKTIV HANDLAEGGNING PAA RYSK SIDA. AMBASSADOER TOON HAR F OE REDAN AATERVAENT TILL WASHINGTON, MEN NAAGRA DELEGATIONSMEDELMAR KVARSTANNAR.

MAGNUSSON

AMBASSADEN MOSKVA

AF

Avsändningsort

Pol 1/ds Hartelius, eh

Ärendo

Raoul Wallenberg

Datum

1992-06-29

Avd

P

Grupp

2

mm

Bu I

Adress

Ambassaden Washington

PM

Text

Från pol 1 (Hartelius) Re Raoul Wallenberg

Följande meddelande har 1992-06-29 inrapporterats från ambassaden Moskva:

Cit. Vi överlämnar idag relevanta ... (vg se
ambassaden Moskva).

/från

... delegationsmedlemmar kvarstannar. Magnusson. Slutcit.

CABINET